

คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน “SET THSI INDEX”
EARNING QUALITY OF LISTED COMPANIES
ON STOCK EXCHANGE OF THAILAND, SELECTED TO THAILAND
SUSTAINABILITY INVESTMENT INDEX (SET THSI INDEX)

ศรารักษ์ ตริเจริญ
SARARAK TREEJAREUN

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2563

คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน “SET THSI INDEX”
EARNING QUALITY OF LISTED COMPANIES
ON STOCK EXCHANGE OF THAILAND, SELECTED TO THAILAND
SUSTAINABILITY INVESTMENT INDEX (SET THSI INDEX)

ศรารักษ์ ตริเจริญ
SARARAK TREEJAREUN

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อวิทยานิพนธ์	คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน "SET THSI INDEX"
ชื่อ นามสกุล	นางสาวศรารักษ์ ตีระเจริญ
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชา	การบัญชี
คณะ	บริหารธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ไวยทิพย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(ดร.รัตนาวลี ไม้สั๊ก)

วันที่ 17 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน
“SET THSI INDEX”

ชื่อ สกุล

นางสาวศรารักษ์ ตริเจริญ

ชื่อปริญญา

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชา

การบัญชี

คณะ

บริหารธุรกิจ

ปีการศึกษา

2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพกำไร ปัจจัยด้านความยั่งยืน (ESG) และความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรและปัจจัยด้านความยั่งยืน ของบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI INDEX) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปี รายงานความยั่งยืน และแบบแสดงรายการข้อมูล (แบบ 56-1) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 จนถึง พ.ศ. 2562 จำนวน 59 บริษัท โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ

ผลการศึกษาพบว่าบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI INDEX) ส่วนใหญ่มีคุณภาพกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ยของดัชนี ปัจจัยด้านความยั่งยืนที่มีผลต่อคุณภาพกำไรมากที่สุด คือ ธรรมชาติ เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรและปัจจัยด้านความยั่งยืน(ESG) พบว่า การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การเปิดเผยนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม และธรรมชาติ ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการบริษัท สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 และการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ ด้านการต่อต้านทุจริต ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค และธรรมชาติ ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยบริษัทครอบครัว มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

คำสำคัญ: คุณภาพกำไร, ความยั่งยืน, ธรรมชาติ

Thesis Title	EARNING QUALITY OF LISTED COMPANIES ON STOCK EXCHANGE OF THAILAND, SELECTED TO THAILAND SUSTAINABILITY INVESTMENT INDEX (SET THSI INDEX)
Author	Miss Sararak Treejareun
Degree	Master of Business Administration
Field Study	Accounting
Academic Year	2020

Abstract

This research aimed to study earning quality, sustainability factors (ESG) and the relationship between earning quality and sustainability factors of the 59 companies listed in the sustainability index (SET THSI INDEX). The data was collected from the financial statements, annual reports, sustainability report, and the data entry forms (Form 56-1) from 2015 to 2019. Descriptive statistics and inferential statistics were used in the data analysis, including correlation analysis and multiple regression analysis

The results of the study showed that most of the companies listed in the SET THSI Index had higher earning quality than the index average. The sustainability factor that has the greatest influence on earning quality is good governance. When the relationship between earning quality and sustainability factors (ESG) was analyzed, it was found that there was a statistically significant correlation between environmental disclosures and good governance namely the number of the Board of Directors, shareholding by Thai juristic person at the levels 0.01 and 0.05. There was a statistically significant opposite correlation between the disclosure of social responsibility information including anti-corruption aspect, human rights aspect, and responsibility to consumer aspect; and good governance including the proportion of shares held by family companies at levels 0.01 and 0.05.

Keywords: Earning Quality, Sustainability, Good Governance

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจากความกรุณาและความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกันผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้สละเวลาเพื่อให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางแก้ไขตรวจทาน และติดตามความคืบหน้าตลอดช่วงระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สีนจัญญศักดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ไวยทิพย์ ที่กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ทำให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และอาจารย์พิเศษทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้ในงานวิจัยฉบับนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่คอยสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการประจำหลักสูตรซึ่งคอยช่วยประสานงานด้วยดี รวมถึงกำลังใจและความช่วยเหลือจากพี่ๆ เพื่อนๆ MBA12 MBA13 ทุกคนที่ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ศรารักษ์ ตริเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย	6
1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.7 คำนิยามศัพท์	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 ตลาดหลักทรัพย์ THSI หรือดัชนี SET THSI Index	9
2.2 คุณภาพกำไร	16
2.3 การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม	38
2.4 การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม	40
2.5 การกำกับดูแลกิจการหรือธรรมาภิบาล	52
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	62
3 วิธีดำเนินการ	70
3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	70
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	71
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา	79
4.2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพกำไรจากการวิเคราะห์ ด้วยวิธี WCA และ NOA	83
4.3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างคุณภาพกำไร จากการวิเคราะห์ด้วยวิธี WCA และ NOA	90
4.4 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์	90
4.5 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ	97
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	112
5.1 สรุปผลการวิจัย	112
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	122
5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย	124
บรรณานุกรม	125
ภาคผนวก	131
ภาคผนวก ก รายชื่อบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	132
ภาคผนวก ข กระดาษทำการการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม	135
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	137

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
2.1	รายละเอียดเกี่ยวกับแบบประเมินความยั่งยืน	13
2.2	ข้อบ่งชี้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพกำไรสูงหรือต่ำ	25
2.3	ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพกำไร	26
2.4	รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร	28
2.5	โปรแกรมการวิเคราะห์การจัดอันดับ	31
2.6	การคำนวณอัตราส่วนการจัดหาเงินจากแหล่งเงินทุนภายใน	33
2.7	ปริมาณการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม	52
3.1	บริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน SET THIS Index ที่มีข้อมูลครบถ้วนทั้ง 5 ปี จำนวน 59 บริษัท	71
4.1	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	80
4.2	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำนวนค่าการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	81
4.3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำนวนคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	81
4.4	จำนวน และร้อยละการเปิดเผยโครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	82
4.5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัดส่วนโครงสร้างความเป็นเจ้าของของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.6	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	83
4.7	คุณภาพกำไรด้วยวิธี Working Capital Accruals ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	85
4.8	คุณภาพกำไรด้วยวิธี Total Net Operation Accruals ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	88
4.9	การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืนจากการคำนวณด้วยวิธี WCA และวิธี NOA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน	90
4.10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	92
4.11	สรุปการวิเคราะห์ความสัมพันธ์การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	93
4.12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าและคุณภาพกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.13	สรุปการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าและคุณภาพกำไรของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือก ให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน	96
4.14	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA	97
4.15	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA	99
4.16	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA (กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำ)	100
4.17	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA (กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำ)	101
4.18	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA (กลุ่มคุณภาพกำไรสูง)	103
4.19	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA (กลุ่มคุณภาพกำไรสูง)	104
4.20	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.21	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA	106
4.22	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA (กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำ)	107
4.23	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA (กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำ)	109
4.24	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA (กลุ่มคุณภาพกำไรสูง)	110
4.25	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA (กลุ่มคุณภาพกำไรสูง)	111

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันกระแสการลงทุนอย่างยั่งยืนยังคงได้รับความสนใจจากผู้ลงทุนและมีการเติบโตของสินทรัพย์ที่ถูกบริหารจัดการภายใต้แนวคิดดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้ลงทุนเห็นความสำคัญของการลงทุนอย่างยั่งยืนเพิ่มมากขึ้น เช่น ความพยายามบริหารจัดการความเสี่ยงในการลงทุนในสถานะที่ตลาดมีความผันผวนรุนแรง ผู้ลงทุนตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ทางการเงิน รวมถึงการที่ผู้ลงทุน และผู้บริโภครู้สึกต้องการให้บริษัทจดทะเบียนทำธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อแนวคิดของการลงทุนอย่างยั่งยืนจึงให้ความสำคัญกับการพิจารณาคุณค่าและประเมินความสำเร็จของธุรกิจอย่างสมดุลทั้งสามด้าน คือ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (Environment) มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social) และการทำให้ธุรกิจเติบโตซึ่งรวมถึงการดำเนินกิจการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักธรรมาภิบาล (Governance) หรือ ESG ควบคู่ไปกับการพิจารณาผลประโยชน์ทางการเงิน เพื่อนำไปสู่การลงทุนที่สามารถให้ผลตอบแทนทางการเงินที่ดีในระยะยาว ขณะเดียวกันก็สามารถสร้างคุณค่าให้แก่สังคมหรือสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนไปพร้อมกัน สำหรับตลาดทุนในต่างประเทศการลงทุนในหุ้นยั่งยืนมีการเติบโตขึ้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

เริ่มจากในปี ค.ศ. 1999 ในการประชุม World Economic Forum นายโคฟี อันนัน (เลขาธิการองค์การสหประชาชาติในขณะนั้น) ได้ประกาศเรื่องมาตรฐานใหม่ในการดำเนินธุรกิจที่เน้นความรับผิดชอบต่อสังคม คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงธรรมาภิบาล และการต่อต้านการทุจริต โดยประกาศเป็น “The UN Global Compact” ซึ่งเป็นการจุดประกายให้บริษัทต่าง ๆ หันมาให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (สุกิจ อุกิณฑู, 2554) ในปีถัดมาองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) ได้ออกแนวปฏิบัติสำหรับบรรษัทข้ามชาติ(The OECD Guidelines for Multinational Enterprises) โดยนำเรื่อง CSR เข้ามาเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจ(พิพัฒน์ นนทนาถรณ์, 2553) นอกจากนี้ องค์การ

ระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (The International Organization for Standardization – ISO) ได้พัฒนามาตรฐานสากลที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง การเกิดขึ้นของมาตรฐานเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้องค์กรธุรกิจพัฒนากระบวนการดำเนินงานธุรกิจใหม่ให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง รวมถึงให้ความสำคัญกับการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เพื่อให้สาธารณชนได้ทราบถึงการกระทำขององค์กรธุรกิจต่อเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (พิพัฒน์ นนทนาถรณ์, 2553) ทั้งนี้ กิจการได้ทำการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม รายงานแห่งความยั่งยืน รายงานประจำปี เว็บไซต์ของบริษัท เป็นต้น

จากรายงานของ The United Nations-supported Principles for Responsible Investment (PRI) ซึ่งเป็นองค์กรภายใต้การสนับสนุนขององค์การสหประชาชาติระบุว่าในปี 2560 สินทรัพย์ภายใต้การบริหารจัดการลงทุนอย่างยั่งยืนมีมูลค่าสูงถึง 68.4 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นมาอย่างต่อเนื่องจากปี 2549 ที่เริ่มต้นเพียง 6.5 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ และในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2562 กองทุนที่ลงทุนอย่างยั่งยืนในสหรัฐอเมริกาได้รับความสนใจอย่างมาก โดยทำสถิติเงินไหลเข้าสูงถึง 8.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือมากกว่ามูลค่าเงินไหลเข้าของทั้งปี 2018 ที่ 5.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งแปลว่าปีนี้กองทุนกลุ่มนี้จะเติบโตต่อเนื่องมาเป็นปีที่ 4 แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการลงทุนอย่างยั่งยืนที่มีการเติบโตขึ้น (สรวิศ อิมบำรุง, 2562)

สำหรับตลาดทุนในประเทศไทยนั้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย The Stock – Exchange of Thailand (SET) ได้จัดทำรายชื่อหุ้นยั่งยืน Thailand Sustainability Investment (THSI) เมื่อปี พ.ศ. 2558 เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในหุ้นของบริษัทจดทะเบียนที่มีความโดดเด่นด้าน ESG รวมถึงเป็นการสนับสนุนบริษัทจดทะเบียนที่มีการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอย่างครอบคลุมทั้งด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีกระบวนการบริหารจัดการเพื่อสร้างความยั่งยืนให้แก่องค์กร เช่น การบริหารความเสี่ยง การจัดการห่วงโซ่อุปทาน และการพัฒนานวัตกรรม ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงจัดทำดัชนี SETTHSI ขึ้นเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2561 ด้วยการนำหุ้นที่อยู่ในรายชื่อหุ้นยั่งยืน THSI มาผ่านการพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดด้านสภาพคล่อง ขนาดของบริษัท ฯลฯ เพื่อจัดทำดัชนี SETTHSI เป็นดัชนีที่สะท้อนการเคลื่อนไหวราคาของกลุ่มหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนซึ่งมีขนาดและสภาพคล่องผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด นับเป็นครั้งแรกของประเทศไทยที่มี “ดัชนีความยั่งยืน” อย่างเป็นทางการที่จะทำให้ผู้ลงทุนสามารถเปรียบเทียบผลตอบแทนการลงทุน

(Benchmark) ของหุ้นที่นอกจากจะมีผลตอบแทนที่ดีแล้วยังให้ความสำคัญในเรื่อง ESG ซึ่งดัชนีเหล่านี้นอกจากจะใช้สำหรับดูความเคลื่อนไหวราคาหุ้นของ “หุ้นที่ยั่งยืน” แล้วการได้รับการคัดเลือกอยู่ในดัชนีของบริษัทยังสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานการดำเนินงานด้าน ESG และการบริหารจัดการองค์กรตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวคิด “การลงทุนอย่างยั่งยืน” กำลังเป็นที่สนใจสำหรับนักลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น รายชื่อหุ้นยั่งยืน หรือ Thailand Sustainability Investment รวมทั้ง SET THSI index จะถูกนำไปใช้ประกอบการพิจารณาลงทุนมากขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการลงทุน (ฝ่ายพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2561)

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าการลงทุนอย่างยั่งยืนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยยึดหลักธรรมาภิบาลได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางจากผู้ลงทุนบุคคลและผู้ลงทุนสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยผู้ลงทุนดังกล่าวเริ่มให้ความสำคัญและความสนใจในธุรกิจที่คำนึงถึงผลกระทบจากการประกอบธุรกิจต่อส่วนรวมพร้อมกับเริ่มตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล กับผลการดำเนินงานด้านการเงิน (Financial Performance) ของธุรกิจว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ธุรกิจสามารถสร้างผลกำไรอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยผลการดำเนินงานด้านการเงินหรือตัวเลขกำไร (Earnings Numbers) ดังกล่าว ถือเป็นข้อมูลทางการบัญชีที่สำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้ความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดทุน ในทางทฤษฎีมูลค่าหุ้นของบริษัทจะขึ้นอยู่กับมูลค่าปัจจุบัน (Present Value) ของกำไรในอนาคต ดังนั้น หากกำไรของบริษัทสูงขึ้น มูลค่าของบริษัทจะสูงขึ้นตาม ในทางตรงกันข้ามหากกำไรของบริษัทต่ำลง มูลค่าของบริษัทจะต่ำลง จากความสำคัญของตัวเลขกำไรดังกล่าวผู้บริหารของบริษัทจึงมีแนวโน้มใช้ดุลพินิจในการเลือกใช้นโยบายทางการเงินเพื่อการสร้างรายการทางธุรกิจ เพื่อจัดการและปรับแต่งข้อมูลทางการเงินให้แสดงตัวเลขกำไรในรายงานทางการเงินในระดับที่ส่งผลดีต่อบริษัทมากที่สุด อย่างไรก็ตามการกระทำดังกล่าวอาจส่งผลให้ตัวเลขกำไรที่แสดงในรายงานทางการเงินไม่สะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริงของบริษัทหรืออาจกล่าวได้ว่าตัวเลขกำไรของบริษัทเป็นกำไรที่มีคุณภาพต่ำนั่นเอง (ธัญกร จันทร์สาสน์, 2559)

การเลือกใช้นโยบายทางการเงินเพื่อปรับแต่งข้อมูลทางการเงินและตัวเลขกำไร แสดงถึงการใช้อำนาจของผู้บริหารเข้าจัดการกำไร (Earnings Management) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพกำไร (Earnings Quality) ของบริษัทกล่าวคือบริษัทที่มีการจัดการกำไรมาก คุณภาพกำไรของบริษัทจะอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดการกำไรถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อ

หลักเกณฑ์ในการสร้างความยั่งยืน ให้เกิดแก่บริษัทที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล หรือ ESG ที่ได้รับการคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน “SET THSI Index” โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งบริษัทที่ได้รับการคัดเลือกฯ ควรมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส ไม่มีการปรับแต่งข้อมูลทางบัญชี หรือตัวเลขกำไรที่แสดงในรายงานทางการเงินของบริษัทที่ได้รับการคัดเลือกฯ ควรสอดคล้องกับผลการดำเนินงานที่แท้จริงของบริษัท ซึ่งอาจสรุปจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ว่า บริษัทที่มีความยั่งยืนในระดับที่ได้รับการคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน “SET THSI Index” ย่อมมีการจัดการกำไรในระดับต่ำและมีคุณภาพกำไรในระดับสูงนั่นเอง จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะศึกษาคุณภาพกำไรของบริษัทที่ได้รับการคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน รวมทั้งศึกษาปัจจัยด้านความยั่งยืนว่ามีผลต่อคุณภาพกำไรหรือไม่ มีความสัมพันธ์กันในทิศทางใด ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนในการตัดสินใจลงทุน และใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยจากตัวเลขทางการเงินบัญชีที่กิจการจัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินมีความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลจากงบการเงินมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาคุณภาพกำไรของบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index)
- 1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความยั่งยืนที่มีผลต่อคุณภาพกำไรโดยแบ่งเป็นกลุ่มที่มีคุณภาพกำไรต่ำ และกลุ่มที่มีคุณภาพกำไรสูง
- 1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความยั่งยืน (ESG) และคุณภาพกำไรของบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index)

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

- 1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความยั่งยืนและคุณภาพกำไรของบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน เก็บข้อมูลตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2562 จากงบการเงินและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานความยั่งยืน และในเว็บไซต์บริการข้อมูลออนไลน์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th)

1.3.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.3.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ตัวแปรด้านความยั่งยืนประกอบด้วย

- การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ได้แก่ การเปิดเผยนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลด้านการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และการเปิดเผยข้อมูลอื่น ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม

- การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม (Social) ได้แก่ การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน การเคารพสิทธิมนุษยชน การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม และการมีนวัตกรรมและเผยแพร่ นวัตกรรมซึ่งได้จากการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้เสีย

- ธรรมาภิบาล (Governance) ได้แก่ 1) โครงสร้างคณะกรรมการ ประกอบด้วยจำนวนคณะกรรมการบริษัท จำนวนกรรมการอิสระบริษัท จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น กรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐบาล กรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ และ 2) โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ประกอบด้วย สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป

1.3.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ คุณภาพกำไร ตามแบบจำลองของ Sloan (1996) ได้แก่ คุณภาพกำไรวิธีคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital Accural) และคุณภาพกำไรวิธีคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิรวม (Total Net Operation Accural)

1.3.3 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนอยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) จำนวน 63 บริษัท

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา โดยศึกษาข้อมูลช่วงปี พ.ศ. 2558 - 2562

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ในการวิเคราะห์ห่าไรแต่ละเทคนิคมีผลต่อคุณภาพทำไรแตกต่างกัน

1.4.2 ปัจจัยด้านความยั่งยืนมีผลต่อคุณภาพทำไรของกลุ่มที่มีคุณภาพทำไรสูงและกลุ่มที่มีคุณภาพทำไรต่ำ

1.4.3 ตัวแปรด้านความยั่งยืน(การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และธรรมาภิบาล)มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพทำไรในทิศทางเดียว

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 นักลงทุนหรือผู้ที่สนใจ สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อการศึกษาและตัดสินใจในการลงทุนได้

1.6.2 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพิจารณาเรื่องคุณภาพทำไรไปใช้ในเกณฑ์ในการคัดเลือกบริษัทให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index)

1.6.3 เป็นข้อมูลสำหรับผู้ใช้งบการเงินสามารถนำผลการวิจัยเรื่องคุณภาพกำไรในครั้งนี้นำไปใช้ประกอบพิจารณาเบื้องต้นในการประเมินคุณภาพกำไรของบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index)

1.7 คำนิยามศัพท์

Thailand Sustainability Investment (THIS) หรือรายชื่อหุ้นยั่งยืน หมายถึง รายชื่อของบริษัทจดทะเบียนที่ดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (Environmental, Social and Governance หรือ ESG)

SET THSI Index หรือ ดัชนีความยั่งยืน หมายถึง ดัชนีชี้วัดการพัฒนายั่งยืนของไทย โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะทำการคัดเลือกหุ้นในรายชื่อหุ้นยั่งยืนที่ผ่านเกณฑ์มาจัดทำเป็นดัชนีความยั่งยืน

ESG หมายถึง แนวคิดที่ให้ความสำคัญด้าน Environment (การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม) คือการเน้นใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจของบริษัท, ด้าน Social (การจัดการด้านสังคม) คือการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ดูแลความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของพนักงาน รวมถึงมีสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนรอบด้าน, ด้าน Governance (การจัดการด้านธรรมาภิบาล) คือการมีนโยบายกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อต้านการทุจริตดำเนินงานอย่างโปร่งใส และดูแลผลประโยชน์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

คุณภาพกำไร หมายถึง กำไรที่แท้จริงที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของกิจการได้อย่างน่าเชื่อถือและเป็นกำไรที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดได้อย่างเพียงพอต่อการดำเนินงาน

การตกแต่งตัวเลขทางการบัญชี หมายถึง การปรับแต่งตัวเลขทางการบัญชีโดยอาศัยความได้เปรียบของช่องโหว่ของหลักการบัญชีและทางเลือกต่าง ๆ ในการวัดมูลค่าและการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเพื่อที่จะเปลี่ยนข้อมูลในงบการเงินจากสิ่งควรจะเป็นไปสู่สิ่งที่ผู้จัดทำต้องการที่จะให้เป็นไปในรายงานงบการเงิน

Accruals Component หมายถึง จำนวนเงินคงค้างที่สามารถแปลงกำไรเป็นเงินสดได้อย่างน่าเชื่อถือ และเพียงพอซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพกำไร ซึ่งประกอบด้วย 2 วิธี คือ 1) วิธีคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital Accruals : WCA) และ 2) วิธีคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิรวม (Total Net Operation Accruals : NOA)

WCA หมายถึง Working Capital Accruals หรือผลรวมของการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ การเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ การลดลงของเจ้าหนี้ การลดลงของภาษีเงินได้ค้างจ่าย การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น และการลดลงของหนี้สินหมุนเวียน

NOA หมายถึง Total Net Operation Accruals หรือความแตกต่างระหว่างกำไรสุทธิกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน “SET THSI Index” ผู้วิจัยได้ค้นคว้า และรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ตลาดหลักทรัพย์ THSI หรือดัชนี SET THSI Index
- 2.2 คุณภาพกำไร
- 2.3 การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม
- 2.4 การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม
- 2.5 การกำกับดูแลกิจการหรือธรรมาภิบาล
- 2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Related Research Results)

2.1 ตลาดหลักทรัพย์ THSI หรือดัชนี SET THSI Index

2.1.1 นิยามของตลาดหลักทรัพย์ THSI หรือดัชนี SET THSI Index

ตลาดหลักทรัพย์ THSI หรือดัชนี SET THSI Index เป็นดัชนีที่สะท้อนการลงทุนอย่างยั่งยืน โดยปัจจุบัน มีแนวทางการลงทุนแบบใหม่ที่ผู้ลงทุนระยะยาวหันมาให้ความสนใจกันมากขึ้น ที่เรียกกันว่าการลงทุนแบบยั่งยืน หรือ Sustainable Investment ที่นอกจากจะพิจารณาด้านการเงินแล้ว ยังคำนึงถึงการดำเนินงานของบริษัทอีก 3 ด้านคือ ESG ควบคู่ไปด้วย ได้แก่ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจของบริษัท การจัดการด้านสังคม (Social) ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารบุคลากรของบริษัทอย่างเป็นธรรม และผลักดันให้คู่ค้ามีการปฏิบัติกับแรงงานอย่างเหมาะสม และด้านการดำเนินธุรกิจที่มีบรรษัทภิบาล (Governance) ที่บริษัทมีนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ต่อต้านทุจริตและคอร์รัปชัน มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการดูแลผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่าการลงทุนแบบยั่งยืนนั้น ให้ความสำคัญทั้งความเก่งและความดีของบริษัทนั่นเอง

แนวทางการลงทุนดังกล่าวได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในต่างประเทศ โดยจากผลการสำรวจของ Financial Times พบว่าผู้ลงทุนสถาบันต่างประเทศขนาดใหญ่กลุ่ม Pension Fund, Sovereign Wealth Fund และ Foundation ที่มีเป้าหมายการลงทุนที่การสร้างผลตอบแทนที่สม่ำเสมอในระยะยาว คาดว่าจะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนในแบบ Sustainable Investment ต่อเนื่องไปจนถึงปี 2022 ในด้านของผลตอบแทนนั้น ซึ่งในตลาดต่างประเทศนั้น มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินทั้งในรูปแบบกองทุนรวมและ ETF ที่หลากหลายให้สามารถเลือกลงทุนตามแนวทาง Sustainable Investment ได้รวมไปถึงมีการพัฒนาดัชนีที่ใช้ปัจจัย ESG ในการคัดเลือกหุ้นที่จะเป็นองค์ประกอบของดัชนีขึ้นมาหลาย เช่น MSCI ESG Index, Dow Jones Sustainability Index (DJSI), FTSE4Good Index เป็นต้น ซึ่งเป็นการตอบสนองของความต้องการของผู้ลงทุนสถาบันที่แสวงหาดัชนีเพื่อใช้อ้างอิงในการเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการลงทุน

สำหรับประเทศไทยนั้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการลงทุนแบบยั่งยืน รวมถึงการส่งเสริมการดำเนินงานด้าน ESG ของบริษัทจดทะเบียน โดยได้สนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนไทยเปิดเผยการดำเนินงานด้าน ESG และเข้ารับการประเมินเพื่อให้บริษัทได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีการลงทุนแบบยั่งยืนในระดับสากลและเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ โดยในปี 2017 มีบริษัทไทยผ่านการคัดเลือกเข้าสู่ดัชนี DJSI World จำนวน 6 บริษัท และอยู่ในดัชนี DJSI Emerging Markets จำนวน 17 บริษัท ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีจำนวนบริษัทที่อยู่ในดัชนีสูงสุดในอาเซียน ทั้งในกลุ่มดัชนี DJSI World และกลุ่มดัชนี DJSI Emerging Markets นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ได้จัดทำรายชื่อบริษัทที่ยั่งยืน หรือ Thailand Sustainability Investment ที่เป็นการรวบรวมรายชื่อบริษัทที่มีความโดดเด่นการดำเนินงานด้าน ESG ด้วยการประเมินความยั่งยืนที่มีตัวชี้วัดด้าน ESG ทั้งสามมิติ โดยเปิดโอกาสให้บริษัททั้งใน SET และ MAI เข้าร่วมการประเมินตามความสมัครใจ และได้เริ่มประกาศรายชื่อบริษัทที่เป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี 2015 เป็นต้นมา โดยรายชื่อบริษัท THSI ปีล่าสุด (ปี 2018) มีทั้งหมด 79 บริษัท (เป็นบริษัทใน SET 73 บริษัท และ mai 6 บริษัท) มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization) รวม 10.59 ล้านล้านบาท คิดเป็น 59.80% เมื่อเทียบกับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดทั้งหมดของ SET และ MAI ซึ่งเท่ากับ 17.71 ล้านล้านบาทหากพิจารณาอัตราผลตอบแทนเงินปันผลเฉลี่ยของหุ้นยั่งยืนอยู่ที่ 3.91% สูงกว่าอัตราผลตอบแทนเงินปันผลของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยรวมซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.62%

สำหรับการดำเนินการต่อเนื่องนั้น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้จัดทำดัชนี SET THSI Index ซึ่งเป็นการพัฒนาต่อยอดจากรายชื่อบริษัท THSI ด้วยการนำหุ้นที่อยู่ในรายชื่อบริษัท THSI

มาผ่านการพิจารณาด้านสภาพคล่อง และขนาดของบริษัท เพื่อจัดทำดัชนีที่สามารถลงทุนได้จริง (Investable Index) และสามารถ Replicate ได้โดยสะดวก เพื่อให้ Asset Management สามารถนำไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเงินประเภทอื่นๆ และใช้เป็นตัวเทียบวัดการลงทุนสำหรับผู้ลงทุนได้ โดยเปิดตัวในวันที่ 2 กรกฎาคม 2561 เป็นครั้งแรกในตลาดทุนดัชนี SET THSI Index จะเป็นอีกส่วนหนึ่งในการสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนของไทยก้าวไปสู่การดำเนินงานอย่างยั่งยืนในระดับสากลได้ อีกทั้งน่าจะส่งเสริมให้ผู้ลงทุนในประเทศรู้จักอีกทางเลือกหนึ่งของการลงทุนในหุ้นอย่างยั่งยืน

2.1.2 เกณฑ์การคัดเลือกใน SET THSI Index

เกณฑ์ที่จะใช้ในการคัดเลือกหุ้นเป็นสมาชิก SET THSI Index จะมาจากเกณฑ์ 5 ด้าน ได้แก่

1. สถานะต้องเป็นบริษัทที่อยู่ในรายชื่อหุ้นที่ยั่งยืน (Thailand Sustainability Investment :THSI) ในปีที่ผ่านมาโดยเป็นบริษัทใน SET เท่านั้น โดยสาเหตุที่ไม่รวมบริษัทใน MAI เนื่องจากดัชนีดังกล่าวถือเป็นดัชนีใน SET Index Series
2. การซื้อขายต้องมีการซื้อขายใน SET มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน
3. ขนาดของบริษัท ต้องมี Market Cap ตั้งแต่ 5,000 ล้านบาทขึ้นไป โดยดูเฉลี่ยต่อวันย้อนหลังเป็นเวลา 3 เดือน
4. การกระจายหุ้น ในการกระจายหุ้นของบริษัท ต้องมีสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free Float) ไม่น้อยกว่า 20% ของทุนที่ชำระแล้ว และ
5. ปริมาณการซื้อขาย มีปริมาณซื้อขาย โดยมีจำนวนหุ้นของบริษัทที่ซื้อขายในแต่ละเดือนตั้งแต่ 0.5% ขึ้นไปของจำนวนหุ้นจดทะเบียนของบริษัท ในระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 9 ใน 12 เดือน หรือไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของระยะเวลาซื้อขายของบริษัท ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์จะมีการทบทวนรายชื่อหุ้นในดัชนีความยั่งยืน SET THSI Index เป็นประจำทุก 6 เดือนในเดือนมกราคม และกรกฎาคม โดยหากเกิดกรณีที่บริษัทเกิดเหตุการณ์ที่สร้างผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญจนทำให้ถูกคัดออกจากรายชื่อหุ้นที่ยั่งยืน หรือ Thailand Sustainability Investment (THSI) ก็จะนำหุ้นนั้นออกจากดัชนีความยั่งยืน SET THSI Index ด้วย

2.1.3 รายชื่อหุ้นที่ยั่งยืน Thailand Sustainability Investment

“รายชื่อหุ้นที่ยั่งยืน” Thailand Sustainability Investment (THSI) เป็นรายชื่อที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีมาตั้งแต่ปี 2558 การจัดทำรายชื่อ Thailand Sustainability Investment คัดเลือกจากบริษัทจดทะเบียนที่สมัครใจเข้าร่วมตอบแบบประเมินความยั่งยืนที่ครอบคลุมคำถามในมิติสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจซึ่งรวมถึงบรรษัทภิบาล โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ทบทวนคำถามในแบบประเมินทุกปีเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงในระดับสากล

2.1.3.1 เกณฑ์ในการประเมินความยั่งยืน

การคัดกรองคุณสมบัติเบื้องต้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ พิจารณาคุณสมบัติของบริษัทจดทะเบียนที่มีสิทธิ์เข้าร่วมการประเมินความยั่งยืนตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ไม่เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในปีที่มีการประเมินความยั่งยืน ยกเว้นบริษัทจดทะเบียนที่มีการปรับโครงสร้างการถือหุ้นโดยตั้งบริษัทซึ่งประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้น (Holding Company) และไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ
2. ไม่เป็นบริษัทที่เข้าจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยอ้อม (Backdoor Listing) ในปีที่มีการประเมินความยั่งยืน
3. ไม่เป็นบริษัทที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอนหลักทรัพย์ หรือไม่เป็นบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ
4. ไม่เป็นบริษัทที่อยู่ระหว่างการขอเพิกถอนหลักทรัพย์โดยสมัครใจ
5. ไม่เป็นบริษัทที่มีการกระจายการถือหุ้น โดยมีจำนวนผู้ถือหุ้นรายย่อยน้อยกว่า 150 ราย หรือถือหุ้นรวมกันต่ำกว่า 15% ของทุนชำระแล้ว
6. ไม่เป็นบริษัทที่ผู้สอบบัญชีไม่แสดงความเห็นต่องบการเงินหรือเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง หรือสำนักงาน ก.ล.ต.สั่งให้แก้ไขงบการเงินในสาระสำคัญหรือตรวจสอบเป็นกรณีพิเศษ (Special Audit) ในปีที่มีการประเมินความยั่งยืนและปีก่อนหน้า
7. ไม่เป็นบริษัทที่ถูกหยุดพักการซื้อขายหลักทรัพย์เนื่องจากนำส่งงบการเงินล่าช้ากว่าที่กำหนดในปีที่มีการประเมิน

2.1.3.2 เกณฑ์ Thailand Sustainability Investment

เกณฑ์จากแบบประเมิน คัดเลือกจากบริษัทจดทะเบียนที่ตอบแบบประเมินความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยสมัครใจและมีคะแนนจากการตอบแบบประเมินความยั่งยืนอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มในแต่ละมิติ (มิติเศรษฐกิจ มิติสิ่งแวดล้อมและมิติสังคม) หรือ ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกของ Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) ตามรอบการประกาศผลในปีที่มีการประเมินความยั่งยืน

รายละเอียดเกี่ยวกับแบบประเมินความยั่งยืนแบบประเมินความยั่งยืนประกอบด้วยชุดคำถามใน 3 มิติ ได้แก่ มิติเศรษฐกิจ มิติสิ่งแวดล้อม และมิติสังคมซึ่งแบ่งย่อยเป็น 19 หมวด รวมคำถาม 43 ข้อ ดังแสดงไว้ในตาราง 2.1 ต่อไปนี้

ตาราง 2.1 รายละเอียดเกี่ยวกับแบบประเมินความยั่งยืนแบบประเมินความยั่งยืน

มิติ	หมวด	จำนวนคำถาม
เศรษฐกิจ	หมวดที่ 1 บรรษัทภิบาล	8 ข้อ
	หมวดที่ 2 จรรยาบรรณธุรกิจ (Code of Conduct) และการต่อต้านการทุจริต	3 ข้อ
	หมวดที่ 3 การบริหารความเสี่ยงและภาวะวิกฤต	5 ข้อ
	หมวดที่ 4 การระบุประเด็นที่เป็นสาระสำคัญของธุรกิจ (Materiality)	1 ข้อ
	หมวดที่ 5 การบริหารจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า	1 ข้อ
	หมวดที่ 6 การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน	3 ข้อ
	หมวดที่ 7 การดำเนินการด้านภาษี	1 ข้อ
	หมวดที่ 8 นวัตกรรมทางธุรกิจและสังคม	1 ข้อ

ตาราง 2.1 รายละเอียดเกี่ยวกับแบบประเมินความยั่งยืนแบบประเมินความยั่งยืน(ต่อ)

มิติ	หมวด	จำนวนคำถาม
สิ่งแวดล้อม	หมวดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม	1 ข้อ
	หมวดที่ 10 การจัดการสิ่งแวดล้อม	1 ข้อ
	หมวดที่ 11 การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	5 ข้อ
	หมวดที่ 12 ความหลากหลายทางชีวภาพ	1 ข้อ
สังคม	หมวดที่ 13 การเปิดเผยข้อมูลด้านสังคม	1 ข้อ
	หมวดที่ 14 การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรมและเคารพสิทธิมนุษยชน	2 ข้อ
	หมวดที่ 15 การพัฒนาศักยภาพแก่พนักงาน	1 ข้อ
	หมวดที่ 16 การดูแลพนักงาน	3 ข้อ
	หมวดที่ 17 สุขภาวะและความปลอดภัยในสภาพแวดล้อมการทำงาน	1 ข้อ
	หมวดที่ 18 การมีส่วนร่วมกับชุมชนและสังคม	2 ข้อ
	หมวดที่ 19 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย	2 ข้อ

2.1.3.3 เกณฑ์ด้านคุณสมบัติ พิจารณาจากข้อมูลในปีที่มีการประเมินความยั่งยืนและปีก่อนหน้า เว้นแต่จะระบุเป็นอย่างอื่น

1. เป็นบริษัทที่มีผลการประเมินคุณภาพรายงานด้านบรรษัทภิบาล (Corporate Governance Report หรือ CGR) ของรอบปีที่มีการประเมินความยั่งยืนตั้งแต่ 70% หรือตั้งแต่ 3 ดาวขึ้นไป

2. ไม่เป็นบริษัทที่มีการทำรายการเกี่ยวโยงที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งหน่วยงานทางการแจ้งเตือนผู้ลงทุนให้ใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ

3. ไม่เป็นบริษัทที่เข้าข่ายฝ่าฝืนเกณฑ์การดำรงสถานการณืเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เรื่องกรรมการอิสระและ/หรือกรรมการตรวจสอบ

4. ไม่เป็นบริษัทที่เข้าข่ายมีพฤติกรรมหรือข้อหาหลักทรัพย์ที่ผิดปกติโดยการกระทำของกรรมการหรือผู้บริหาร

5. ไม่เป็นบริษัทที่ถูกกล่าวโทษหรือได้รับการตัดสินความผิดจากทางหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือมีกรรมการหรือผู้บริหารถูกกล่าวโทษหรือได้รับการตัดสินความผิดจากทางหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องการกำกับดูแลกิจการ การสร้างผลกระทบด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อม

6. ไม่เป็นบริษัทจดทะเบียนที่มีความเสี่ยงในด้านฐานะทางการเงิน งบการเงิน หรือลักษณะธุรกิจ โดยมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

6.1 หน่วยงานกำกับดูแลการประกอบกิจการของบริษัทจดทะเบียนที่เป็นสถาบันการเงิน บริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัทประกันชีวิต มีสั่งให้แก้ไขฐานะการเงินหรือผลการดำเนินการ โดยให้ระงับการดำเนินการบางส่วนหรือไม่ให้ขยายธุรกิจเป็นการชั่วคราว และตลาดหลักทรัพย์ เห็นว่าคำสั่งดังกล่าวมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน

6.2 บริษัทจดทะเบียน เจ้าหนี้ของบริษัทจดทะเบียน หรือหน่วยงาน กำกับดูแลการประกอบกิจการของบริษัทจดทะเบียนยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทจดทะเบียนถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องล้มละลายตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และศาลรับคำฟ้องไว้แล้ว

6.3 ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไขเกี่ยวกับฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงาน หรือความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องในงบการเงินปีล่าสุด

6.4 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นในงบการเงินปีล่าสุดต่ำกว่าทุนที่ชำระแล้วหรือหลักทรัพย์ของบริษัทถูกตลาดหลักทรัพย์ ขึ้นเครื่องหมาย “C” (Caution) ด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินในปีที่มีการประเมิน

6.5 บริษัทมีผลกำไรสุทธิไม่ถึง 3 ใน 5 ปีย้อนหลัง นับจากงบการเงินปีล่าสุด

6.6 บริษัทที่มีสินทรัพย์ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดในรูปของเงินสดหรือ
หลักทรัพย์ระยะสั้น (Cash Company)

7. คณะทำงานเพื่อการลงทุนอย่างยั่งยืนอาจพิจารณาประเด็นอื่น
ประกอบการคัดกรองบริษัทในการจัดทำรายชื่อ Thailand Sustainability Investment

2.2 คุณภาพกำไร

2.2.1 แนวคิดคุณภาพกำไร

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพกำไรเป็นแนวคิดที่มีมาอย่างยาวนานและมีวิวัฒนาการมา
จากความต้องการที่จะค้นหาว่าหลักทรัพย์ใดเป็นหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงหรือต่ำกว่ามูลค่าที่
แท้จริง (Intrinsic Value) โดยเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ตามแนวคิดที่มองว่า
มูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์สามารถตรวจสอบยืนยันได้จากการวิเคราะห์งบการเงินของกิจการ
อย่างถี่ถ้วนเพื่อค้นหาสารสนเทศที่เป็นตัวบ่งชี้ว่าหลักทรัพย์ของกิจการควรซื้อขายกันในราคาสูง
หรือต่ำกว่ามูลค่าตลาดในขณะนั้น (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2549)

ในสหรัฐอเมริกาแนวคิดคุณภาพกำไรกลายเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในช่วงปลาย
ยุคปี ค.ศ.1970 (Ayres) 1994 อ้างใน (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2549) หนึ่งในบรรดาผู้สนับสนุน
แนวคิด คุณภาพกำไรที่เป็นที่รู้จักกันดี คือ Thornton L. O Glove ซึ่งได้ทำการตีพิมพ์หนังสือเรื่อง
“คุณภาพกำไร” เพื่อให้ข้อแนะนำแก่ผู้ลงทุนเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ของกำไร
ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประเมินระดับของความเสี่ยงของตัวเลขกำไรที่แต่ละกิจการจัดทำ
ขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อตลาดหุ้นและการให้กู้ยืมของผู้ลงทุนและเจ้าหน้าที่กิจการ

2.2.2 นิยามของคุณภาพกำไรและการจัดการกำไร

มีการให้คำนิยาม “คุณภาพกำไร” ไว้หลากหลาย ตัวอย่างเช่น The Financial
Accounting Standards Board (FASB) ได้ให้ความหมายของคุณภาพกำไรไว้ว่า คุณภาพกำไร
หมายถึง กำไรที่แท้จริงหรือกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานปกติ สามารถกลับเปลี่ยนมาเป็นเงินสด
ที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงแทนสินทรัพย์ที่เสื่อมราคาได้ และเป็นกำไรที่ได้มาจากรายได้ที่
เกิดขึ้นเป็นประจํารวมทั้งกิจกรรมที่มีนัยสำคัญที่ก่อให้เกิดกำไรได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว (วรศักดิ์
ทูมมานนท์, 2543) กำไรที่มีคุณภาพ คือกำไรที่สามารถแสดงมูลค่าที่แท้จริง (Intrinsic Value)
ของบริษัท (Dechow & Schrand, 2004) นอกจากนี้ Akers, Giacomino, & Bellovary (2007) ได้

นิยามคุณภาพกำไรว่า หมายถึง ความสามารถของตัวเลขกำไรในรายงานทางการเงิน ในการสะท้อนกำไรที่แท้จริงของบริษัทซึ่งสามารถนำไปพยากรณ์กำไรในอนาคตของบริษัทได้ในขณะที่ Dechow, Ge, & Schrand (2010) ระบุว่า กำไรที่มีคุณภาพ หมายถึง ตัวเลขกำไรที่สามารถแสดงข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งของผู้ใช้งบการเงิน

ทั้งนี้ นิยามของคุณภาพกำไรอาจต่างกันไปตามมุมมองของผู้มีส่วนได้เสียของกิจการที่จะใช้ข้อมูลกำไรในการตัดสินใจ อาทิเช่น ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุนย่อมต้องการให้กำไรในงบการเงินมีความน่าเชื่อถือและมีรายการที่ผิดปกติ (ที่มีใช้การดำเนินงานตามปกติ) น้อยที่สุดเพื่อให้สามารถพยากรณ์กำไรในอนาคตของกิจการได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดเจ้าหนี้เงินกู้ย่อมต้องการให้กำไรสื่อถึงความสามารถในการก่อให้เกิดเงินสดของกิจการเพื่อจะได้รับชำระหนี้ครบถ้วนและตรงเวลาผู้สอบบัญชีย่อมต้องการให้กำไรที่แสดงในงบการเงินมีความถูกต้องตามที่ควร (Fairly Presented) และจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principles) เป็นต้น(ณัฐชานนท์ โกมุทพุดมิพงศ์, 2557)

อย่างไรก็ตาม หากตัวเลขกำไรไม่ได้สะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริงของบริษัท เนื่องจากผู้บริหารใช้ดุลยพินิจในการเลือกใช้นโยบายทางการบัญชีเพื่อปรับแต่งตัวเลขในงบการเงิน ก็จะได้ถือว่า ตัวเลขกำไรนั้นด้อยคุณภาพ อันเป็นผลจากการเข้าจัดการกำไรของผู้บริหาร (Francis, Olsson, & Schipper, 2008) โดยการจัดการกำไร เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สำคัญของคุณภาพกำไร หากผู้บริหารมีการจัดการกำไรมาก คุณภาพกำไรของบริษัทจะมีระดับต่ำ ในทางตรงกันข้ามหากผู้บริหารมีการจัดการกำไรน้อย คุณภาพกำไรของบริษัทจะมีระดับสูง McKee (2005) ระบุว่า การจัดการกำไร หมายถึง การจัดการและการรายงานตัวเลขในรายงานทางการเงินอย่างถูกกฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ ในขณะที่ Akers และคณะ (2007) ระบุว่า การจัดการกำไรคือความพยายามของผู้บริหารในการจัดการตัวเลขกำไรในรายงานทางการเงินโดยการเลือกใช้นโยบาย หรือวิธีการทางการบัญชี การรับรู้รายการทางการเงินที่เกิดขึ้นครั้งเดียวในวันเริ่มต้นโครงการ (One-time Non-recurring) และรายการค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นซ้ำในระหว่างการทำงาน การเลื่อน หรือเร่งค่าใช้จ่าย หรือรายได้ หรือวิธีการใดๆ ที่ส่งอิทธิพลต่อกำไรระยะสั้นของบริษัท

จากคำนิยามข้างต้นในการศึกษาครั้งนี้คุณภาพกำไร หมายถึง กำไรที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของกิจการ เป็นกำไรที่ได้มาจากรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นประจำอย่างต่อเนื่องสามารถแสดงถึงมูลค่าที่แท้จริงของบริษัท เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจใน

เรื่องใดเรื่องหนึ่งของผู้ใช้งบการเงิน และสามารถพยากรณ์กำไรในอนาคตของบริษัทได้ โดยปราศจากการจัดการกำไรจากการที่ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจในการเลือกใช้นโยบายทางการบัญชีเพื่อปรับแต่งตัวเลขในงบการเงิน

2.2.3 คุณลักษณะของกำไรที่มีคุณภาพ

จากนิยามที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิเคราะห์แต่ละคนเข้าใจและให้คำนิยามของคุณภาพกำไรที่แตกต่างกันไปตามความเข้าใจและวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์รวมทั้งการกำหนดคุณลักษณะของกำไรที่มีคุณภาพด้วยแนวคิดที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามนักลงทุนและผู้วิเคราะห์หลักทรัพย์แยกความแตกต่างระหว่างกำไรที่มีคุณภาพและไม่มีคุณภาพออกเป็นแต่ละประเด็นดังนี้ (Pearlman, 1979 อ้างถึงในจรรยาบรรณ ชันธอุบล, 2551)

1. เป็นกำไรที่คำนวณขึ้นจากการใช้หลักการบัญชีที่ยึดหลักความระมัดระวัง เช่น การตัดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่งไม่ใช่จากหลักการบัญชีที่หละหลวม เช่น การตีราคาสินค้าคงเหลือด้วยวิธี FIFO และการคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรง เป็นต้น
2. เป็นกำไรที่มีความเป็นไปได้อย่างสูงที่จะสามารถนำไปจัดสรรในรูปของเงินสด ไม่ควรเป็นกำไรที่มีแนวโน้มว่าจะไม่สามารถเปลี่ยนกลับเป็นเงินสดที่จะสามารถจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นได้
3. เป็นกำไรที่ไม่ว่าจะเป็นกำไรในอดีตหรือในปัจจุบันจะต้องเป็นตัวบ่งชี้ที่ดีของกระแสกำไร (Earnings Stream) ในอนาคต
4. เป็นกำไรที่ไม่ผันผวนไปจากเส้นแนวโน้มในอดีต (Earnings Trend Line) หรือจากเส้นแนวโน้มกำไรมาโดยตลอด
5. เป็นกำไรที่เกิดจากการประกอบธุรกิจพื้นฐานของกิจการอย่างต่อเนื่องไม่ควรเป็นกำไรที่จะไม่เกิดขึ้นอีก เช่น กำไรจากการจำหน่ายอาคารสำนักงาน หรือเกิดจากกิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากกิจกรรมพื้นฐานทางธุรกิจของกิจการ
6. เป็นกำไรที่สะท้อนถึงความระมัดระวังและความเป็นจริง (Prudent, Realistic View) ของกิจการในการมองสถานการณ์ที่กิจการประสบอยู่ในปัจจุบัน และคาดว่าจะเกิดขึ้น ไม่ควรเป็นกำไรที่ไม่สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจและเกิดจากหลักการบัญชีที่มองอนาคตในแง่ดีมากเกินไป
7. เป็นกำไรที่เมื่อผู้วิเคราะห์ได้พิจารณางบแสดงฐานะทางการเงินควบคู่กันไป พบว่าไม่มีการปกปิดซ่อนเร้นสิ่งผิดปกติใดๆ ที่อาจเป็นไปได้ เช่น การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน

เป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงวดที่เกิดขึ้น ไม่ควรเป็นกำไรที่ต้องอยู่บนพื้นฐานของการแสดงสินทรัพย์ในราคาที่สูงเกินไปกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

8. เป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานอย่างแท้จริงไม่ได้เกิดจากการทำธุรกรรมทางการเงินที่น่าสงสัย หรือธุรกรรมทางการเงินที่ทำพรั้าเพื่อซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นในกิจการตามมา

9. เป็นกำไรที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจภายในประเทศ ไม่ควรได้มาจากการดำเนินงานในต่างประเทศเป็นหลัก

10. เป็นกำไรที่เข้าใจได้ง่าย ไม่ควรที่จะต้องศึกษาจากหมายเหตุ ประกอบงบการเงินที่ตามมาหลาย ๆ หน้า นอกจากคุณลักษณะของกำไรที่มีคุณภาพที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นยังมีปัจจัยที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์คุณภาพกำไร ดังนี้

10.1 ผลกระทบของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่มีต่อกิจการ

10.2 ความผันผวนของกำไร

10.3 รายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวหรือไม่บ่อยครั้ง

10.4 ฐานะทางการเงินของกิจการ

10.5 นโยบายภาษี

10.6 วัตถุประสงค์ของผู้ใช้ข้อมูลกำไร

10.7 คุณภาพสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้

10.8 นโยบายบัญชี

10.9 กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นประจำ

10.10 กระแสเงินสดที่อยู่เบื้องหลังการเกิดกำไร

อย่างไรก็ตามยังไม่มีขอสรุปที่แน่ชัดว่าปัจจัยต่างๆเหล่านี้มีผลกระทบต่อมูลค่าของหลักทรัพย์อย่างไรและเปลี่ยนแปลงไปตามแนวโน้มของเศรษฐกิจและความสามารถของผู้ลงทุนแต่ละรายที่จะแบกรับความเสี่ยงจากปัจจัยต่าง ๆ

2.2.4 ข้อควรพิจารณาในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร

ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร ผู้วิเคราะห์ไม่ควรพิจารณาเฉพาะตัวเลขในงบกำไรขาดทุนเท่านั้น แต่ควรให้ความสำคัญ โครงสร้างทางการเงิน สภาพคล่องทางการเงิน ความพร้อมของแหล่งเงินทุน ตลอดจนโครงสร้างค่าใช้จ่ายดำเนินงานของกิจการด้วย การวิเคราะห์คุณภาพ

ทำขึ้นเพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ตลอดจนประเมินงบการเงินนั้นได้มีการ ตกลงตัวเลขในงบการเงินหรือไม่เพื่อป้องกันการตัดสินใจลงทุน อย่างผิดพลาดในกิจการที่มีการ ตกลงตัวเลขและข้อมูล ข้อควรพิจารณาในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร มีดังนี้

1. ข้อพิจารณาทางด้านอุตสาหกรรม

ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไรผู้วิเคราะห์ควรจะวิเคราะห์อุตสาหกรรมควบคู่กันไป ด้วยเนื่องจากวิธีปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับในอุตสาหกรรมหนึ่งอาจจะไม่เป็นที่ยอมรับในอีก อุตสาหกรรม เช่น การตั้งค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับเงินกู้ที่กิจการนำมาใช้ในงานก่อสร้าง เป็นต้นทุนสินทรัพย์อาจเป็นที่ยอมรับในสายตาของผู้ลงทุนในธุรกิจสาธารณูปโภค แต่ในทาง ตรงกันข้ามต้นทุนดอกเบี้ยที่นำมาตั้งเป็นต้นทุนของสินทรัพย์จะถูกตัดตามหลักการบัญชีที่ รับรองทั่วไปแต่การบันทึกค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย เป็นต้นทุนสินทรัพย์ระหว่างการก่อสร้างของธุรกิจ อุตสาหกรรมกลับไม่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ปัจจัยทางด้านการเมืองและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารไม่สามารถควบคุมได้ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของธุรกิจ เช่น การ ไปดำเนินธุรกิจในประเทศที่การเมืองขาดเสถียรภาพอาจส่งผลกระทบต่อความมีเสถียรภาพของ กำไรและคุณภาพกำไรได้

2. การใช้หลักความระมัดระวังในการจัดทำข้อมูลทางบัญชี

การใช้หลักความระมัดระวังในการจัดทำตัวเลขทางบัญชีขึ้นอยู่กับหลักการบัญชีที่ กิจการเลือกใช้ หากกิจการสองแห่งเหมือนกันทุกประการ ยกเว้นกิจการหนึ่งใช้หลักการบัญชีที่ หละหลวมกว่าอีก กิจการหนึ่ง กิจการที่ใช้หลักการบัญชีที่ยึดหลักความระมัดระวังในระดับที่ มากกว่าจะสะท้อนให้เห็นในแง่ของการแสดงกำไรที่ต่ำกว่า และการนำเสนองบดุลที่ตั้งอยู่บน พื้นฐานของการใช้ดุลยพินิจในการประมาณ รายการต่าง ๆ ด้วยความระมัดระวัง กิจการที่แสดง กำไรที่ต่ำกว่า(กิจการที่ใช้หลักความระมัดระวังที่มากกว่า) ย่อมมีค่าอัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรสูง กว่าที่กิจการที่แสดงกำไรสูงกว่า (กิจการที่ใช้หลักการบัญชีที่หละหลวมกว่า) เพราะมูลค่า หลักทรัพย์ที่เท่ากันจะถูกหารด้วยตัวเลขกำไรที่ต่ำกว่านั่นเอง

3. ความโปร่งใสในหลักการบัญชี

กำไรจะต้องเป็นตัวเลขที่สามารถเข้าใจได้ (Basic Understandability) กล่าวคือ หากมีกิจการสองแห่งให้เลือกซึ่งมีตัวเลขกำไรที่ผ่านมาและประมาณการกำไรเท่ากันทุกประการผู้ ลงทุนจะให้มูลค่าหลักทรัพย์ของกิจการที่มีกระแสกำไรที่ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ได้อย่าง ตรงไปตรงมาและให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ไม่ซับซ้อน

4. สัญญาเดียนภัย

สัญญาเดียนภัยเป็นตัวบ่งชี้การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของกิจการที่จะเกิดขึ้นตาม ซึ่งการวัดคุณภาพกำไรจากสัญญาเดียนภัยจากอุดมการณ์ หรือความเชื่อของผู้วิเคราะห์ที่ว่า ผู้บริหารโดยทั่วไปย่อมต้องการที่จะ 1) ใช้หลักการบัญชีที่ยึดหลักความระมัดระวังไว้ก่อน 2) พึ่งพิง รายได้จากการดำเนินงานในการสร้างผลกำไรให้กับกิจการ และ 3) จัดหาเงินในรูปแบบของการก่อหนี้ กับแหล่งภายนอกด้วยความระมัดระวัง และเมื่อผู้บริหารเริ่มหันเหไปจากอุดมการณ์ที่ได้ กล่าวมานี้ สมมติฐานของผู้วิเคราะห์ก็คือ กิจการอาจกำลังตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถทำ ให้อุดมการณ์ของพวกเขาเป็นจริงได้ การวัดคุณภาพกำไรจากสัญญาเดียนภัยจึงเป็นการตอก ย้ำว่าความเบี่ยงเบนไปจากอุดมการณ์ดังกล่าวเป็นแค่เพียงสัญญาเดียนภัย และไม่ใช่ตัวบ่ง บอกว่ากิจการกำลังประสบกับสถานการณ์ที่เลวร้ายลงไปกว่าเดิม หรือสถานการณ์ที่ไม่เป็นผลดี ต่อกิจการ การค้นหาสัญญาเดียนภัยต่าง ๆ จึงเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการวิเคราะห์คุณภาพ กำไร ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของรายการสัญญาเดียนภัยส่วนหนึ่ง ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพ กำไรและปัญหาอันอาจเกิดขึ้นตามมา (Pearlman, 1978 อ้างในวรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2549)

4.1 รายงานของผู้สอบบัญชีที่ยาวผิดปกติ กล่าวถึงความไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่มี สาระสำคัญออกรายงานที่ล่าช้ากว่าปกติหรือมีการชี้แจงถึงการเปลี่ยนแปลงตัวผู้สอบบัญชี สัญญาเดียนภัยเหล่านี้ อาจเป็นตัวบ่งบอกว่าผู้บริหารและผู้สอบบัญชีมีความเห็นที่ขัดแย้งกัน เกี่ยวกับรายการบางรายการ ว่าควรมีวิธีปฏิบัติทางบัญชีอย่างไร จึงจะเกิดความเหมาะสม โดยทั่วไปความเห็นที่ขัดแย้งกันนี้มักจะเกี่ยวข้องกับรายการที่มีความเสี่ยงสูง

4.2 การลดลงในค่าใช้จ่ายที่เป็นไปตามดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร (Total Managed Costs) เช่น ค่าโฆษณา (หรือการลดลงเมื่อเทียบกับรายได้ค่าขาย) ฝ่ายบริหารจะลดค่าใช้จ่าย เหล่านี้ลงเพื่อให้กิจการทำกำไรได้เข้าเป้า เมื่อรายจ่ายเหล่านี้ลดลงจึงมักมีคำถามตามมาว่าจะทำ ให้ผลประโยชน์ในระยะยาวที่กิจการจะได้รับเกิดความเสียหายตามมาด้วยหรือไม่

4.3 การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี หรือการเปลี่ยนแปลงในนโยบายการ บัญชีที่กิจการใช้เข้าไปสู่นโยบายบัญชีที่หละหลวมมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีอาจเป็น สัญญาเดียนภัยบ่งบอกว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจของกิจการกำลังเปลี่ยนแปลงไป หรืออาจเป็นแค่เพียง การเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่ผลกำไรและอัตราการเติบโตของกำไรที่สูงขึ้น

4.4 การเพิ่มขึ้นของบัญชีลูกหนี้หรือรายได้ค้างรับที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการ ประสบอยู่ในอดีต อย่างเห็นได้ชัดอาจเป็นตัวบ่งบอกว่ากิจการได้มีการให้สินเชื่อทางการค้าเพื่อ กระตุ้นยอดขายเพื่อทำกำไรให้ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ยอดขายเหล่านี้ อาจเกิดจากการขาย

ให้กับลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูงต่อการผิดนัดชำระหนี้ซึ่งยอดขายเหล่านี้ควรเกิดขึ้นในปีต่อไปแต่กลับถูกขยับเข้ามาเป็นยอดขายของปีปัจจุบันซึ่งอาจเป็นยอดขายที่ก่อให้เกิดปัญหาทางการเงินแก่ผู้ขายตามมาในภายหลัง

4.5 การขยายตัวของบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่แตกต่างไปจากยอดที่กิจการประสบอยู่ในอดีตอย่างเห็นได้ชัดหรือการขยายระยะเวลาการชำระหนี้เกินไปกว่าระยะเวลาการชำระหนี้โดยปกติ อาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากิจการต้องการที่จะทำให้ยอดดุลของบัญชีเจ้าหนี้คล้ายกับว่าเพิ่งเกิดขึ้นล่าสุด ณ วันที่จัดทำงบแสดงฐานะการเงิน

4.6 การเพิ่มขึ้นในยอดคงเหลือในบัญชีสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอย่างผิดปกติ เป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากิจการอาจกำลังตั้งรายการจ่ายในสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนเป็นค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชีเนื่องจากรายได้ที่กิจการทำได้ไม่เพียงพอต่อการที่จะชดเชยรายการดังกล่าว หากมีการตัดเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น

4.7 มีรายได้มาจากรายการที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว และไม่เกิดขึ้นอีกในอนาคตอันใกล้ เช่น กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (เช่น อาคารสำนักงานใหญ่ เป็นต้น) การจำหน่ายสินทรัพย์ออกไปในราคาที่ทำกำไรเช่นนี้ อาจทำขึ้นเพียงเพื่อทำให้กำไรที่เกิดขึ้นจริงไม่ต่างไปจากกำไรที่ได้ประมาณการไว้

4.8 การลดลงในอัตรากำไรขั้นต้น อาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่าการแข่งขันทางด้านราคา ทำให้กิจการไม่สามารถปรับราคาสินค้าได้ตามใจชอบหรืออาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากิจการไม่สามารถควบคุมต้นทุนได้ หรือส่วนผสมผลิตภัณฑ์ที่กิจการทำอยู่อาจจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

4.9 การลดลงในสำรองต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นตัดจ่ายโดยตรงจากสำรองหรือการโอนกลับรายการสำรองต่าง ๆ การตัดจ่ายโดยตรงจากสำรองเป็นตัวบ่งบอกว่ารายการอื่นอาจเกิดขึ้นซึ่งได้มีการตั้งสำรองเพื่อสำหรับจำนวนนี้ไว้แล้วได้เกิดขึ้นตามนั้นจริง ในขณะที่การโอนกลับรายการที่ตั้งสำรองไว้เป็นตัวบ่งบอกว่ากิจการทำขึ้นเพื่อสร้างภาพกำไร

4.10 การเพิ่มขึ้นในเงินกู้ยืม เป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากิจการกำลังประสบกับปัญหาในการจัดหาเงินทุนเพื่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ จากแหล่งเงินทุนภายในกิจการ

4.11 การเพิ่มขึ้นในบัญชีภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี อาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากิจการกำลังใช้หลักการบัญชีที่หละหลวมในการจัดทำตัวเลขกำไร เพื่อนำเสนอต่อสาธารณชนหรือเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากำไรก่อนหักภาษีเงินได้ ซึ่งเป็นตัววัดผลการดำเนินงานที่แท้จริงของกิจการกำลังปรับตัวไปในทางลดลง

4.12 ยอดดุลของบัญชีเงินสด และบัญชีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดต่ำมาก ณ วันสิ้นปี อาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากิจการอาจมีการนำเงินสดไปชำระคืนหนี้เพื่อปรับปรุงอัตราส่วนทุนหมุนเวียนให้สูงขึ้น

4.13 ยอดเงินกู้ยืมระยะสั้นสูงขึ้นอย่างผิดปกติ ณ วันสิ้นปี หรือ ณ ช่วงเวลาที่แตกต่างไปจากปีที่ผ่านมา อาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ากิจการอาจทำการกู้ยืมเงินมาเพื่อสนับสนุนการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มยอดขายตอนปลายงวดให้สูงขึ้น หรือเป็นสัญญาณบ่งบอกว่ารูปแบบของการดำเนินธุรกิจอาจกำลังเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

4.14 อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือที่ต่ำลง อาจเป็นสัญญาณบ่งบอกว่าปัญหาทางด้านการขาย ปัญหาทางด้านสินค้าคงเหลือหรือปัญหาทางด้านการผลิตกำลังเกิดขึ้น นอกเหนือจากสัญญาณเตือนภัยข้างต้น ผู้วิเคราะห์ควรให้ความสำคัญกับสัญญาณเตือนภัยอื่น ๆ อีกดังนี้ (Schilit, 1993 อ้างในวรศักดิ์ทุมมานนท์, 2549)

4.15 เงินสดบางส่วนของกิจการมีข้อจำกัดในการใช้

4.16 บัญชีลูกหนี้การค้าหรือรายได้ค้างรับ

- ลูกหนี้การค้า หรือรายได้ค้างรับค้างชำระเกินกำหนดค่อนข้างมาก
- บัญชีลูกหนี้การค้าหรือรายได้ค้างรับมียอดสูงขึ้น ในขณะที่ยอดขายไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปีก่อน ๆ

- การพึ่งพิงอยู่กับลูกหนี้การค้าเพียงรายเดียวหรือสองราย
- อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้าที่ลดลงมีจำนวนสูงที่ไม่ผันระยะเวลาที่ให้สิทธิแก่ลูกค้าในการส่งคืนสินค้า

4.17 สินค้าคงเหลือ

- สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นในขณะที่ยอดขายไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปีก่อน ๆ
- สินค้าคงเหลือที่กิจการนำไปใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน
- การประกันภัยที่อาจทำไว้ไม่เพียงพอ
- การเปลี่ยนแปลงวิธีการการตีราคาสินค้าคงเหลือ
- การนำต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องมารวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของสินค้าคงเหลือ

4.18 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด

- การโอนถ่ายจากสินทรัพย์หมุนเวียนไปเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
- การบันทึกเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดไว้สูงเกินกว่าต้นทุนที่กิจการได้มา

- ไม่มีการตัดจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดที่มีความเสี่ยงต่อการลดลงในมูลค่าอย่างถาวรออกจากบัญชี

4.19 สินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

- เครื่องจักรและเทคโนโลยีล้ำสมัย
- ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงสูง
- ผลผลิตที่ลดลง
- การคิดค่าเสื่อมราคาต่ำเกินไป
- การเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา
- การขยายระยะเวลาการตัดค่าเสื่อมราคา
- ค่าเสื่อมราคาลดลง
- การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ออกจากบัญชีเป็นจำนวนมาก

4.20 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- ระยะเวลาการตัดจำหน่ายที่ยาวเกินไป

- ขยายระยะเวลาการตัดจำหน่าย

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวม และส่วนของผู้ถือหุ้นมีสัดส่วนค่อนข้างสูง

- ยอดดุลของบัญชีค่าความนิยมค่อนข้างสูงทั้ง ๆ ที่ศักยภาพในการทำกำไรของบริษัทที่ถูกลงทุนเริ่มถดถอย

4.21 หนี้สินโดยประมาณ (Estimated Liabilities) แสดงไว้ต่ำเกินไป

2.2.5 เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร

เทคนิคการวิเคราะห์กำไรที่นิยมใช้ในปัจจุบัน มีดังนี้

1. เทคนิคการประเมินคุณภาพกำไรโดยเปรียบเทียบลักษณะคุณภาพ

เทคนิคนี้ได้กำหนดข้อบ่งชี้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพกำไรสูงหรือต่ำ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ดังแสดงไว้ในตาราง 2.2 ต่อไปนี้

ตาราง 2.2 ข้อบ่งชี้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพกำไรสูงหรือต่ำ

ลักษณะของคุณภาพกำไรสูง	ลักษณะของคุณภาพกำไรต่ำ
1. การใช้นโยบายการบัญชีที่ระมัดระวัง เช่น การตีราคาสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเข้าหลังออกก่อน การคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธี อัตราเร่ง	1. การใช้นโยบายการบัญชีที่หละหลวม เช่น การตีราคาสินค้าคงเหลือด้วยวิธีเข้าก่อนออกก่อน การคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรง
2. เป็นกำไรที่มีความเป็นไปได้สูงที่จะสามารถนำไปจัดสรรในรูปเงินสด	2. เป็นกำไรที่มีแนวโน้มว่าจะไม่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่จะสามารถนำไปจัดสรรให้ผู้ถือหุ้นได้
3. กำไรค่อนข้างคงที่จากเส้นแนวโน้มกำไรในอดีต หรือจากเส้นแนวโน้มกำไรมาโดยตลอด	3. กำไรมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจากเส้นแนวโน้มกำไรในอดีต หรือจากเส้นแนวโน้มกำไรมาโดยตลอด
4. กำไรที่ไม่ว่าจะเป็นกำไรในอดีตหรือกำไรในปัจจุบันจะต้องเป็นตัวบ่งชี้ที่ดีของกำไรในอนาคต	4. กำไรที่ไม่ว่าจะเป็นกำไรในอดีตหรือกำไรในปัจจุบันไม่สามารถเป็นตัวบ่งชี้ที่ดีของกำไรในอนาคต
5. กำไรเกิดจากการดำเนินงานปกติของกิจการอย่างต่อเนื่อง	5. กำไรเกิดจากกิจกรรมอื่นมากกว่ากิจกรรมตามปกติของกิจการ
6. กำไรที่สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ และเกิดจากหลักการบัญชีที่ระมัดระวัง	6. กำไรที่ไม่สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจและเกิดจากหลักการบัญชีที่เกิดจากการมองอนาคตในแง่ดีมากเกินไป
7. เป็นกำไรที่เมื่อผู้วิเคราะห์ได้พิจารณางบดุลควบคู่กันไป พบว่าไม่มีการปกปิดสิ่งผิดปกติใดๆ ที่อาจเป็นไปได้	7. กำไรที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแสดงสินทรัพย์ในราคาที่สูงเกินกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน
8. กำไรมาจากการดำเนินงานอย่างแท้จริง	8. กำไรที่เกิดจากการทำธุรกรรมทางการเงินที่เป็นที่น่าสงสัยหรือธุรกรรมทางการเงินที่ทำพรับหรือซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนได้เสียของผู้ถือหุ้นในกิจการ
9. กำไรเกิดจากการดำเนินธุรกิจภายในประเทศ	9. กำไรมาจากการดำเนินงานในต่างประเทศเป็นหลัก
10. กำไรที่สามารถเข้าใจได้ง่าย	10. กำไรต้องอ่านหมายเหตุประกอบงบการเงินจึงจะเข้าใจ ซึ่งมีผู้เข้าใจในหมายเหตุเพียงบางคน

ที่มา : Harvard Business School (1978: 2)

ทั้ง 10 บัญชีนี้ไม่สามารถบอกได้ว่าบัญชีใดสำคัญกว่ากันในการประเมินคุณภาพกำไร ซึ่งอาจใช้ที่ละบัญชีหรือหลาย ๆ บัญชีร่วมกันก็ได้ ซึ่งบัญชีดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะเศรษฐกิจและมีผลกระทบต่อความเสี่ยงของนักลงทุน

2. การประเมินผลกระทบของนโยบายบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร (Evaluation of Accounting Policy affect to Quality of Earning) เป็นการประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ที่มีผลต่อคุณภาพกำไร มาเป็นตัววัด (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2549) โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการวัด จะดูจากลักษณะของนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้อยู่ และประเมินออกมาเป็น 3 ค่าด้วยกัน คือ ค่าบวก แสดงให้เห็นถึงนโยบายบัญชีที่ดีที่กิจการใช้ และปรากฏให้เห็น แต่ถ้าเป็นค่าลบจะเป็นภาพที่สะท้อนให้เห็นลักษณะของนโยบายการบัญชีที่ส่งผลให้คุณภาพกำไรด้อยลง แต่ถ้าเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีแล้ว ไม่ปรากฏว่ากิจการได้ปฏิบัติหรือใช้เกณฑ์นั้น ๆ อยู่ก็จะประเมินว่าไม่ปรากฏแทน เทคนิคนี้กำหนดข้อบ่งชี้เบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะคุณภาพกำไรสูงหรือต่ำ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไร ดังที่แสดงไว้ในตาราง 2.3 ต่อไปนี้

ตาราง 2.3 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพกำไร

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร
1. หละหลวม (Liberal)	ทางลบ
2. ระมัดระวังมากเกินไป (Ultraconservative)	ทางลบ
3. สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ	ทางบวก
4. ค่าต่าง ๆ ที่ประมาณขึ้นต่างไปจากค่าที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญ	ทางลบ
5. นโยบายการบัญชีของกิจการแตกต่างจากนโยบายการบัญชีที่ใช้ในอุตสาหกรรมนั้น	ทางลบ
6. การตั้งค่าใช้จ่ายที่โอกาสที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการในอนาคตมีน้อยมากเป็น ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	ทางลบ
7. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีที่ทางการกำหนด หรือที่ทางการเสนอแนะ	ทางบวก

ตาราง 2.3 ผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพกำไร (ต่อ)

ลักษณะของนโยบายการบัญชี	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร
8. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่ขาดเหตุผลสนับสนุน ทั้งนี้เมื่อได้พิจารณาจากข้อเท็จจริง รอบด้าน	ทางลบ
9. การเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเกิดขึ้นบ่อยครั้ง	ทางลบ
10. Income smoothing	ทางลบ
11. กำไรที่ได้มาจากการขยับรายได้ในอนาคตเข้ามาเป็นรายได้ในงวดปัจจุบัน หรือการนำรายได้ของงวดก่อนมารับรู้เป็นรายได้ในงวดปัจจุบัน	ทางลบ
12. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย	ทางลบ
13. รับรู้รายได้ก่อนที่การให้บริการที่มีนัยสำคัญจะเสร็จสิ้น	ทางลบ
14. ชะลอการรับรู้รายได้ออกไปโดยขาดเหตุผล	ทางลบ
15. ในงวดปัจจุบันมีการโอนกลับกำไร ที่ได้รับรู้ไปแล้วในงวดก่อน	ทางลบ
16. ในงวดปัจจุบันมีการโอนกลับรายการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ของงวดก่อน	ทางลบ
17. ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้ต่ำเกินไป	ทางลบ
18. ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้สูงเกินไป	ทางลบ
19. ในงวดปัจจุบันมีการตั้งสำรองค่าใช้จ่าย หรือขาดทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่มี นัยสำคัญอันเป็นผลมาจากการขาดความระมัดระวังในการตั้งสำรองอย่างเพียงพอใน งวดที่ผ่านมา	ทางลบ
20. การล้างบาง (Taking a Financial Bath) โดยการตัดจำหน่ายสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายครั้งใหญ่ภายหลังจากที่ผู้บริหารชุดใหม่เข้าทำการครอบงำกิจการ	ทางลบ

ที่มา: ดร.วรศักดิ์ ทูมมานนท์. มิติใหม่ของการเงินและการวิเคราะห์. (กรุงเทพฯ:ธรรมนิติ เพรส, 2549). หน้า 566-567

3. โดยการประเมินฝ่ายบริหาร (Management Appraisal)

ผู้วิเคราะห์อาจใช้รายการตรวจสอบนโยบายการบัญชีประกอบการวิเคราะห์ระดับของความระมัดระวังของกิจการในการจัดทำตัวเลขกำไร รายการตรวจสอบดังกล่าวจะมีคะแนนลงโทษสำหรับการ ใช้นโยบายบัญชีที่ไม่เหมาะสมในแต่ละเรื่องไว้ในระดับที่แตกต่างกันไป

การวิเคราะห์อาจทำโดยการเปรียบเทียบคุณภาพกำไรของกิจการในรอบ 3 ปี หรือ 5 ปีที่ผ่านมา คะแนนลงโทษดังกล่าวจะกำหนดคะแนนลงโทษโดยจะพิจารณาตัดจากแต่ละนโยบายการบัญชีที่ผู้วิเคราะห์พิจารณาแล้วเห็นว่าหละหลวมเกินไป ตัวอย่างเช่น หากกิจการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรงจะตัด 1 คะแนน ยิ่งกิจการสะสมคะแนนลงโทษไว้มากเท่าไร คุณภาพกำไรของกิจการก็ยิ่งลดต่ำลงเท่านั้น เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทของนโยบายการบัญชีที่มีต่อตัวเลขกำไร และเพื่อที่ประเมินความโอนเอียงของผู้บริหารกิจการไปจากหลักความระมัดระวัง ผู้วิเคราะห์จะนำคะแนนลงโทษที่ได้หักไปในแต่ละจุดมาประกอบการพิจารณาการจัดอันดับกิจการที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน ตามคุณภาพของนโยบายบัญชีที่กิจการเลือกมาใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไรโดยใช้วิธีการหักคะแนนลงโทษเป็นแต่ละจุดไปนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า การที่กิจการเลือกรับนโยบายการบัญชีใดมาใช้นั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับอุปนิสัยส่วนตัวของผู้บริหารนั่นเอง รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร ดังแสดงไว้ในตาราง 2.4 ต่อไปนี้

ตาราง 2.4 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร

คุณลักษณะของกำไรที่ไม่มีคุณภาพ	คะแนนลงโทษ
1.การตัดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง Investment Tax	-1
2.Credit ที่คำนวณขึ้นโดยใช้วิธี Flow Through	-1
3.การตั้งสิทธิบัตรเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	-2
4.การใช้วิธีต้นทุนเต็ม (Full Cost Accounting) ในธุรกิจน้ำมัน	-5
5.การตั้งค่าใช้จ่ายก่อนเริ่มดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	-1
6.การตั้งสำรองเพื่อขาดทุนไว้ต่ำกว่าผลขาดทุนที่ควรจะได้บันทึกไว้ในทางบัญชี	-1
7.การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีโดยใช้ระยะเวลาที่ยาวเกินไป	-1
8.การตัดค่าเสื่อมราคาโดยอิงอายุการใช้งานกับอายุจริง (Physical Life) ซึ่งยาวกว่าอายุ ที่จะให้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจแก่กิจการ (Economic Life)	-1

ตาราง 2.4 รายการตรวจสอบคุณภาพกำไร (ต่อ)

คุณลักษณะของกำไรที่ไม่มีคุณภาพ	คะแนนลงโทษ
9.จำนวนเงินจ่ายขาดในหนี้สินเงินบำนาญ (ส่วนเกินของหนี้สินเงินบำนาญที่เกินกว่า ราคายุติธรรมของทรัพย์สินโครงการบำนาญ) จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากับกำไร ½ ปี	-1
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากับกำไร 1 ปี	-2
จำนวนเงินจ่ายขาดเทียบเท่ากับกำไร 2 ปี	-3
10.การรับรู้รายได้จากสัญญาก่อนการชำระเงินจะเสร็จสิ้น	-1
11.การรับรู้รายได้จากงานที่ทำเสร็จเพียงบางส่วน	-1
12.การจัดจำแนกลูกหนี้ระยะยาวเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	-2
13.การตั้งค่าใช้จ่ายทางการตลาดเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	-1
14.การจัดจำแนกที่ดินรอการพัฒนาไว้เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	-3
15.ไม่ได้ตัดจำหน่ายค่าความนิยมที่ได้บันทึกไว้	-1
16.การตีราคาสินค้าคงเหลือโดยใช้วิธี FIFO	-1
17.ไม่ได้ใช้สำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big Four	-1
18.การรวมกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการดำเนินงานปกติ	-1
19.การจัดสรรต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าสู่ส่วนงานที่ได้มีการยกเลิกการดำเนินงานมากเกินไป	-1
20.สมควรได้รับคะแนนลงโทษในประเด็นอื่น ๆ	-5

4 เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรโดยการประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายเงินปันผลเป็นเงินสด และความสามารถในการลงทุนต่อ The Fourteen Research Corporationn ตีพิมพ์บทวิเคราะห์คุณภาพของหลักทรัพย์โดยใช้ 14 ปัจจัย ในการจัดอันดับหลักทรัพย์ไปตามระดับของความเสี่ยงซึ่งได้มีการกำหนดไว้ 5 ระดับ โดยเรียงลำดับจาก 0 ไปจนถึง 5 คะแนน ตัวแปรหนึ่งใน 14 ปัจจัยนั้นก็คือคุณภาพกำไร ซึ่งได้ให้คำนิยามว่าเป็นระดับที่บริษัทสามารถนำกำไรไปจ่ายเป็นเงินสดได้ ยิ่งจ่ายได้มากก็ยิ่งมีคุณภาพกำไรสูง กล่าวคือ

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์คุณภาพของการบัญชี คือ การวัดค่าของกำไรที่รายงานไว้ว่าสามารถจ่ายเงินปันผลและลงทุนในสินทรัพย์ใหม่ในปีนั้นๆ ได้ โดยมีหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 รมัดระวัง หมายถึง

- (1) กำไรทั้งหมดของกิจการสามารถนำไปจ่ายเงินปันผลในรูปเงินสดได้ทันที 100% หลังจากทีประกาศผลกำไร
- (2) การใช้นโยบายบัญชีที่ยืดหลักความระมัดระวัง
- (3) มีการแสดงกำไรจากการลงทุนต่างประเทศไว้ในงบกำไรขาดทุน เสมือนว่ากำไรนั้นได้มีการโอนถ่ายกลับมายังประเทศผู้ลงทุน (สามารถโอนถ่ายกำไรกลับมายังประเทศที่ลงทุนได้)
- (4) สินค้าคงเหลือมีการตีราคาให้เป็นราคาขาย

4.2 ความปกติ หมายถึง

- (1) กำไรที่สามารถนำไปจัดสรรเงินปันผลในรูปเงินสดสูงถึง 80% หลังจากทีประกาศผลกำไร
- (2) การตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานทางเศรษฐกิจมากกว่าตัดตามอายุการใช้งาน
- (3) มีการตัดค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาและค่าใช้จ่ายเริ่มดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น

4.3 ความหละหลวม หมายถึง

- (1) กำไรสามารถนำไปจัดสรรเงินปันผลในรูปเงินสดมีสูงถึง 60%
- (2) กำไรอันเกิดจากการตั้งสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี
- (3) กำไรจากสินทรัพย์ซึ่งไม่สามารถโอนถ่ายกลับมายังประเทศผู้ลงทุนได้
- (4) ความหละหลวมเกินไป หมายถึง กำไรที่สามารถนำไปจัดสรรเงินปันผลในรูปเงินสดมีไม่ถึง 50% เกณฑ์ข้างต้นสามารถให้คะแนนได้ ดังนี้

ระมัดระวังมาก	5
ปกติ – ค่อนไปทางระมัดระวัง	4
ปกติ – ค่อนไปทางหละหลวม	3
หละหลวม	2
หละหลวมเกินไป	1

จากเกณฑ์ข้างต้นยิ่งคะแนนที่คำนวณได้มีจำนวนสูงมากเท่าใด นโยบายบัญชีที่กิจการใช้อยู่จะถือว่ามีความเหมาะสมมากเท่านั้น

5. เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรโดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์การจัดอันดับ

โปรแกรมการวิเคราะห์การจัดอันดับ (Ranked Order Analysis Program) เป็นโปรแกรมที่จัดทำขึ้นเพื่อจัดอันดับคุณภาพกำไรในอดีตของแต่ละกิจการที่รวมอยู่ในการคำนวณ S&P 400 Index การประเมินความมีคุณภาพกำไรของแต่ละกิจการจะพิจารณาจากอัตราส่วนทางการเงิน 8 ประเภทและจากตัววัดทางด้านสถิติอื่น ๆ ในการประเมินนี้เป็นการใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยไม่คำนึงถึงวิธีการปฏิบัติทางการบัญชี การตีมูลค่าของหลักทรัพย์หรือขนาดของกิจการผลรวมของการจัดอันดับโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ในโปรแกรมหดงกล่าวจะช่วยให้ผู้ลงทุนสามารถเปรียบเทียบคุณภาพกำไรระหว่างกิจการได้ ดังแสดงไว้ในตาราง 2.5

ตาราง 2.5 โปรแกรมการวิเคราะห์การจัดอันดับ

ปัจจัย	คุณค่าของปัจจัย น่าพอใจ/ไม่น่าพอใจ
1. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา เป็นตัววัดความสามารถในการทำกำไรขั้นพื้นฐานของกิจการ	มากไปหาน้อย
2. อัตราส่วนสินทรัพย์รวมเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นตัววัดความยืดหยุ่นทางการเงินของกิจการ	น้อยไปหามาก
3. อัตราส่วนภาษี เป็นตัวบ่งชี้การหลบเลี่ยงภาษีของกิจการในวันนี้ อาจส่งผลให้กำไรลดลงในอนาคต	มากไปหาน้อย
4. อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่อหุ้นเฉลี่ยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา การใช้ช่วงเวลาดังกล่าวก็เพื่อชดเชยการวัดอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่ใช้อายุสั้นกว่า ซึ่งอาจส่งผลให้การประเมินธุรกิจที่ขึ้นลงตามวัฏจักรเกิดการผิดพลาดขึ้นได้	มากไปหาน้อย

ตาราง 2.5 โปรแกรมการวิเคราะห์การจัดอันดับ (ต่อ)

ปัจจัย	คุณค่าของปัจจัย น่าพอใจ/ไม่น่าพอใจ
5. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราการเติบโตของกำไรต่อหุ้น เป็นการวัดความมีเสถียรภาพของแนวโน้มกำไรในลักษณะปีต่อปี	น้อยไปหามาก
6. อัตราการเติบโตของเงินปันผลจ่ายในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา เป็นตัวบ่งบอกว่ากิจการได้มีการจัดสรรกำไรไปสู่ผู้ถือหุ้นบ้าง	มากไปหาน้อย
7. อัตราการลงทุนต่อในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา เป็นตัวบ่งชี้การเติบโตของกำไรที่เกิดขึ้น การที่ใช้ช่วงเวลา 5 ปี ในการคำนวณอัตราการลงทุนต่อก็เพื่อสะท้อนการเติบโตของกำไร	มากไปหาน้อย
8. อัตราการจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนภายใน (ดังแสดงในตารางที่ 6) อัตราส่วนดังกล่าวทำในรูปถ้อยเฉลี่ย โดยใช้ข้อมูลในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา	มากไปหาน้อย

ที่มา: Harvard Business School (1978: 9)

จากตาราง 2.5 อัตราส่วนการจัดหาเงินจากแหล่งเงินทุนภายใน (ข้อ 8) เป็นตัวบ่งชี้ระดับของความจำเป็นของกิจการในการจัดหาเงินจากแหล่งภายนอก โดยเปรียบเทียบความต้องการเงินทุนกับเงินทุนที่สามารถจัดหาได้จากแหล่งการดำเนินงานภายใน (ไม่รวมถึงการก่อหนี้เพิ่มเติม หรือการเพิ่มทุนในระหว่างปี) ซึ่งได้นำเสนอปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณ ดังแสดงไว้ในตาราง 2.6 ต่อไปนี้

ตาราง 2.6 การคำนวณอัตราส่วนการจัดหาเงินจากแหล่งเงินทุนภายใน

จำนวนเปลี่ยนแปลงใน บัญชีลูกหนี้การค้าหรือรายได้ค้างรับ	กำไรสุทธิ
+ จำนวนเปลี่ยนแปลงในสินค้าคงเหลือ	+ ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี
+ จำนวนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ (ไม่รวมถึงจำนวนเปลี่ยนแปลงในบัญชีเงินสด)	+ ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี
+ รายการจ่ายลงทุน	+ รายการพิเศษ
= ความต้องการเงินทุนจากการดำเนินงาน	+ จำนวนเปลี่ยนแปลงในหนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ
+ เงินปันผลจ่าย	+ เงินรับจากการจำหน่ายทรัพย์สิน
+ ขำระคืนหนี้สิน	+ ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่เพิ่มขึ้น
+ หนี้สามัญซื้อคืน	= แหล่งที่มาของเงินทุนจากการดำเนินงาน
+ เงินลงทุนในหลักทรัพย์	
+ สินทรัพย์อื่น ๆ ทั้งหมด	
= ความต้องการเงินทุนรวม	

ที่มา: วรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2543)

จากตาราง 2.6 สามารถคำนวณอัตราส่วนการจัดหาเงินจากแหล่งเงินทุนภายใน
ได้ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนการจัดหาเงินจากแหล่งเงินทุนภายใน} = \frac{\text{แหล่งที่มาของเงินทุนจากการดำเนินงาน}}{\text{ความต้องการเงินทุนรวม}}$$

คุณภาพกำไรของแต่ละกิจการพิจารณาจากผลรวมของการให้คะแนนของทั้ง 8
ปัจจัย ยิ่งผลรวมที่คำนวณมีค่าต่ำแสดงว่าคุณภาพของกำไรมีสูง

2.2.6 แบบจำลองในการวิเคราะห์คุณภาพกำไรจากรายการคงค้าง (Accruals Component)

จากแนวคิดในการวิเคราะห์คุณภาพกำไรจำนวนมาก ซึ่งนำมาสู่การพัฒนา
แบบจำลองและเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร และเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์

คุณภาพกำไรเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพกำไร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้เทคนิค Accruals Component

1. Sloan et al. (1996) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของหลักเกณฑ์คงค้างว่าส่งผลถึงคุณภาพกำไร โดยพิจารณาถึงกำไรสุทธิทางการบัญชีที่ตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งวัดจากเงินทุนหมุนเวียนสุทธิ ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดบัญชี โดยใช้รูปแบบจำลองดังนี้

$$\text{Accruals Component} = \frac{(\Delta CA - \Delta \text{Cash}) - (\Delta CL - \Delta \text{STD} - \Delta \text{TP}) - \text{Dep}}{\text{Average total Assets}}$$

ΔCA = การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์หมุนเวียน

ΔCASH = การเปลี่ยนแปลงในเงินสด

ΔCL = การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินหมุนเวียน

ΔSTD = การเปลี่ยนแปลงในหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี

ΔTP = การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้

Dep = ค่าเสื่อมราคา

Average total Assets = สินทรัพย์รวมเฉลี่ย

Accruals Component เป็นจำนวนเงินคงค้างที่สามารถแปลงกำไรเป็นเงินสดได้อย่างน่าเชื่อถือและเพียงพอเป็นตัวบ่งชี้ถึงกำไรสุทธิที่ได้มาจากการบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง (Accruals Basis) ซึ่ง Accruals Component เป็นตัวเปรียบเทียบกับกำไรสุทธิในงบกำไรขาดทุน ถ้า Accruals Component มีค่าออกมาน้อยเท่าใดแสดงว่ากำไรของกิจการนั้นเป็นกำไรที่มีคุณภาพ

2. Sloan et al. (1999) ได้ทำการพัฒนาแนวคิดจากเดิมในการวิเคราะห์คุณภาพกำไรจากปี 1996 โดยมุ่งเน้นไปที่ Working Capital Accruals (WCA) และ Total Net Operation Accruals (NOA) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธีดังนี้

2.1 วิธี WCA การคำนวณหา Accruals component โดยวิธี WCA จะพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นและหนี้สินหมุนเวียนที่ลดลง โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

Accruals Component 1 = การเพิ่มขึ้นในบัญชีลูกหนี้
 + การเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ
 + การลดลงในบัญชีเจ้าหนี้และค้างจ่าย
 + การลดลงในภาษีค้างจ่าย
 + การเพิ่มขึ้นในสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ
 + การลดลงในหนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ

2.2 วิธี NOA การคำนวณหา Accruals Component โดยวิธี NOA จะพิจารณาจากองค์ประกอบที่ใช้ในการปรับปรุงกำไรก่อนรายการพิเศษที่จัดทำตามหลักเกณฑ์คงค้าง เพื่อคำนวณหากระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

Accruals Component 2 = กำไรก่อนรายการพิเศษ – กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

จากสูตร Accruals Component ซึ่งเป็นตัวรับกำไรตามเกณฑ์คงค้างให้เป็นกำไรที่เป็นกระแสเงินสด กรณีที่บริษัทมี Accruals Component ที่มีค่ามากนั้นก็หมายความว่าบริษัทได้มีการแสดงกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่มีความระมัดระวังน้อย ซึ่งแสดงว่าบริษัทมีคุณภาพกำไรต่ำ ในทางตรงกันข้าม ถ้ามี Accruals Component มีค่าต่ำแสดงว่าบริษัทได้มีการแสดงกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่มีความระมัดระวังมาก ซึ่งแสดงว่าบริษัทมีคุณภาพกำไรสูง

เมื่อได้ค่า Accruals Component แล้วนั้น Sloan ได้นำค่าทั้งสองข้างต้นไปหารด้วยสินทรัพย์รวมเฉลี่ย เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบบริษัทที่มีขนาดแตกต่างกันได้

Accruals Component ที่คำนวณจากวิธี WCA และวิธี NOA นั้นยังมีค่าต่ำมากเท่าใดยิ่งแสดงว่ากำไรมีคุณภาพสูงมากเท่านั้น ซึ่งแสดงว่ากำไรตามเกณฑ์คงค้างในงบกำไรขาดทุนสามารถสะท้อนเป็นตัวเงินสดได้

คุณภาพกำไรเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ลงทุนมองว่ากิจการที่มีคุณภาพกำไรสูงย่อมมีความเสี่ยงน้อยกว่ากิจการที่มีคุณภาพกำไรต่ำเนื่องจากกิจการเหล่านี้จะจัดทำตัวเลขกำไรโดยใช้นโยบายบัญชีที่ยืดหลักความระมัดระวัง โดยจากเทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรที่กล่าวมาทำการวิเคราะห์หาคุณภาพกำไรเพื่อพิจารณาได้ว่างบการเงินของกิจการสะท้อนถึงสาระสำคัญทางเศรษฐกิจของการดำเนินอย่างเพียงพอหรือไม่ ดังนี้

วรงค์ดี พุ่มมานนท์ (2543) คุณภาพกำไรอาจวัดจากควมมีเสถียรภาพโดยรวมของกำไรที่เกิดขึ้น นั่นคือกำไรที่มีคุณภาพจะสะท้อนให้เห็นในแง่ของกำไรที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นเวลายาวนาน Beaver and Dukes (1972) บ่งชี้ว่าอัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไร (P/E Ratio) ของแต่ละกิจการจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาที่กิจการเลือกใช้ กล่าวคือกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาวิธีเส้นตรง (แนวโน้มทำให้กำไรสูง) จะมีค่า P/E Ratio ต่ำกว่ากิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาวิธีอัตราเร่งเนื่องจากตลาดจะมองกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาวิธีเส้นตรงว่ากำลังพยายามที่จะสร้างกำไรให้สูง โดยตัดค่าเสื่อมราคาแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจะส่งผลกำไรของกิจการมีคุณภาพที่ต่ำกว่าคุณภาพกำไรของกิจการที่ใช้วิธีอัตราเร่ง ผลจากการนี้ทำให้ตลาดจำเป็นจะต้องนำปัจจัยนี้เข้ามาประกอบการคิดลดกำไรในการประเมินมูลค่าหลักทรัพย์ของกิจการ การมองคุณภาพกำไรกลับมาในลักษณะนี้อาจส่งผลกระทบต่อผู้ที่อยู่ร่วมในตลาดในแง่ของการประเมินมูลค่าหลักทรัพย์อันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของผลกำไร โดยการตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรง กล่าวคือตลาดจะมองว่าการคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรงเป็นสัญญาณบ่งชี้ว่ากิจการคงไม่สามารถแบกรับค่าเสื่อมราคาที่เกิดจากการตัดจำหน่ายที่รวดเร็วโดยการใช้อัตราเร่งได้ ในทางตรงกันข้ามกิจการที่คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีอัตราเร่ง จึงเท่ากับเป็นการส่งสัญญาณว่าฐานะการเงินของกิจการยังแข็งแกร่ง

White et al. (1998) ได้อธิบายถึงสิ่งบ่งชี้ว่ากำไรของบริษัทเป็นกำไรที่มีคุณภาพหรือไม่จากความระมัดระวังที่อยู่เบื้องหลังการจัดทำตัวเลขกำไรของบริษัท ได้แก่

1. วิธีการรับรู้รายได้ที่ยึดหลักความระมัดระวัง
2. ตีราคาสินค้าคงเหลือโดยใช้วิธี LIFO (ในช่วงเวลาที่สินค้ามีราคาสูงขึ้น)
3. ตั้งสำรองเผื่อหนี้สูญไว้เป็นจำนวนมากพอสมควรเมื่อเทียบกับยอดลูกหนี้ที่มีอยู่ และผลขาดทุนจากหนี้สูญในอดีต
4. ใช้อัตราเร่งในการตัดค่าเสื่อมราคาและอายุใช้งานที่สั้นกว่าความเป็นจริง
5. ตัดจำหน่ายค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการรวมกิจการและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นๆ ด้วยระยะเวลาที่สั้นที่สุด
6. ตั้งค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่นๆ เป็นต้นทุนของสินทรัพย์ให้น้อยที่สุด
7. ตั้งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ (Computer Software) เป็นค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีให้น้อยที่สุด

8. ตัดค่าใช้จ่ายก่อนเริ่มดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น
9. รับรู้รายได้จากการรับเหมาก่อสร้างเมื่องานเสร็จสิ้น
10. ใช้สมมติฐานที่ยึดหลักความระมัดระวังในการจัดทำตัวเลขต่างๆ เกี่ยวกับแผนการสวัสดิการสำหรับพนักงาน
11. ตั้งสำรองเพื่อผลขาดทุนอันเกิดจากคดีข้อพิพาทต่างๆ และผลขาดทุนอันอาจเกิดขึ้นอื่นๆ ไว้อย่างเพียงพอ
12. ใช้เทคนิคในการทำรายการจัดหาเงินนอกงบดุลให้น้อยที่สุด
13. ปราบปรามกำไรที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำ เช่น กำไรจากการขายสินทรัพย์กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน กำไรจากการไถ่ถอนหุ้นก่อนกำหนด เป็นต้น
14. ปราบปรามรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินสด เช่น กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง
15. เปิดเผยข้อมูลอย่างชัดเจนและเพียงพอ

2.2.7 แนวคิด Working Capital Accruals (WCA) และ Total Net Operation Accruals (NOA)

Sloan et al. (1999) ได้ทำการพัฒนาแนวคิดจากเดิมในการวิเคราะห์คุณภาพกำไรจากปี 1996 โดยมุ่งเน้นไปที่ Working Capital Accruals (WCA) และ Total Net Operation Accruals (NOA) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธีดังนี้

1. วิธี WCA การคำนวณหา Accruals Component โดยวิธี WCA จะพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นและหนี้สินหมุนเวียนที่ลดลง โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{Accruals Component 1} &= \text{การเพิ่มขึ้นในบัญชีลูกหนี้} \\
 &+ \text{การเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ} \\
 &+ \text{การลดลงในบัญชีเจ้าหนี้และค้างจ่าย} \\
 &+ \text{การลดลงในภาษีค้างจ่าย} \\
 &+ \text{การเพิ่มขึ้นในสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ} \\
 &+ \text{การลดลงในหนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ}
 \end{aligned}$$

2. วิธี NOA การคำนวณหา Accruals component โดยวิธี NOA จะพิจารณาจากองค์ประกอบที่ใช้ในการปรับปรุงกำไรก่อนรายการพิเศษที่จัดทำตามหลักเกณฑ์คงค้างเพื่อคำนวณหากระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

Accruals Component 1 = กำไรก่อนรายการพิเศษ – กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

จากสูตร Accruals Component ซึ่งเป็นตัวปรับกำไรตามเกณฑ์คงค้างให้เป็นกำไรที่เป็นกระแสเงินสด กรณีที่บริษัทมี Accruals Component ที่มีค่ามากนั้นก็หมายความว่าบริษัทได้มีการแสดงกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่มีความระมัดระวังน้อย ซึ่งแสดงว่าบริษัทมีคุณภาพกำไรต่ำ ในทางตรงกันข้าม ถ้ามี Accruals Component มีค่าต่ำ แสดงว่าบริษัทได้มีการแสดงกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่มีความระมัดระวังมาก ซึ่งแสดงว่าบริษัทมีคุณภาพกำไรสูงเมื่อได้ค่า Accruals Component แล้วนั้น Sloan ได้นำค่าทั้งสองข้างต้นไปหารด้วยสินทรัพย์รวมเฉลี่ยเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบบริษัทที่มีขนาดแตกต่างกันได้ Accruals Component ที่คำนวณจากวิธี WCA และวิธี NOA นั้นยังมีค่าต่ำมากเท่าใดยิ่งแสดงว่ากำไรมีคุณภาพสูงมากเท่านั้น ซึ่งแสดงว่ากำไรตามเกณฑ์คงค้างในงบกำไรขาดทุนสามารถสะท้อนเป็นตัวเงินสดได้

2.3 การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม

การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นข้อกำหนดที่บังคับใช้อย่างแพร่หลายในต่างประเทศเช่นฝรั่งเศสอังกฤษสวีเดนเดนมาร์กแอฟริกาใต้ปากีสถานสเปนอินเดียเป็นต้น (สถาบันไทยพัฒนา, 2559) สำหรับประเทศไทยบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ 8 ด้านคือการกำกับดูแลกิจการที่ดี การประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม การเคารพสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติต่อแรงงานอยู่ยังเป็นธรรมชาติความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมนวัตกรรม และการเผยแพร่ข่าวสารนวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดทำรายงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (คณะทำงานส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียน, 2551) อย่างไรก็ตามการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมมีความแตกต่างกันไม่มีรูปแบบแนวทางที่กำหนดไว้ให้ต้องจัดทำและบังคับให้เปิดเผยข้อมูลจะเปิดเผยข้อมูลที่เป็นเชิงบวกและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บริษัท(พฤษภา

พิจิตต์ประไพ, 2551) ดังนั้นการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยเป็นการเปิดเผยแบบสมัครใจเพราะไม่มีกฎหมายรองรับการเปิดเผยข้อมูลบริษัท (มัทนชัย สุทธิพันธ์, 2555) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมแสดงให้เห็นให้ผู้ลงทุนเห็นว่าข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการตัดสินใจลงทุนมากขึ้นธุรกิจที่ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมช่วยให้บริษัทเพิ่มมูลค่ามีความเชื่อมั่นและก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในบริษัท

ปี 2558 สำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ปรับปรุงรายงานการเปิดเผยข้อมูลตามแบบ 56-1 โดยเพิ่มหัวข้อความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2558) ด้วยมุ่งหวังให้การเปิดเผยข้อมูลในภาคธุรกิจมีความโปร่งใสบริษัทจะเปิดเผยถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริษัททั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้องครบถ้วนทันเวลาโปร่งใสผ่านช่องทางที่เข้าถึงได้มีความเท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือนโยบายภาพรวมข้อมูลการดำเนินงานการดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคมและกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตามที่ประสงค์จะเปิดเผยในระบบการผลิตของอุตสาหกรรมเกษตรก็จะมีขยะของเสียของเหลือใช้ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมดังนั้นการดำเนินการอุตสาหกรรมเกษตรจึงต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญการเปิดเผยการกำกับดูแลกิจการผลการดำเนินงานการเปิดเผยแบบสมัครใจกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.3.1 การวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม

การเลือกรายการดัชนีการสร้างดัชนีวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลนั้นจะต้องมีการจัดทำกระดาษทำการเพื่อให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure Scoring Sheet) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลและเป็นแนวทางในการประเมินการให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในหมายเหตุประกอบงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (Annual Report) ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้มีรูปแบบเป็นไปในทิศทางเดียวกันภายใต้กระดาษทำการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลนี้ประกอบด้วย 6 หมวดใหญ่และ 26 หมวดย่อย โดยการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในงานวิจัยนี้ได้ใช้กระดาษทำการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลซึ่งอ้างอิงมาจากงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมกรณีศึกษาในกลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ของคุณไอลดา หนูตะพงค์ (2560)

หลักเกณฑ์การให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลในการให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลมีหลักเกณฑ์คือหากบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในหมายเหตุประกอบงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (Annual Report) และรายงานความยั่งยืน บริษัทจะได้รับคะแนนเท่ากับ 1 ในทางตรงกันข้ามหากไม่มีการเปิดเผยรายการตามที่ได้กำหนดไว้บริษัทจะได้รับคะแนนเท่ากับ 0

2.3.2 วิธีคำนวณดัชนีการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม

วิธีคำนวณดัชนีการเปิดเผยข้อมูลเมื่อให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดของแต่ละบริษัทแล้วจะทำการคำนวณดัชนีการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure Index) ซึ่งอยู่ในรูปของอัตราส่วนของคะแนนที่แต่ละบริษัทได้รับจริงกับคะแนนรวมสูงสุดที่คาดว่าจะได้รับซึ่งสำหรับงานวิจัยนี้บริษัทจะมีคะแนนรวมสูงสุดเท่ากับ 26 คะแนนพิจารณาตามรายการ 26 หมวดย่อยตามรายการในกระดาษทำการและในทุกบริษัทคะแนนรวมสูงสุดจะมีค่าไม่เกิน 26 คะแนนสามารถแสดงในรูปแบบสมการได้ดังนี้ $DISCLOSURE\ INDEX = AS / MS$ โดยที่ $0 < INDEX \leq 1$ AS (Actual Score) = คะแนนจริงที่แต่ละบริษัทได้รับ MS (Maximum Score) = คะแนนรวมสูงสุดที่แต่ละบริษัทควรจะได้รับ เช่น ถ้าบริษัทได้รับคะแนนรวมทั้งหมดจากการเปิดเผยข้อมูลเท่ากับ 20 คะแนนและคะแนนรวมสูงสุดสำหรับรายการที่ต้องเปิดเผยเท่ากับ 26 คะแนนดังนั้นดัชนีการเปิดเผยข้อมูลคือ $20/26$ เท่ากับ 0.77 เท่าหรือคิดเป็นร้อยละ 77 ของระดับข้อมูลที่บริษัทจำเป็นต้องเปิดเผย

2.4 การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม เกิดขึ้นจากแนวคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนขององค์กร และเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการบริหารองค์กร โดยการประกอบกิจการด้วยความดูแลใส่ใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ตลอดจนมีธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยจะมีการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อใช้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียอย่างเป็นทางการ และทำให้สาธารณะได้รับรู้ถึงการกระทำขององค์กร อีกทั้งเพิ่มความเชื่อมั่นด้านความยั่งยืนขององค์กรด้วย ซึ่งรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR Report) อาจมีชื่อเรียกที่ต่างกันแต่เนื้อหาสาระนั้นไม่ได้แตกต่างกัน เช่น รายงานแห่งความยั่งยืน

(Sustainable Report) รายงานพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Report : SD Report) รายงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและธรรมาภิบาล (Environmental, Social and Governance Report : ESG Report) เป็นต้น

ในส่วนของการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับองค์การสหประชาชาติ(UN) นั้นได้ออกนโยบายชื่อว่า “UN Global Compact Policy on Communicating Progress” เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการสื่อสารความคืบหน้าและผลการดำเนินการพัฒนาความยั่งยืนที่องค์กรได้ปฏิบัติตามบัญญัติ 10 ประการ (The UN Global Compact) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบริษัทที่เข้าร่วมกับ UN Global Compact ต้องรายงานความคืบหน้า (Communication on Progress : COP) ภายในหนึ่งปีหลังเข้าร่วม และต่อมาต้องนำเสนอส่งต่อเนื่องประจำปี โดยนำเสนอ COP ที่เว็บไซต์ Global Compact (www.unglobalcompact.org/admin)

2.4.1 แนวคิดและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมในประเทศไทย

2.4.1.1 แนวคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับประเทศไทยมีแนวคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยเช่นกันโดยสถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility Institute : CSRI) ซึ่งเป็นสถาบันที่จัดตั้งขึ้นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมและให้ความรู้เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยในปี พ.ศ. 2551 สถาบันธุรกิจเพื่อสังคมได้ออกแนวปฏิบัติทางด้านความรับผิดชอบต่อสังคมชื่อ “เข็มทิศธุรกิจเพื่อสังคม” เพื่อเป็นหลักการและแนวทางเบื้องต้นในการดำเนินการเรื่อง CSR สำหรับผู้ที่สนใจจะเปิดเผยเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างสมัครใจ จากนั้น CSR ได้เริ่มเป็นที่รู้จักและแพร่หลายมากขึ้น จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2555 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้จัดทำหนังสือ “แนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ” เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตลอดจนวิสาหกิจทั่วไปมีแหล่งข้อมูลและนำไปใช้เป็นแนวทางนำไปปฏิบัติและเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบด้วย 10 หัวข้อ คือ 1) การกำกับดูแลกิจการที่ดี 2) การประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม 3) การต่อต้านการทุจริต 4) การเคารพสิทธิมนุษยชน 5) การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม 6) ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค 7) การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม 8) การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม 9) นวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม และ 10) การจัดทำรายงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยหนังสือดังกล่าวครอบคลุมประเด็นสำคัญๆ

ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของหลักการสากล และหลักการในประเทศไทย รวมถึง UN Global Compact OECD 2000 ISO26000 GRI เชื่อมทิศธุรกิจเพื่อสังคม

สำหรับการดำเนินงานเกี่ยวกับ CSR ในตลาดทุนที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์(ก.ล.ต.) ได้รณรงค์ให้บริษัทจดทะเบียนตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่มีการเผยแพร่เอกสาร “เชื่อมทิศธุรกิจเพื่อสังคม” และ “แนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ” ต่อมาในปี 2556 ก.ล.ต. ได้นำแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมาเป็นแนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ในหัวข้อ “ลำดับที่ 10 เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม” ด้วยกัน 8 ข้อ ดังนี้

1. การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (Society/Fair Operating Practices)
2. การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-Corruption)
3. การเคารพสิทธิมนุษยชน (Human Rights)
4. การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (Labor practices)
5. ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (Product Responsibility/Consumer issues)
6. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (Environment)
7. การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม (Community involvement & Development)
8. การมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรมซึ่งได้จากการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้เสีย (CSR Innovation)

ทั้งนี้ ไม่รวมหลักการ อีก 2 ข้อ ของแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ คือ การกำกับดูแลกิจการ (Governance) และการรายงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (CSR Report) เนื่องจากในแบบ 56-1 การกำกับดูแลกิจการได้แยกแสดงในหัวข้อที่ 9 “เรื่องการกำกับดูแลกิจการ” และการรายงานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม คือการแสดงผลในหัวข้อที่ 10 “เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม” ซึ่งก็คือการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมตามหลักการ 8 ข้อ นั้นเอง

2.4.1.2 แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม

การเปิดเผยข้อมูลและการจัดทำรายงานเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับประเทศไทยแต่เดิมจะมีการจัดทำรายงานด้วยความสมัครใจของบริษัท โดยสามารถนำ

แนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2555 มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้กิจการสนใจในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและความยั่งยืนของกิจการ ในปี พ.ศ. 2556 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้ทำการปรับปรุงแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) เพิ่มในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) โดยจัดทำ “คู่มือจัดทำแบบแสดงรายการข้อมูลแบบ 56-1 แบบ 69-1” โดยฝ่ายพัฒนาบริษัทสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งแสดงข้อกำหนดของแบบ 56-1 ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน คู่มือดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของการจัดกลุ่มหัวข้อและหมวดเนื้อหาในการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทในเรื่องต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ใช้กันมาในอดีต

ในส่วนของ การเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ที่ ก.ล.ต. ได้นำหลักการตามแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมาเป็นแนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมใน แบบ 56-1 หัวข้อ “ลำดับที่ 10 เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม” ผู้วิจัยจะอธิบายรายละเอียดหลักการทั้ง 8 ข้อ ตามที่มีการกล่าวไว้ในหนังสือ “แนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ” ดังนี้

1. การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม คือ การแข่งขันทางธุรกิจอย่างเป็นธรรม การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมในห่วงโซ่คุณค่า (Supply Chain) การเคารพสิทธิในทรัพย์สินของผู้อื่น และการเกี่ยวข้องกับการเมืองอย่างมีความรับผิดชอบต่อ กิจการห้ามผู้บริหารและพนักงานในกิจการต่าง ๆ เช่น การชกมวย การชกมวย และการบีบบังคับ ที่จะสามารถบั่นทอนกระบวนการทางการเมือง โดยมีตัวอย่างแนวปฏิบัติ ดังนี้

- ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม มีการกำหนดขั้นตอนปฏิบัติและมาตรการป้องกัน การเข้าไปเกี่ยวข้องกับการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม สนับสนุนการต่อต้านการผูกขาดและการทุ่มตลาด และไม่ฉวยโอกาสจากสภาพทางธรรมชาติหรือทางสังคม

- ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมในห่วงโซ่คุณค่า มีการกำหนด มาตรการที่เกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อมไว้ในนโยบายข้อปฏิบัติในการจัดซื้อของบริษัท การกระจายสินค้าและการทำสัญญาเพื่อเพิ่มพูนความสอดคล้องระหว่างการปฏิบัติกับเป้าหมายด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมการปฏิบัติต่อกันอย่างเป็นธรรมทั่วทั้งห่วงโซ่คุณค่าทั้งใน ด้านต้นทุนและผลตอบแทนในการดำเนินการด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

- ส่งเสริมการเคารพสิทธิในทรัพย์สิน ทำการประยุกต์นโยบายและข้อปฏิบัติซึ่งส่งเสริมการเคารพสิทธิในทรัพย์สินและความรู้ดั้งเดิม ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมใด ๆ อันเป็นการละเมิดทรัพย์สิน ได้แก่ การใช้ตำแหน่งทางการตลาดที่เหนือกว่าในทางมิชอบ การผลิตของปลอมและการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ชำระค่าการใช้หรือได้มาซึ่งทรัพย์สินอย่างเป็นทางการ เป็นต้น

2. การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน คือ กำหนดนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งในกิจการและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ พร้อมแนวปฏิบัติให้หน่วยงานเกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้และติดตามผล พร้อมทำรายงานเปิดเผยผลการดำเนินงานและความคืบหน้า โดยมีตัวอย่างแนวปฏิบัติ ดังนี้

- การปฏิบัติทั่วไป การบริหารความเสี่ยงกิจการทั้งระบุความเสี่ยงและสาเหตุการทุจริตแล้วดำเนินการปฏิบัติเพื่อป้องกัน ตลอดจนรักษาและปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตโดยต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มีการอบรม ให้รางวัลลูกจ้างพนักงานและตัวแทนของกิจการในการจัดการติดสินบน สร้างและรักษาระบบต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิผล

- การปฏิบัติแบบกลุ่มความร่วมมือ นอกจากแนวทางปฏิบัติทั่วไปแล้ว การร่วมมือกันเองระหว่างกลุ่มกิจการ (Collective Action) เพื่อร่วมกันกำหนดกรอบการปฏิบัติ แบ่งปันกรณีศึกษาและแนวทางแก้ปัญหา และถ่ายทอดแบบอย่างการปฏิบัติที่ดีให้กับพนักงาน

3. การเคารพสิทธิมนุษยชน คือ กิจการต้องเคารพต่อชีวิตและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของทุกคน ซึ่งเป็นรากฐานหนึ่งของการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยมีตัวอย่างแนวปฏิบัติ ดังนี้

- การจัดทำนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมให้มีการเฝ้าระวังการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสิทธิมนุษยชนภายในกิจการของตน และกระตุ้นให้มีการปฏิบัติตามหลักการสิทธิมนุษยชนอันเป็นมาตรฐานสากล ซึ่งครอบคลุมไปถึงกิจการในเครือ ผู้ร่วมทุนและคู่ค้า พร้อมจัดทำนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับกิจการ ครอบคลุมตั้งแต่ ระดับคณะกรรมการและผู้บริหาร ลงไปถึงระดับพนักงานผู้ปฏิบัติงาน

- การบริหารจัดการความเสี่ยงและการนำไปปฏิบัติ มีการวางแผนการดำเนินโครงการของกิจการอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ประเมินความเป็นไปได้ของโครงการว่าจะส่งผลกระทบต่อการละเมิดสิทธิของพนักงาน ชุมชน และสังคมในสภาพแวดล้อมพร้อมทั้งหามาตรการป้องกัน

- กลไกการคุ้มครอง เยียวยาและการมีส่วนร่วม กำหนดแนวแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบในทางลบที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มาจากการตัดสินใจและการดำเนินกิจการในด้านต่าง ๆ และปรับปรุงให้ดีขึ้น ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้พนักงาน ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หากมีการกระทำของกิจการหรือบุคลากรในกิจการที่อาจเป็นการละเมิดสิทธิเพื่อเป็นประโยชน์ในการสะท้อนปัญหาและค้นหาแนวทางแก้ไข

4. การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม คือ แรงงานมีสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะเลือกทำงานได้ตามความต้องการของตน และมีสิทธิที่จะอยู่ในสภาพการทำงานที่ดี มีความยุติธรรม โดยมีตัวอย่างแนวปฏิบัติ ดังนี้

- การไม่เลือกปฏิบัติในการจ้างงาน จัดทำนโยบายการจ้างงานที่ปลอดจากการเลือกปฏิบัติ ยืนยันความเสมอภาคทางโอกาสในการพิจารณาและตัดสินใจจ้างงาน ไม่ปลดหรือเลิกจ้างพนักงานอันเป็นการตัดสินใจของผู้แทนฝ่ายบริหารแต่เพียงฝ่ายเดียว หรือการตัดสินใจนั้นอยู่บนฐานของการเลือกปฏิบัติ

- การไม่ใช้แรงงานบังคับ ไม่มีการบังคับให้คนงานทำงานล่วงเวลา เพื่อแลกกับการไม่ถูกลงโทษหรือหักค่าจ้าง หรือให้ทำงานเกินชั่วโมงทำงานปกติมากเกินไป หากมีการจ้างงานคนงานโยกย้ายถิ่นฐานหรือแรงงานข้ามชาติ ต้องไม่ยึดเอกสารประจำตัวหรือหนังสือเดินทางของแรงงานเหล่านี้ไว้ เพื่อถ่วงรั้งให้คนงานอยู่กับตนจนครบระยะสัญญาจ้าง

- การไม่ใช้แรงงานเด็ก จัดทำนโยบายของบริษัทให้ชัดเจนและให้คำมั่นที่จะไม่สนับสนุนการใช้แรงงานเด็ก รวมถึงไม่ให้พนักงานเข้าไปข้องเกี่ยวกับการค้าประเวณีเด็กหรือการแสวงหาประโยชน์อื่น ๆ จากเด็ก

- เสรีภาพในการสมาคมและการเจรจาต่อรองร่วม ยอมรับและรับรององค์กรตัวแทนของพนักงาน หรือสหภาพแรงงานที่พนักงานจัดตั้งหรือเข้าร่วม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเจรจาต่อรองร่วม และใช้เป็นกลไกในการเจรจาร่วมกันเกี่ยวกับเงื่อนไขและสภาพการจ้างงาน สนับสนุนการหารือ ความร่วมมือระหว่างนายจ้างกับพนักงานและตัวแทนพนักงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน

- ความคุ้มครองทางสังคม กำหนดเงื่อนไขการจ้างงานที่เป็นธรรมสำหรับพนักงาน และให้พนักงานได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมตามศักยภาพ หรือตามข้อตกลงร่วมระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง โดยพิจารณาความพอเพียงต่อความจำเป็นของพนักงานและครอบครัวเป็นอย่างน้อย และตามมาตรฐานอุตสาหกรรมหรือมาตรฐานการครองชีพที่เหมาะสม

- สุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน มีการปฏิบัติตามนโยบายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของสถานประกอบการ จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานและการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล สื่อสารและให้ความรู้แก่พนักงานเกี่ยวกับข้อกำหนดว่าด้วยวิธีปฏิบัติที่ปลอดภัยในการทำงานต่าง ๆ และให้แน่ใจว่าพนักงานเข้าใจและทำตามระเบียบปฏิบัติได้ถูกต้อง

5. ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค คือ กิจการต้องผลิตสินค้าและให้บริการที่ปลอดภัยต่อชีวิตและสุขภาพของผู้บริโภค มีการจัดเก็บข้อมูลผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ ให้ข้อมูลและความรู้ที่จำเป็นต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการที่ตรงตามจริงและเพียงพอ โดยมีตัวอย่างแนวปฏิบัติ ดังนี้

- การตลาดที่เป็นธรรม การกำหนดราคาสินค้าและบริการอย่างสมเหตุสมผล ในการขายและการโฆษณาควรนำเสนอว่าการบริโภคสินค้าและบริการเหล่านั้นจะก่อให้เกิดความคุ้มค่าอย่างไรด้วยเหตุผลที่เป็นความจริง ควรให้ข้อมูลอย่างพอเพียงเพื่อการตัดสินใจ

- การผลิตสินค้าและบริการที่ปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎระเบียบข้อบังคับด้านความปลอดภัยระดับประเทศหรือระดับสากล ถ้าเป็นไปได้ควรปฏิบัติให้เข้มงวดกว่ามาตรฐานขั้นต่ำด้านความปลอดภัยเพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุที่สืบเนื่องจากสินค้าและบริการ

- การจัดเก็บข้อมูลผู้บริโภคอย่างปลอดภัย ทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลส่วนตัวและการนำไปใช้โดยให้ผู้บริโภคทราบก่อนที่จะดำเนินการ จัดเก็บข้อมูลส่วนตัวของผู้บริโภคอย่างปลอดภัย ไม่ส่งต่อข้อมูลผู้บริโภคให้กับผู้อื่นนอกจากจะได้รับฉันทินยอมจากผู้บริโภคก่อน

- การบริหารจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้าทั้งก่อนและหลังการขาย กำหนดให้ผู้บริโภคสามารถคืนสินค้าที่ได้รับไปแล้วภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการร้องเรียนในประเด็นของสินค้าและบริการ มีการกำหนดช่วงเวลารับประกันสินค้าให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมายและเหมาะสมกับอายุการใช้งานของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้น

- การพัฒนาสินค้าและบริการของกิจการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการควรผลิตสินค้าหรือบริการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในแง่ลบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ในทางกลับกันควรผลิตสินค้าหรือบริการที่ก่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาอายุการใช้งานและวงจรชีวิตของสินค้าเพื่อให้เกิดการบริโภคอย่างยั่งยืน

- การให้ความรู้และข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าอย่างครบถ้วนเพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อสินค้า ได้แก่ ข้อมูลด้านคุณภาพ น้ำหนัก ราคา บริการหลังการขาย รวมทั้งให้คำแนะนำหรือคู่มือการใช้งานและการเก็บรักษา กระตุ้นให้ผู้บริโภคเห็นความสำคัญของการใช้สินค้าและบริการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและสังคมมากขึ้น

6. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม คือ การเพิ่มมูลค่าและสร้างความยั่งยืนให้กับกิจการ รวมถึงสังคมและประเทศชาติด้วยการจัดการสิ่งแวดล้อมมีแนวทางปฏิบัติ 4 ส่วน ได้แก่ การป้องกันมลภาวะ วางแผน จัดการและควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดมลพิษที่หลุดรอดจากกระบวนการจัดการของเสียในโรงงาน การใช้และการกำจัดสารเคมีที่เป็นพิษอันตราย ตลอดจนมลพิษในรูปแบบอื่น ๆ เช่น เสียง กลิ่น แสงจ้า ประกายไฟ ความสั่นสะเทือน รังสีและเชื้อโรคต่าง ๆ

- การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ทำการควบคุมอัตราการใช้ทรัพยากรในการผลิตของกิจการให้ต่ำกว่าอัตราการฟื้นคืนของทรัพยากรที่ใช้ หรือในกรณีที่เป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไปต้องมีอัตราการฟื้นคืนของทรัพยากรที่ทดแทนกันได้ในระดับที่เหมาะสม

- การลดและปรับตัวให้เข้ากับภาวะโลกร้อน บริหารจัดการเพื่อลดภาวะโลกร้อนที่เกิดจากปฏิกิริยาเรือนกระจกทุกกิจการในฐานะที่เป็นสมาชิกของสิ่งแวดล้อม ต้องปรับตัวเพื่อลดผลกระทบและลดการละเมิดต่อสุขภาพ การดำรงชีวิต ตลอดจนสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องให้ได้

- การปกป้องสิ่งแวดล้อมความหลากหลายทางชีวภาพ และการบูรณะที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ สร้างความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและต่อสังคมเพื่อปกป้องสภาพตามธรรมชาติและช่วยบูรณะที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานของระบบนิเวศในสิ่งแวดล้อม

7. การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม คือ การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคมมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการฟื้นฟูสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งหลักการปฏิบัติมีหลายประการ ดังนี้

- สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน กิจการควรคำนึงถึงความต้องการในการทำกิจกรรมของกิจการที่จะทำให้แก่ชุมชนนั้น ๆ ผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การปรับปรุงคุณภาพชีวิต สังคม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรมในชุมชน สนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างกิจการและชุมชนในด้านการศึกษา การรักษา วัฒนธรรมและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมของกิจการที่มีผลกระทบกับวัฒนธรรมนั้นรวมทั้งส่งเสริมการใช้ความรู้แบบดั้งเดิมและวิถีชีวิตชุมชนพื้นเมือง เพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนายั่งยืน

- การสร้างการจ้างงานและพัฒนาทักษะ ให้ผู้ทำงานมีทักษะความรู้และความสามารถที่จะได้งานทำรวมทั้งช่วยปรับปรุงความสามารถในการผลิตและการแข่งขัน อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความเสมอภาคและเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วม มีการพิจารณาผลกระทบของการตัดสินใจจ้าง

- การดูแลสุขภาพ ทุกกิจการควรเคารพสิทธิในการดูแลสุขภาพและสนับสนุนเรื่องสุขภาพตามความเหมาะสม รวมทั้งการป้องกันภัยคุกคามและโรคภัยอื่น ๆ เช่น การเชื่อมต่อการเข้าถึงยาก การฉีดวัคซีน วิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพ การออกกำลังกาย โภชนาการที่ดี การตรวจโรคอันเป็นจุดเริ่มต้นของการป้องกันรักษาโรค เป็นต้น

- การลงทุนทางสังคม เป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนระยะยาว ประกอบด้วยการลงทุนทางด้านการศึกษา การรักษาพยาบาล สาธารณสุขและการให้สวัสดิการสังคม ซึ่งการลงทุนทางสังคมนี้เปลี่ยนแปลงไปตามระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างประชากร สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและกฎหมายสนธิสัญญา

8. การมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรมซึ่งได้จากการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้เสีย คือ การดำเนินกิจการที่สามารถสร้างสิ่งใหม่ๆ ที่มีมูลค่าและคุณค่าให้เกิดผลกระทบในเชิงบวกก่อให้เกิดผลิตภาพหรือมูลค่าเพิ่มขึ้น และเป็นที่มาของความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีตัวอย่างแนวปฏิบัติ ดังนี้

- นวัตกรรมที่เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมระดับหน้าที่ มุ่งพัฒนานวัตกรรมที่สร้างมาตรฐานสินค้า บริการ หรือการทำงาน โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรม รวมถึงการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและผลประโยชน์กิจการ อันจะช่วยป้องกันความเสี่ยงและสร้างความยั่งยืนให้กับกิจการ กิจการต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายที่สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ เพื่อให้มีแนวทางที่ชัดเจน

- นวัตกรรมที่เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมระดับบุคคล การเปิดโอกาสให้พนักงานทำประโยชน์ หรือแสดงความเสียสละให้สังคม ทำให้เกิดประสบการณ์เรียนรู้ที่สามารถ

เปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อสิ่งรอบตัวในทางที่ดีขึ้นได้ ทำให้พนักงานมีค่านิยมที่ดีในการทำงาน และมีความสามารถเชื่อมโยงเป้าหมายทางนวัตกรรมของกิจการเข้ากับการแก้ปัญหาของลูกค้าและสังคมได้อย่างแท้จริง

- นวัตกรรมที่เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมระดับกิจการ มุ่งเน้นการร่วมพัฒนานวัตกรรมกับผู้มีส่วนได้เสียของกิจการภายนอก ที่สนใจร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้น การร่วมพัฒนานวัตกรรมกับผู้มีส่วนได้เสียจะทำให้กิจการมีศักยภาพเพิ่มขึ้น สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมที่กิจการไม่สามารถดำเนินการได้เพียงลำพัง แต่ต้องเกิดจากความร่วมมือในการพัฒนากับองค์กรอื่น

- นวัตกรรมที่เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับพลเมืองของโลก ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรม กฎหมาย การเมืองและความต้องการที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศแต่ละท้องถิ่น ไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น หรือนำไปสู่ความแตกแยกของสังคม และกิจการควรต่อต้านนวัตกรรมที่ส่งผลเสียสังคมส่วนรวม

2.4.2 วิธีคำนวณการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

เพื่อศึกษาปริมาณและเนื้อหาการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทตามแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งกำหนดหลักการไว้ 8 ข้อ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่สามารถนำไปใช้กับข้อความทุกชนิด เช่น สุนทรพจน์ (Speeches) งานเขียน (Letters) บทความ (Articles) รวมถึงข้อความในรูปภาพ (Pictures) วิดีโอ (Video) ภาพยนตร์ (Film) หรือสื่อภาพอื่นๆ (Visual media) เพื่อแยกแยะเนื้อหาข้อความของการสื่อสารต่างๆ (Rose, Spinks & Canhoto, 2015) นอกจากนี้การวิเคราะห์เนื้อหาถูกใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาเรื่องการเปิดเผยข้อมูลทางสังคมเนื่องจากวิธีดังกล่าวช่วยบอกถึงปริมาณและลักษณะของการเปิดเผยข้อมูล (Krippendorff, 1989) ทั้งนี้ ข้อดีของการใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาในกระบวนการวิจัย คือ การวิเคราะห์เนื้อหาช่วยให้เข้าใจข้อมูลอย่างลึกซึ้งโดยไม่มีข้อจำกัดทางมุมมองหรือวิธีการวิจัยและอาจสามารถค้นพบทฤษฎีใหม่ได้ (Merriam, 2002, p.5)

ในการวิเคราะห์เนื้อหาจะต้องเลือกหน่วยของเนื้อหา (Content Unit) เพื่อเป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบปริมาณการเปิดเผยข้อมูลโดยการนับข้อความการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งหน่วยของเนื้อหาที่มีด้วยกันหลายประเภท ได้แก่ การนับจำนวนคำ (Words) การนับจำนวนประโยค (Sentences) และการนับจำนวนหน้า (Pages) เป็นต้น (Gray, Kouhy & Lavers, 1995)

ทั้งนี้ การเลือกหน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของหน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์และหน่วยของเนื้อหาดังกล่าวต้องรองรับการวัดการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนั้นๆ (Unerman, 2000)

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวกับวิธีการในการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า งานวิจัยของ Ratanajongkol, Davey and Low (2006) ซึ่งศึกษารายงานความรับผิดชอบต่อสังคมในประเทศไทย ได้เลือกใช้การนับจำนวนคำในการวัดปริมาณการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยเหตุผลหลายประการ ได้แก่ 1) การนับจำนวนคำจะมีรายละเอียดของการเปิดเผยข้อมูลมากกว่าการนับจำนวนหน้า 2) คำแต่ละคำมีความหมายในตัวของมันเองจึงช่วยให้วิเคราะห์ข้อมูลได้ง่ายขึ้น 3) การนับจำนวนหน้านั้นไม่ได้พิจารณาความแตกต่างของการจัดพิมพ์และขนาดของหน้า และ 4) การนับจำนวนประโยคไม่สนใจความแตกต่างของขนาดตัวอักษร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suttipun and Stanton (2011) ที่ทำการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งหน่วยของเนื้อหาของงานวิจัยดังกล่าว ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการนับจำนวนคำ เพื่อวัดปริมาณการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการนับจำนวนคำให้ความละเอียดสำหรับการวิเคราะห์มากกว่าหน่วยการนับอื่น อีกทั้งการนับจำนวนคำสามารถใช้ในการวัดปริมาณการเปิดเผยข้อมูลสำหรับรายงานที่เป็นภาษาไทยได้เหมาะสมกว่าการนับจำนวนประโยคและจำนวนหน้า ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการที่ภาษาไทยไม่สามารถนับจำนวนประโยคได้อย่างชัดเจนเหมือนกับภาษาอังกฤษเนื่องจากการแบ่งประโยคในภาษาไทยไม่มีเครื่องหมายมหัพภาค หรือเครื่องหมายจุด (Full Stop) เพื่อแบ่งประโยคเช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ และการนับจำนวนหน้านั้นไม่ได้พิจารณาความแตกต่างของขนาดตัวอักษรของข้อมูล

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของต่างประเทศ เช่น งานวิจัยของ Eljayash, Kavanagh and Kong (2013), Lai and To (2015), Sujana (2015) และงานวิจัยในประเทศไทยจำนวนไม่น้อยที่เลือกใช้วิธีการนับจำนวนคำ เช่น งานวิจัยของ มัทนาชัย สุทธิพันธุ์ (2555) ปทุมพร หิรัญสวัสดิ์ (2557) อรพรรณ ไบตืน (2558) เป็นต้น จากการศึกษางานวิจัยในอดีต การนับจำนวนคำเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ที่ถูกรู้จักกันอย่างแพร่หลายในการวิจัยเรื่องเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทย รวมทั้งเหตุผลในการเลือกใช้การนับจำนวนคำของงานวิจัยในอดีตตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การนับจำนวนคำเพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมในครั้งนี้

เมื่อผู้วิจัยพิจารณาความเหมาะสมของหน่วยของเนื้อหาที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา และข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมที่เป็นข้อมูลภาษาไทย เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยผู้วิจัยเห็นว่า การวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการนับจำนวนค่านั้นเหมาะสำหรับการเก็บข้อมูลปริมาณการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมในครั้งนี้ โดยศึกษาปริมาณ และเนื้อหาการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมตามแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งกำหนดหลักการไว้ 8 ข้อ ดังนี้

1. การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (Society/Fair Operating Practices)
2. การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-Corruption)
3. การเคารพสิทธิมนุษยชน (Human Rights)
4. การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (Labor practices)
5. ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (Product Responsibility/Consumer issues)
6. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (Environment)
7. การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม (Community involvement & Development)
8. การมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรมซึ่งได้จากการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้เสีย (CSR Innovation)

สำหรับขั้นตอนการศึกษาปริมาณการเปิดเผยข้อมูลนั้นจะเริ่มจาก 1) นับจำนวนคำที่เปิดเผยในแต่ละข้อของหลักการ 8 ข้อ (แยกตามกิจการ) 2) หาผลรวมในแต่ละข้อของหลักการ 8 ข้อ (รวมจำนวนคำของทุกกิจการ) 3) นำผลรวมมาหาค่าเฉลี่ย (Average) ในแต่ละข้อของหลักการ 8 ข้อ จากนั้น ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเนื้อหาการเปิดเผยข้อมูลในภาพรวมของกิจการ โดยแยกตามหลักการแต่ละข้อ

ผู้วิจัยจะนำปริมาณการเปิดเผยข้อมูล (จำนวนคำ) ที่ได้ของแต่ละบริษัทมาแยกเก็บข้อมูลตามหลักการ 8 ข้อ ในตารางจัดการ (Spreadsheet) ปริมาณการเปิดเผยข้อมูลของแต่ละบริษัทที่ได้จัดเตรียมไว้ดังแสดงไว้ในตาราง 2.7 ต่อไปนี้

ตาราง 2.7 ปริมาณการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

ชื่อบริษัท	จำนวนค่าในแต่ละหลักการแนวทางความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ								
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	รวม
1. A...	X	X	X	X	X	X	X	X	AA
2. B...	X	X	X	X	X	X	X	X	BB
3. C...	X	X	X	X	X	X	X	X	CC
...	X	X	X	X	X	X	X	X	...
100. ...	X	X	X	X	X	X	X	X	...
ผลรวมทุกกิจการ	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XX	XXX
ค่าเฉลี่ย	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y

หมายเหตุ : X = จำนวนค่าที่เก็บได้ XX = ผลรวมจำนวนค่าที่เก็บได้ของทุกกิจการแยกตามข้อ XXX = ผลรวมจำนวนค่าทั้งหมดที่เปิดเผย Y = จะเฉลี่ยผลรวมจำนวนค่าที่เก็บได้กับจำนวนกิจการที่ผู้วิจัยไม่มีข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล AA, BB, CC = ผลรวมจำนวนค่าที่เก็บได้ของแต่ละกิจกรรมรวมทั้ง 8 ข้อ

2.5 การกำกับดูแลกิจการหรือธรรมาภิบาล

การกำกับดูแลกิจการที่ดีประกอบไปด้วยกลไกการควบคุมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงานของฝ่ายจัดการและความมั่นใจว่าผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นได้รับความคุ้มครองสำหรับกลไกการกำกับดูแลกิจการที่นำมาใช้ในประเทศไทยนั้นประกอบด้วยกลไกคณะกรรมการบริษัทและกลไกโครงสร้างความเป็นเจ้าของซึ่งคณะกรรมการเป็นกลไกการควบคุมที่อยู่ภายในกิจการที่มีความสำคัญในการกำกับดูแลกิจการมีส่วนผลักดันให้การกำกับดูแลกิจการที่ดีเกิดผลในทางปฏิบัติถ้าคณะกรรมการสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้กระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินมีคุณภาพและสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นแก่คุณภาพของรายงานทางการเงิน (นิพัทธ์ โพธิ์วิจิตร, 2554) แต่ในทางกลับกันถ้าคณะกรรมการซึ่งเป็นผู้กำหนดกลยุทธ์และมีอำนาจในการบริหารอย่างเต็มที่ของบริษัทยอมเป็นแรงจูงใจที่ทำให้คณะกรรมการสร้างผลประโยชน์เพื่อให้เกิดความมั่งคั่งแก่ตนเองมากกว่าบริษัททำให้เกิดความขัดแย้งกันของผลประโยชน์ระหว่างเจ้าของกับคณะกรรมการซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) ว่ามนุษย์ทุกคนมีแรงขับที่จะทำทุกอย่างเพื่อประโยชน์ของตนมากกว่าของผู้อื่นจึงทำให้ตัวแทนมีพฤติกรรมโดยธรรมชาติคือเป็นนักฉวยโอกาสและถือเอาผลประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งทำให้เกิดการขัดแย้งของผลประโยชน์ (อัญญา ชันธวิทย์และคณะ, 2552 น. 14)

โดยเจ้าของกิจการคาดหวังว่าคณะกรรมการสามารถสร้างความมั่งคั่งและความมั่นคงให้กับกิจการของตนได้ในระยะยาว-การดำเนินงานของบริษัทจะแตกต่างกันบริษัทจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวก็ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการซึ่งคณะกรรมการได้มาจากผู้ถือหุ้นเป็นผู้คัดเลือกหรือผู้ถือหุ้นอาจเข้ามาบริหารเองโดยโครงสร้างผู้ถือหุ้นจะแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ 1) โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบกระจายตัว (Dispersed Ownership Structure) คือมีผู้ถือหุ้นจำนวนมากแต่ละรายจะมีสัดส่วนการถือหุ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น 2) โครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบกระจุกตัว (Concentrated Ownership Structure) คือมีผู้ถือหุ้นจำนวนน้อยรายแต่ละรายจะมีสัดส่วนการถือหุ้นจำนวนมากซึ่งในประเทศไทยเป็นลักษณะโครงสร้างความเป็นเจ้าของแบบกระจุกตัวทำให้บริษัทมักตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจในการควบคุมมีสิทธิในการบริหารงานด้วยการส่งตัวแทนหรือบางครั้งเข้าไปเป็นตัวแทนหรือเป็นฝ่ายบริหารกิจการเองส่งผลต่อการกำหนดนโยบายการบริหารงานและผลการดำเนินงานของกิจการก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างผู้ถือหุ้น (เจ้าของกิจการ) กับผู้บริหารกลายเป็นปัญหาตัวแทน (Agency Problem) จนนำไปสู่นโยบายกำกับดูแลกิจการเพื่อเป็นกลไกในการควบคุมปัญหาดังกล่าวโดยควบคุมให้ฝ่ายบริหารดำเนินงานตามนโยบายและแผนที่กำหนดไว้รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนและทันต่อเวลาโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลเกี่ยวกับกำไรซึ่งมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของนักลงทุนและผู้ถือหุ้น

2.5.1 แนวคิดการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance)

“การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)” มีคำแปลเป็นภาษาไทยหลายคำเช่นธรรมาภิบาลหรือบรรษัทภิบาลและมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้ให้คำจำกัดความ (ศิลาปะพร ศรีจันเพชร, 2550) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้ความหมาย “การกำกับดูแลกิจการ” ไว้ว่าเป็นระบบที่จัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการบริษัท-ฝ่ายจัดการและผู้ถือหุ้นเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันนำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาวโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย

2.5.1.1 วัตถุประสงค์ของการกำกับดูแลกิจการ

การกำกับดูแลกิจการมีวัตถุประสงค์หลักคือการกำกับการติดตามการควบคุมและการดูแลผู้ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ไปทำหน้าที่ทางการบริหารเพื่อให้ทรัพยากรขององค์กรได้นำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายอย่างคุ้มค่า ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตอบแทนกลับไปยังผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม (ศิลาปะพร

ศรีจันทร์เพชร, 2555) หลักสำคัญของการกำกับดูแลกิจการหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นกรอบในการพิจารณาโดยหลักเกณฑ์ในการประเมินการกำกับดูแลกิจการของปี พ.ศ. 2549 ได้แบ่งออกเป็น 5 หมวดซึ่งกล่าวโดยสรุปไว้ดังนี้

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น (Rights of Shareholders) หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหมวดนี้จะกล่าวถึงการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นและการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นในการใช้สิทธิในเรื่องต่าง ๆ ที่ตนเองสมควรได้รับหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาในหมวดนี้จึงพิจารณาถึงแนวปฏิบัติของบริษัทเกี่ยวกับสิทธิของผู้ถือหุ้นในเรื่องต่าง ๆ เช่นค่าตอบแทนกรรมการบริษัทได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นเป็นประจำทุกปี การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการบริษัทได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคลหรือไม่ เป็นต้น

2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Treatment of Shareholders) หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหมวดนี้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันต่อผู้ถือหุ้นทุกรายซึ่งรวมถึงผู้ถือหุ้นส่วนน้อยและผู้ถือหุ้นต่างชาติโดยผู้ถือหุ้นส่วนน้อยควรได้รับการคุ้มครองสิทธิจากการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจ "ควบคุมดังนั้นหลักเกณฑ์การพิจารณาในหมวดนี้จึงมุ่งเน้นแนวปฏิบัติในการคุ้มครองป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้ถือหุ้นดังกล่าวเช่นบริษัทให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นในการออกเสียงลงคะแนนในแบบหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียงหรือไม่บริษัทมีกระบวนการ/ช่องทางให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยมีส่วนในการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการหรือไม่ เป็นต้น

3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (Roles of Shareholders) หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหมวดนี้ให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทไม่ว่าจะเป็นสิทธิที่กำหนดโดยกฎหมายหรือโดยข้อตกลงที่ทำร่วมกันโดยตระหนักว่าความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสียเป็นปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมให้บริษัทสามารถเจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืน เช่น บริษัทควรจะมีนโยบายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการดูแลเรื่องความปลอดภัยสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของพนักงานและเปิดเผยถึงการปฏิบัติไว้ให้เป็นที่ยอมรับบริษัทควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อลูกค้าไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและเปิดเผยให้เป็นที่ยอมรับ เป็นต้น

4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหมวดนี้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับบริษัทอย่างถูกต้องครบถ้วนและทันเวลาทั้งนี้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ สถานการณ์ทางการเงินผลการดำเนินงานโครงสร้างการถือหุ้นและการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเช่นบริษัทควรเปิดเผยโครงสร้างผู้ถือหุ้นโดยแจ่มแจ้งโครงสร้างที่แสดงถึงผู้ถือหุ้นรายใหญ่และสัดส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยไว้อย่างครบถ้วนชัดเจนการเปิดเผยฐานะการเงินและผลการดำเนินงานควรเป็นการอธิบายเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับฐานะการเงินผลการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญรวมทั้งปัจจัยที่เป็นสาเหตุหรือมีผลต่อฐานะการเงินผลการดำเนินงานของบริษัทเป็นต้น

5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Board Responsibilities) หลักการใน

ข้อนี้ให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการชี้แนะทิศทางการดำเนินงานของบริษัท การติดตามดูแลการทำงานของฝ่ายจัดการและการแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Accountability) ของคณะกรรมการที่มีต่อบริษัทและผู้ถือหุ้นเช่นคณะกรรมการควรระบุนวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการไว้อย่างชัดเจนในนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท เป็นต้น

2.5.2 แนวคิดโครงสร้างคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทหมายถึงผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้ถือหุ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจการรวมทั้งกำกับควบคุมดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินงานตามนโยบายและแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล (ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549)

2.5.2.1 ความสำคัญของคณะกรรมการบริษัทในการกำกับดูแลกิจการคณะกรรมการ

บริษัทที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการควบคุมดูแลการดำเนินงานของผู้บริหารและฝ่ายจัดการให้บรรลุตามเป้าหมายของบริษัทและรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและบุคคลภายนอกคณะกรรมการจึงมีส่วนช่วยในการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีคณะกรรมการควรประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจรวมทั้งมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่สร้างกลไกการถ่วงดุลอำนาจภายในได้อย่างเหมาะสมถึงแม้คณะกรรมการจะมีอำนาจในการดำเนินกิจการตามกฎหมาย แต่ในทางปฏิบัติ คณะกรรมการไม่ได้ทำหน้าที่บริหารงานประจำเองเพราะไม่มีบทบาทที่ต้องทำเช่นนั้น คณะกรรมการจะมอบหมายให้ฝ่ายจัดการทำงานประจำดังกล่าวแทน ดังนั้น ในการสร้างมูลค่าให้กิจการโดยคณะกรรมการคณะกรรมการจึงต้องใช้และมอบอำนาจในการดำเนินกิจการให้แก่ฝ่ายบริหารซึ่ง

คือผู้บริหารและพนักงานโดยคณะกรรมการทำหน้าที่กำกับดูแลในระดับสูงตั้งแต่การกำหนดนโยบายที่ชัดเจนการมีบทบาทสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์การสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงที่มีความรู้ความสามารถที่จะทำหน้าที่บริหารจัดการงานประจำของกิจการตามนโยบายและกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จให้ได้ (อัญญา ชันฉวีวิทย์และคณะ, 2552, น.172-175)

2.5.2.2 บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

ในทางกฎหมายบทบาทหลักของคณะกรรมการบริษัทคือการใช้อำนาจแทนผู้ถือหุ้นพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทตามมาตรา 77 “คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่จัดการบริษัทให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อบังคับและมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น”

อย่างไรก็ตามการใช้อำนาจในการบริหารจัดการบริษัทของคณะกรรมการเป็นการใช้อำนาจแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงให้ทำงานประจำแม้คณะกรรมการจะแต่งตั้งฝ่ายจัดการให้มีอำนาจหน้าที่ในงานประจำแล้วคณะกรรมการยังคงต้องติดตามสอดส่องดูแลให้ข้อคิดและใช้วิจรรณญาณตามความสามารถเพื่อตัดสินใจในเรื่องสำคัญตามที่เห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์คือการสร้างมูลค่าของกิจการให้มีระดับสูงขึ้นคณะกรรมการไม่ควรเป็นเพียง “ตรายาง” ซึ่งมีบทบาทเฉพาะการรับรองทุกเรื่องที่ฝ่ายจัดการเสนอโดยไม่พิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบนอกจากนี้อำนาจตามกฎหมายของคณะกรรมการจะไม่รวมถึงเรื่องสำคัญบางเรื่องของบริษัทที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจของผู้ถือหุ้น ได้แก่ การอนุมัติเงินปันผล การจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการ การควบรวมบริษัท การออกหุ้นกู้หรือหุ้นเพิ่มทุน เป็นต้น (อัญญา ชันฉวีวิทย์และคณะ, 2552, น.176-177)

2.5.2.3 โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท

โครงสร้างคณะกรรมการบริษัทในแต่ละประเทศจะถูกกำหนดโดยกฎหมายในประเทศนั้นๆ ทำให้โครงสร้างคณะกรรมการในแต่ละประเทศแตกต่างกันซึ่งรูปแบบคณะกรรมการบริษัทมี 2 รูปแบบโดยแต่ละแบบมีรายละเอียดดังนี้

1. One-tier Board หรือ Unitary Board

ประเทศที่มีโครงสร้างคณะกรรมการในรูปแบบนี้ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษออสเตรเลีย ฮองกง และแคนาดา รูปแบบนี้คณะกรรมการที่รับผิดชอบ การดำเนินงานของบริษัทต่อบุคคลภายนอกมีเพียงชุดเดียว และได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ถือหุ้น โดยคณะกรรมการจะรับผิดชอบทั้งเรื่องการตัดสินใจที่สำคัญทางธุรกิจและการกำกับดูแลการดำเนินงานของฝ่ายบริหารการจะทำให้คณะกรรมการทำหน้าที่ทั้ง 2 ด้านไปพร้อมกัน อาจต้องมีการสร้างกลไกเพื่อถ่วงดุลอำนาจของคณะกรรมการเช่น การภายในคณะกรรมการเช่นการแต่งตั้งกรรมการอิสระที่

เป็น Non-executive Director เข้าร่วมคณะกรรมการการแยกบุคคลที่ทำหน้าที่ประธานกรรมการ
ออกจาก CEO เป็นต้นนอกจากนี้ยังอาจดำเนินการผ่าน Committee ต่าง ๆ ที่คณะกรรมการ
แต่งตั้ง เช่น

- Executive Committee ทำหน้าที่ดูแลการบริหารงาน แทนที่จะให้ CEO
เป็นผู้ตัดสินใจทุกเรื่องแต่ผู้เดียว
- Audit Committee ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร
- Nominating Committee ทำหน้าที่เสนอชื่อบุคคลที่ควรได้รับแต่งตั้งให้
เป็นกรรมการหรือผู้บริหาร
- Compensation Committee ทำหน้าที่พิจารณาผลตอบแทนของ
ฝ่ายบริหาร เป็นต้น ข้อดีของโครงสร้างแบบนี้คือมีความคล่องตัวในการบริหารงานของผู้บริหาร
ข้อเสียของโครงสร้างแบบนี้คือผู้ถือหุ้นมักจะได้เสียการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อ
บริษัทเนื่องจากผู้ถือหุ้นแต่ละคนมีส่วนได้เสีย (Cash Flow Rights) ในบริษัทค่อนข้างน้อยทำให้
เกิดค่าใช้จ่ายในการเข้ามากำกับดูแลสูงอีกทั้งในทางปฏิบัติผู้ถือหุ้นแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงน้อย
และกระจายตัว (Voting Rights) ทำให้การรวบรวมสิทธิออกเสียงทำได้ยากและไม่คุ้มกับ
ค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในขณะที่ผู้บริหารบริษัทมีอำนาจเต็มที่ในการบริหารงานในบริษัทแต่ไม่มี
หรือมีส่วนได้เสียน้อยในบริษัทดังนั้นความเป็นเจ้าของ (Ownership) และอำนาจควบคุม
(Control) ของโครงสร้างแบบนี้จะถูกแยกจากกัน

2. Two-Tier Board หรือ Multiple Board

ประเทศที่มีโครงสร้างคณะกรรมการในรูปแบบนี้ได้แก่ ประเทศเยอรมนี
และประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ในแต่ละบริษัทมีคณะกรรมการ ซึ่งมีอำนาจตาม
กฎหมายอยู่ 2 คณะ คณะที่หนึ่งคือ Supervisory Board และคณะที่สองคือ Management
Board คณะกรรมการทั้งสองคณะทำหน้าที่แยกกันชัดเจนกล่าวคือ Supervisory Board หน้าที่
ควบคุมดูแลในระดับสูง ส่วน Management Board ทำหน้าที่ดำเนินธุรกิจเป็นงานประจำที่สำคัญ
คณะกรรมการทั้งสองคณะจะมีกรรมการซ้ำกันไม่ได้ ผู้ถือหุ้นของบริษัทจะเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการใน
Supervisory Board ต่อจากนั้น Supervisory Board จะเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการใน Management
Board

ข้อดีของโครงสร้างแบบนี้คือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการมีส่วนได้เสียใน
บริษัทมากดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่ผู้ถือหุ้นกลุ่มนี้มักให้ความสำคัญกับการติดตามกำกับดูแลการ
บริหารงานของบริษัทอย่างใกล้ชิดกว่าโครงสร้างการถือหุ้นกระจายตัว

ข้อเสียของโครงสร้างแบบนี้คือผู้มีอำนาจควบคุมสามารถเข้าแทรกแซงการบริหารงานรวมถึงการกำหนดนโยบายสำคัญในบริษัทได้ง่าย นอกจากนี้โอกาสที่ผู้ถือหุ้นรายย่อยอื่นจะรวบรวมสิทธิออกเสียงให้เพียงพอในการลงมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในเรื่องที่ขัดแย้งกับผู้มีอำนาจควบคุมจะน้อยลงหรือเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติโครงสร้างการถือหุ้นแบบนี้จึงมีลักษณะที่รวมกันอยู่ระหว่างความเป็นเจ้าของและอำนาจการควบคุมกิจการ (Shleifer & Vishny, 1997)

ในประเทศไทยรูปแบบคณะกรรมการจะเป็น One-tier Board หรือ Unitary Board โดยบริษัทส่วนมากมักจะไม่มีการถือครองหุ้นโดยบุคคลในคณะกรรมการเท่าที่ควร คณะทำงานเห็นว่าแม้ว่าการเปลี่ยนรูปแบบคณะกรรมการไปเป็นแบบ Two-Tier Board จะช่วยลดปัญหานี้ได้แต่การดำเนินการดังกล่าวอาจมีผลกระทบมากและการแก้ไขจุดอ่อนของระบบ One-Tier Board หรือ Unitary Board นี้ก็สามารถทำได้โดยวิธีอื่นเช่นปรับปรุงโครงสร้างภายในของคณะกรรมการให้มี Non-executive Director ในคณะกรรมการหรือมีการแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ มาเพื่อพิจารณาในเรื่องที่กรรมการส่วนใหญ่อาจมี Conflict of Interest เป็นต้น

2.5.2.4 แนวคิดโครงสร้างความเป็นเจ้าของ

บริษัทในประเทศไทยส่วนใหญ่มีลักษณะการดำเนินธุรกิจแบบครอบครัวเมื่อธุรกิจครอบครัวขยายกิจการและเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยผู้ก่อตั้งซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัวจึงยังคงรักษาอำนาจการบริหารไว้โดยการเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท กล่าวได้ว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มาจากธุรกิจครอบครัวทำให้การถือครองหุ้นและอำนาจในการบริหารงานในการกิจการจะเป็นแบบกระจุกตัวนอกจากนี้การตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุนภายนอกมาจากความเชื่อมั่นในกลุ่มของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ด้วย (อัญญา ชันธวิทย์ น.72-73) โครงสร้างถือหุ้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือแบบกระจายตัวและแบบกระจุกตัว

1. โครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจายตัว (Dispersed Ownership Structure)

โครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจายตัวจะมีผู้ถือหุ้นจำนวนมากโดยผู้ถือหุ้นแต่ละรายมีสัดส่วนการถือหุ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท (Large Shareholder หรือ Block Holder) อาจถือครองหุ้นเพียง 5% เท่านั้น บริษัทที่มีโครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจายตัวจะมีการแบ่งแยกระหว่างความเป็นเจ้าของและอำนาจการควบคุมโดยผู้บริหารมืออาชีพจะได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทให้บริหารงานบริษัท ซึ่งโครงสร้างผู้ถือหุ้นแบบนี้พบได้ทั่วไปในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย ในโครงสร้างการถือหุ้นแบบนี้ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

จะเกิดขึ้น ระหว่างผู้บริหารที่อำนาจควบคุมบริษัทกับผู้ถือหุ้นที่เป็นเจ้าของที่แท้จริงโดยผู้บริหาร กลับใช้อำนาจควบคุมบริษัทไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าสร้างความมั่งคั่งสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นถือเป็นต้นทุนจากการใช้ตัวแทน (Agency Cost) เช่นผู้บริหารจะต้องมีต้นทุนกำกับดูแลกิจการและการบริหารงานของผู้บริหารงานมากขึ้นเป็นต้นความขัดแย้งดังกล่าวเกิดขึ้นได้เพราะผู้ถือหุ้นของบริษัทแต่ละรายถือหุ้นเพียงเล็กน้อยและมองว่าไม่คุ้มค่าที่จะออกมาตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารเพียงลำพังเลยทำให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่สามารถรวมตัวกันมาตรวจสอบผู้บริหารงานได้

2. โครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจุกตัว (Concentrated Ownership Structure)

ลักษณะสำคัญของการถือหุ้นแบบกระจุกตัว คือ จะมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่มีสิทธิในการออกเสียงเพียงพอที่จะควบคุมกิจการ (Controlling Shareholder) เช่น ผู้ก่อตั้งบริษัทถือหุ้น 70% ของบริษัท เป็นต้น โครงสร้างแบบนี้อาจมีผู้ถือหุ้นจำนวนมากหรือน้อยก็ได้บริษัทที่มีโครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจุกตัวจะพบเห็นการที่ผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นผู้บริหารบริษัทเองซึ่งโครงสร้างการถือหุ้นแบบนี้พบได้ในประเทศต่างๆ ทั่วโลกยกเว้นสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย โครงสร้างการถือหุ้นแบบกระจุกตัวนี้ความขัดแย้งทางผลประโยชน์จะเกิดขึ้นระหว่างผู้ถือหุ้นที่อำนาจควบคุม และผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจการควบคุม แทนที่จะเกิดขึ้นกับผู้ถือหุ้นและผู้บริหาร สาเหตุคือนอกจากมีสัดส่วนในการออกเสียงที่สูงแล้ว ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ยังมีอำนาจควบคุมและมีอิทธิพลผู้บริหาร (บางครั้งพบว่าผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นผู้บริหารเสียเอง) ผู้ถือหุ้นรายใหญ่จึงอาจกระทำการเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจส่งผลเสียต่อมูลค่าบริษัทโดยรวมและมูลค่าหุ้นต่อโดยผู้ครองหุ้น

2.5.3 การวัดค่าตัวแปรโครงสร้างกรรมการและโครงสร้างความเป็นเจ้าของ

ขอบเขตตัวแปรในการวัดการกำกับดูแลกิจการ มีจำนวน 2 ตัวแปรหลัก ได้แก่

1. โครงสร้างคณะกรรมการซึ่งเป็นตัวแปรแฝงที่วัดจากตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variable) ประกอบด้วย 8 ตัวแปรย่อย ได้แก่

- 1.1 จำนวนคณะกรรมการบริษัท
- 1.2 จำนวนกรรมการอิสระบริษัท
- 1.3 จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท
- 1.4 การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ
- 1.5 การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น

- 1.6 กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น
- 1.7 กรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐบาล
- 1.8 กรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ

2. โครงสร้างความเป็นเจ้าของซึ่งเป็นตัวแปรแฝงที่วัดจากตัวแปรสังเกตได้ ประกอบด้วย 6 ตัวแปรย่อย ได้แก่

- 2.1 สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย
- 2.2 สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ
- 2.3 สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล
- 2.4 สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ
- 2.5 สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว
- 2.6 สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป

2.5.3.1 การวัดโครงสร้างคณะกรรมการ

1. จำนวนกรรมการบริษัทวัดจากจำนวนคณะกรรมการบริษัทมีกี่คน
2. จำนวนกรรมการอิสระวัดจากจำนวนคณะกรรมการบริษัท ว่าเป็นกรรมการอิสระกี่คน
3. จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารวัดจากจำนวนคณะกรรมการบริษัทว่า กรรมการเป็นผู้บริหารกี่คน
4. การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการแสดงให้เห็นถึงประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการเป็นบุคคลเดียวกันหรือมีใช้บุคคลเดียวกัน โดย
 - ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการเป็นบุคคลเดียวกันแทนด้วย 1
 - ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการมิได้เป็นบุคคลเดียวกันแทนด้วย 0
5. การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่นแสดงให้เห็นถึงกรรมการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น โดย
 - กรรมการดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่นแทนด้วย 1
 - กรรมการมิได้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่นแทนด้วย 0

6. กรรมการเป็นผู้ถือหุ้นแสดงให้เห็นถึงกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทด้วยหรือไม่

- กรรมการเป็นผู้ถือหุ้นแทนด้วย 1
- กรรมการมิได้เป็นผู้ถือหุ้นแทนด้วย 0

7. กรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐบาลแสดงให้เห็นถึงกรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐบาลด้วยหรือไม่ โดย

- กรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐบาลแทนด้วย 1
- กรรมการมิได้เป็นผู้แทนจากรัฐบาลแทนด้วย 0

8. กรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจแสดงให้เห็นถึงกรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจหรือไม่ โดย

- กรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐบาลแทนด้วย 1
- กรรมการมิได้เป็นผู้แทนจากรัฐบาลแทนด้วย 0

2.5.3.2 การวัดโครงสร้างความเป็นเจ้าของ

1. สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทยวัดจากผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรกว่ามีสัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทยกี่เปอร์เซ็นต์

2. สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ วัดจากผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรกว่ามีสัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศกี่เปอร์เซ็นต์

3. สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาลวัดจากผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรกว่ามีสัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาลกี่เปอร์เซ็นต์

4. สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจวัดจากผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรกว่ามีสัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจกี่เปอร์เซ็นต์

5. สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัววัดจากผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรกว่ามีสัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัวกี่เปอร์เซ็นต์

6. สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไปวัดจากผู้ถือหุ้น 10 อันดับแรกว่ามีสัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไปกี่เปอร์เซ็นต์

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Related Research Results)

อิสริย์ สุขสว่าง (2550) ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์โดยใช้ข้อมูลในปี พ.ศ. 2544 - 2548 และใช้เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไรด้วยวิธีคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital Accruals) และวิธีคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิรวม (Total Net Operation Accruals) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรด้วยวิธีคงค้างทั้งสองวิธี ด้วยการวัดความสัมพันธ์วิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพกำไรของทั้งสองวิธีให้ผลที่เหมือนกันคือ ส่วนใหญ่ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีคุณภาพกำไรในช่วงปี พ.ศ.2544-2548 สูงกว่าค่าเฉลี่ยคุณภาพกำไรของอุตสาหกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีคุณภาพกำไรอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ส่วนความสัมพันธ์ของทั้งสองวิธีของอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในเวลา 5 ปี พบว่ามีความสัมพันธ์กันร้อยละ 44.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อิสริย์ โข้ววิวัฒนา (2552) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรกับเงินปันผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยกเว้นกลุ่มสถาบันการเงิน ช่วงพ.ศ. 2546 – 2550 โดยใช้การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายการคงค้างรวมของกิจการกับรายการคงค้างรวมที่ควบคุมได้ รายการคงค้างรวมที่ควบคุมไม่ได้เป็นตัววัดคุณภาพกำไร โดยใช้ตัวแบบในการวัดคุณภาพกำไรของ Modified Jones' Model และ Morad (2000) เป็นหลักในการวิจัยและใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) มาเป็นตัววัดความสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า เงินปันผลตอบแทนเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่ก่อให้เกิดกำไรจริงด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นมีทิศทางเข้าหา 1 เป็นไปในทิศทางเดียวกับรายการคงค้างรวม

สัจวัฒน์ จันทรหอม และศิลปพร ศรีจันเพชร (2554) ศึกษาคุณภาพกำไรของบริษัทครอบครัวไทย บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 327 บริษัทตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 - 2553 ใช้แบบจำลองของ Francis et al. (2005) เป็นตัววัดรายการคงค้างเกินปกติ ผลการศึกษาพบว่า การเป็นบริษัทครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร เว้นแต่ด้านการรับรู้ขาดทุนอย่างทันเวลา ซึ่งบริษัทครอบครัวจะรับรู้ได้ไม่ทันเวลาเท่ากับบริษัทที่ไม่ใช่ครอบครัว ดังนั้น นักลงทุนที่ต้องการซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทครอบครัวควรสนใจเรื่องนโยบายการรับรู้

รายการขาดทุนของบริษัทเป็นพิเศษ ผลการศึกษาโดยละเอียดได้พบว่า การเป็นบริษัทครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับเสถียรภาพของกำไร ขนาดของรายการคงค้างเกินปกติและความสามารถในการให้ข้อมูลของกำไร ซึ่งหมายความว่า บริษัทครอบครัวมีระดับเสถียรภาพของกำไร ระดับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง หรือความสามารถของกำไรที่จะให้ข้อมูลผลตอบแทนไม่แตกต่างไปจากบริษัทที่ไม่ใช่ครอบครัว

ธันยกร จันทรสาส์น (2556) ศึกษาคุณภาพกำไรของบริษัทในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : นัยจากรายการคงค้างที่ควบคุมได้ บริษัทในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 24 แห่ง ระหว่างปี พ.ศ.2550 – 2554 วัดคุณภาพกำไรจากระดับของการจัดการกำไรซึ่งคำนวณอยู่ในรูปของรายการคงค้างที่ควบคุมได้ตามแบบจำลองของ Kothari Leone และ Wasley (2005) ซึ่งปรับมาจากแบบจำลองของ Modified Jones (Dechow al.,1995) ผลการศึกษาพบว่าบริษัทในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มมีการจัดการกำไรอย่างเห็นได้ชัด โดยมีค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างที่ควบคุมได้ในรูปของค่าสัมบูรณ์เท่ากับร้อยละ 5.56 ของสินทรัพย์รวม นอกจากนี้ยังพบว่าระดับคุณภาพกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอยู่เล็กน้อย แต่ต่ำกว่าตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ อยู่ค่อนข้างมาก

นิตยา หมั่นการ(2559) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรและผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์หลักฐานเชิงประจักษ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หลังวิกฤตการณ์ทางการเงินในประเทศไทย ปี พ.ศ.2540 โดยไม่รวมถึงบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI และไม่รวมบริษัทที่จดทะเบียนหลังจากปี พ.ศ.2537 และกลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน ซึ่งเก็บข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ.2553-2557 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมดเป็น 755 ตัวอย่าง ใช้ตัวแบบในการวัดของ 1.The De Angelo Model (1986) 2.The Healy Model (1985) 3.The Jones Model (1991) 4.The Modified Jones (1995) พบว่าคุณภาพกำไรและผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์มีความแตกต่างกัน และคุณภาพกำไรมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์

กิตติพิศ วาจาจรฤทธิ์ (2559) ศึกษาแบบจำลองความน่าจะเป็นของรายการคงค้างที่มีผลต่อการตกแต่งกำไรกรณีศึกษาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยอาศัยข้อมูลตัวเลขทางการเงินและการประกาศปรับปรุงตัวเลขกำไรในระหว่างปีพ.ศ.2554 – 2558 ใช้แบบจำลอง Extended Modified Jones ของ Yoon, Miller, & Jiraporn (2006) มาปรับแต่ง ประกอบกับการ

ประกาศปรับปรุงงบการเงินของบริษัท โดยแบบจำลองที่ได้จากงานวิจัยนี้จะมีลักษณะเป็น Logistic Probability Model พบว่าตัวแปรต้นรายการคงค้างที่ใช้ดุลพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accrual) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการประกาศปรับปรุงกำไรที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 95% นอกจากนี้ตัวแปรดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยยังพบว่าตัวแปรควบคุมในแบบจำลองอีก 1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือตัวแปรขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไรในเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

สุดารัตน์ แจ่มใจดี(2559) ศึกษาคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ช่วงปี พ.ศ.2553-2557 วิเคราะห์รายการคงค้างรวม ตามตัวแบบการจัดการกำไรของ Modified Jones' Moel(1991) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างรายการคงค้างกับการเปลี่ยนแปลงของรายได้รวม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ นั้น มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายการคงค้างรวม ทั้งนี้เนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ถาวรจะส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นคือ ค่าเสื่อมราคา ซึ่งจะส่งผลให้กำไรสุทธิลดลง รายการคงค้างรวมก็จะลดลง ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จึงส่งผลให้รายการคงค้างรวมลดลงและตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถอธิบายหรือพยากรณ์ตัวแปรรายการคงค้างรวมได้ (sig.=0.000<0.05)

ศรียา แก้วเกิด (2559) ศึกษาการวัดคุณภาพกำไรจากการวิเคราะห์งบกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร ช่วงปี พ.ศ.2551 - 2555 โดยใช้วิธี Working Capital Accruals และวิธี Total net Operation Accruals และศึกษาความสัมพันธ์ของ Accruals Component ตามวิธี Working Capital Accruals กับวิธี Total Net Operation Accruals พบว่า คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 ถึงปี พ.ศ.2555 ของกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร มีความผันผวนไม่สม่ำเสมอของแต่ละบริษัทและการวิเคราะห์คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานแต่ละวิธีมีคุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ความแตกต่างกัน ซึ่งจากผลการประเมินราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น พบว่าราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้นของอุตสาหกรรมอาหารมีมูลค่าสูง และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรที่มีต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร โดยปัจจัยด้านคุณภาพกำไรประกอบด้วย QOE มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.308, p<0.01$)และประสิทธิภาพในการ

ดำเนินงานประกอบด้วย ROI และ ROE มีความสัมพันธ์เชิงบวกกลับคุณภาพกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.238, p<0.01$ $r=0.174, p<0.01$)

ดาวเรือง แสงคำ จอมใจ แซมเพชร และมาลีมาส สิทธิสมบัติ (2560) ศึกษาคุณภาพของรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ช่วงปี พ.ศ.2552-2558 ใช้แบบจำลองการวิเคราะห์คุณภาพของรายการคงค้างที่พัฒนาโดย McNichols (2002) และใช้ในงานวิจัยของ Francis et al. (2005) พบว่าภาพรวมบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ส่วนใหญ่มีคุณภาพของรายการคงค้างสูงกว่าค่าเฉลี่ยของตลาด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 60 และเมื่อจำแนกบริษัททั้งหมดออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มบริษัทขนาดเล็กและขนาดใหญ่ พบว่าบริษัทโดยส่วนใหญ่ของทั้งกลุ่มบริษัทขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีคุณภาพของรายการคงค้างสูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 55.36 และ 78.57 ตามลำดับ

ดารานาถ พรหมอินทร์ (2560) ศึกษาความสัมพันธ์ของผลการดำเนินงานและคุณภาพกำไรต่อราคาตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี จำนวน 33 บริษัท ตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 - ปี พ.ศ.2559 ศึกษาคุณภาพกำไรโดยใช้ 1) วิธีรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน Working Capital Accruals (WCA) 2) วิธีรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ Total Net Operation Accruals (NOA) และศึกษาผลการดำเนินงานโดยใช้อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักต้นทุนทางการเงิน ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดบัญชี (EBITDA) ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพกำไรวิธีรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน (WCA) คุณภาพกำไรวิธีรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ (NOA) มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับราคาตลาดหลักทรัพย์ ส่วนอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาตลาดหลักทรัพย์

จอมใจ แซมเพชร และธดากรณ์ นวลศรี (2561) ศึกษาคุณภาพของรายการคงค้างของบริษัทอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 614 บริษัท ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547-2553 และปี พ.ศ. 2554-2558 โดยวิเคราะห์จากคุณภาพของรายการคงค้างตามแบบจำลองในการศึกษาของ Francis, et al. (2005) พบว่าบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนใหญ่มีคุณภาพของรายการคงค้างสูง ทั้งในช่วงเวลาก่อนและหลังการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2552 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพของรายการคงค้างใน

ช่วงเวลาก่อนและหลังการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2552 พบว่า ในช่วงเวลาหลังการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว คุณภาพของรายการคงค้างสูงกว่าในช่วงเวลาก่อนการบังคับใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

Sloan (1996) ศึกษาว่าราคาของหลักทรัพย์จะสะท้อนข้อมูลของกำไรในอนาคตหรือไม่ โดยทำการตรวจสอบรายการคงค้าง และกระแสเงินสดที่เป็นองค์ประกอบของกำไรในปัจจุบันเพื่อประเมินกำไรในอนาคต ซึ่งมีสมมติฐานว่ากำไรในปัจจุบันจะเกิดขึ้นติดต่อกันไปในอนาคตขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของขนาดเงินสดและรายการคงค้างที่เป็นองค์ประกอบของกำไรในปัจจุบัน กำไรที่มีองค์ประกอบของกระแสเงินสดนั้นเป็นกำไรที่น่าจะเกิดขึ้นติดต่อกันไปในอนาคตได้มากกว่ากำไรที่มีองค์ประกอบของรายการคงค้างสูง โดยใช้ข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ NYSE และ AMEX ระยะเวลาที่ทำการศึกษา 30 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1962 – ค.ศ. 1991 โดยตัวแปรที่สนใจศึกษา คือ กำไรรายการคงค้าง และกระแสเงินสดที่เป็นองค์ประกอบของกำไร ซึ่งรายการคงค้างนั้นจะถูกคำนวณขึ้นตามตัวแบบดังต่อไปนี้ตัวแบบที่ใช้ในการคำนวณรายการคงค้างเมื่อได้ค่าองค์ประกอบรายการคงค้างแล้วจะต้องนำมาหารด้วยสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยเพื่อปรับลดความแตกต่างในด้านขนาดกิจการ ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบของกำไรที่มีรายการคงค้างสูงจะมีเสถียรภาพต่ำกว่ากำไรที่มีองค์ประกอบของกระแสเงินสด แต่อย่างไรก็ตามราคาหลักทรัพย์ที่แสดงนั้นราวกับว่านักลงทุนไม่สามารถที่จะระบุความแตกต่างระหว่างรายการคงค้างและกระแสเงินสดที่เป็นองค์ประกอบของกำไรได้อย่างถูกต้องราคาของหลักทรัพย์ไม่สามารถสะท้อนข้อมูลเหล่านี้ให้เห็นเป็นนัยว่านักลงทุนไม่ได้ใช้ข้อมูลที่สะท้อนอยู่ในรายการคงค้างและกระแสเงินสดที่เป็นองค์ประกอบของกำไรปัจจุบันซึ่งคาดว่าจะมีผลกระทบต่อกำไรในอนาคตราวกับว่านักลงทุนนั้นยึดติดอยู่กับตัวกำไรเพียงอย่างเดียว

Bradshaw et al (1999) ศึกษาคุณภาพกำไรและความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินโดยตรวจสอบว่านักวิเคราะห์และผู้สอบบัญชีมีการแสดงและสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับกำไรที่มีคุณภาพต่ำไปยังนักลงทุนหรือไม่ โดยทำการวัดคุณภาพกำไรจากเทคนิคการคงค้างที่พัฒนาเพิ่มเติมจากงานวิจัยในอดีตของ Sloan (1996) โดยแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ การวัดรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital Accruals) และวัดรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ (Total Net Operating Accruals)

ตัวแบบที่ใช้ในการคำนวณรายการคงค้างแบ่งออกเป็น 2 ตัวแบบดังนี้

Accruals 1 (Working Capital Accruals)

- = Increase in Accounts Receivable
- + Increase in Inventory
- + Decrease in Accounts Payable and Accrued Liabilities
- + Decrease in Income Taxes Accrued
- + Increase (Decrease) in Assets (Liabilities) – Other

Accruals 2 (Total Net Operating Accruals)

- = Income Before Extraordinary Item
- Net Cash Flows from Operating Activities

เมื่อได้ค่ารายการคงค้างแล้วต้องหารด้วยสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยเพื่อลดความแตกต่างในแต่ละบริษัท โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 3 แหล่งคือ ข้อมูลในงบการเงินจากฐานข้อมูล Compustatus ข้อมูลการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ซึ่งเป็นข้อมูลสรุปทางสถิติจาก I/B/E/S และข้อมูลอัตราผลตอบแทนของหุ้นจาก CRSP ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1988 ถึงปี ค.ศ. 1997 จำนวน 47,571 บริษัท ผลการศึกษาพบว่ากิจการที่มีรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียนสูง โดยส่วนมากมักมีความเป็นไปได้ที่กำไรในเวลาต่อมาจะลดลง และมักมีการละเมิดไม่ปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป นอกจากนี้ยังทำการตรวจสอบว่าข้อมูลเกี่ยวกับการลดลงของกำไรในเวลาต่อมาเป็นผลสะท้อนในการพยากรณ์กำไรของนักวิเคราะห์หรือไม่ และข้อมูลเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปสะท้อนอยู่ในการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่านักวิเคราะห์ทำการพยากรณ์ผิดพลาดมากในกิจการที่มีรายการคงค้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับการที่นักวิเคราะห์ละทิ้งหรือไม่ใส่ใจกับการคาดหมายว่ากำไรจะลดลงในเวลาต่อมาหากกิจการนั้นมีรายการคงค้างสูง (แสดงให้เห็นว่านักวิเคราะห์ไม่ได้สนใจรายการคงค้าง) ในขณะที่ผู้สอบบัญชีเองก็ไม่ได้ส่งสัญญาณเตือนในเรื่องการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปผ่านการแสดงความเห็นต่องบการเงิน

Fan and Wong (2002) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างผู้ถือหุ้นและความสามารถในการให้ข้อมูลกำไรทางบัญชีในเจ็ดประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แก่ ฮองกง อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน และประเทศไทย โดยการวัดความสามารถในการให้ข้อมูลกำไรทางบัญชี (Informativeness of Accounting Earning) จะวัดจากความสัมพันธ์

ระหว่างกำไรและผลตอบแทนของหุ้น (Earnings Return Relation) แนวคิดที่นำมาใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างผู้ถือหุ้นและความสามารถในการให้ข้อมูลกำไรทางบัญชีนั้นจะใช้แนวคิดของการรักษาผลประโยชน์อย่างเหนียวแน่น (Entrenchment effect) ซึ่งจะใช้อธิบายเกี่ยวกับโครงสร้างผู้ถือหุ้นในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีการกระจุกตัวของการถือหุ้นสูงในงานวิจัยครั้งนี้ วัดการกระจุกตัวของการถือหุ้นจากสิทธิออกเสียงลงคะแนน และอัตราส่วนสิทธิในกระแสเงินสดต่อสิทธิออกเสียงลงคะแนนของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่สุด

Leuz et. al. (2003) ศึกษาการจัดการกำไรและการปกป้องผู้ลงทุนโดยศึกษาการจัดการตัวเลขกำไรจากรายงานทางการเงินของกิจการใน 32 ประเทศ โดยมีข้อสมมติฐานว่าการจัดการกำไรจะลดลง ถ้ามีระบบการปกป้องนักลงทุน โดยศึกษาข้อมูลการเงินจากรายงานประจำปีของบริษัทจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ตั้งแต่ปี 1990 – 1999 โดยไม่ศึกษางบการเงินของสถาบันการเงิน ตัวแปรทางบัญชีที่ใช้ศึกษาประกอบด้วย รายการสินทรัพย์รวม รายได้ทั้งหมด กำไร (ขาดทุน) สุทธิ และกำไรจากการดำเนินงาน โดยจะศึกษาข้อมูลกิจการจากงบกำไรขาดทุน และงบดุลอย่างน้อยที่สุด 3 ปี และวัดระดับการจัดการกำไรของกิจการ ผลจากการศึกษาสรุปว่า “คุณภาพกำไรมีความสัมพันธ์กับการมีการปกป้องนักลงทุน (Investor Protection) ของแต่ละประเทศกล่าวคือ ประเทศที่มีระบบการปกป้องนักลงทุนสูงส่งผลให้คุณภาพกำไรสูงตามด้วย” จากผลการศึกษาของ Leuz et. Al ซึ่งให้เห็นว่า ปัจจัยด้านระบบการปกป้องนักลงทุนมีผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในมุมมองข้อมูลเชิงปริมาณ แต่ยังไม่ได้ศึกษาถึงผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในมุมมองข้อมูลเชิงคุณภาพ

Francis et al (2004) ศึกษาเรื่องต้นทุนของส่วนทุนและคุณภาพกำไรได้ทำการศึกษาโมเดลคุณภาพกำไรที่อาศัยข้อมูลทางบัญชีและข้อมูลทางการตลาดในการคำนวณและได้จัดประเภทตัวชี้วัดคุณภาพกำไรไว้ดังนี้

1. คุณภาพของเกณฑ์คงค้าง (Accrual Quality) เป็นโมเดลคุณภาพกำไรที่อาศัยข้อมูลทางบัญชีในการคำนวณโดยแยกองค์ประกอบของตัวเลขกำไรสุทธิทางบัญชีเป็น 2 ส่วน คือ กระแสเงินสดจากการดำเนินงานรวมกับรายการปรับยอดตามเกณฑ์คงค้าง

2. ความสามารถประมาณค่ากำไรของปีปัจจุบัน (Earning Persistence) เป็นโมเดลคุณภาพกำไรภายใต้ข้อสมมติฐานที่ว่ากำไรของปีก่อนย้อนหลัง 1 ปี ถือเป็นตัวแปรที่ดีที่สุดในการประมาณค่ากำไรของปีปัจจุบัน

3. ความสามารถพยากรณ์กำไรในอนาคต (Earnings Predictability) เป็นโมเดลคุณภาพกำไรภายใต้ข้อสมมติฐานที่ว่าคุณภาพกำไร หมายถึงความสามารถของกำไรปัจจุบันในการพยากรณ์กำไรในอนาคต หากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คำนวณได้มีค่าต่ำ แสดงว่ากิจการรายงานตัวเลขกำไรที่มีคุณภาพสูงเพราะมีความผันผวนของ Residuals ค่อนข้างต่ำ

4. ตัวเลขกำไรที่สม่ำเสมอ (Earnings Smoothness) เป็นโมเดลคุณภาพกำไรที่พิจารณาจาก สัดส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานเมื่อเทียบกับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกำไรสุทธิ ซึ่งสัดส่วนนี้ช่วยสะท้อนการที่ผู้บริหารกิจการเลือกใช้วิธีการตามเกณฑ์คงค้างเพื่อให้ตัวเลขกำไรเป็นไปตามที่ต้องการ

5. หลักความระมัดระวัง (Conservatism) เป็นโมเดลคุณภาพกำไรที่พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของการตอบสนองของกิจการระหว่างการรับรู้ข่าวดี และข่าวร้ายที่ใช้ข้อสมมติฐานว่าหากกิจการรับรู้ข่าวร้ายเร็วกว่าข่าวดีแสดงว่ากิจการยึดหลักความระมัดระวัง ส่งผลให้คุณภาพกำไรสูงขึ้น

6. ความไวในการตอบสนองต่อข้อมูลกำไร (Timeliness) เป็นโมเดลคุณภาพกำไรที่พิจารณาจากความไวในการตอบสนองต่อข้อมูลกำไรระหว่างกิจการที่มีข่าวดีและกิจการที่มีข่าวร้าย

7. ความสามารถในการอธิบายเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้น (Value Relevance) เป็นโมเดลคุณภาพกำไร โดยพิจารณาจากความสามารถของตัวแปรทางบัญชี ในการอธิบายความผันผวนของตัวแปรตาม คือ ราคาตลาดของหุ้นสามัญ

งานวิจัยของ Francis et al ได้สรุปถึงโมเดลคุณภาพกำไรที่เกี่ยวกับต้นทุนเงินทุนของกิจการ (Cost of Equity) โดยจัดลำดับความสำคัญ 4 ลำดับ คือ 1) คุณภาพของเกณฑ์คงค้าง (Accruals Quality) 2) ความสามารถประมาณค่ากำไร (Earnings Persistence) 3) ตัวเลขกำไรที่สม่ำเสมอ (Earning Smoothness) และ 4) ความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้น (Value Relevance) จากผลการศึกษาของ Francis et al ซึ่งให้เห็นถึงปัจจัยที่ใช้วัดคุณภาพกำไร โดยอาศัยข้อมูลทางบัญชีและข้อมูลทางการตลาด แต่ไม่ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อข้อมูลทางบัญชี และข้อมูลทางการตลาด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การศึกษาเรื่องคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน “SET THSI Index” ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และใช้การวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inference Statistic) ประกอบการทดสอบสมมติฐาน มีวิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ งบการเงินและรายงานประจำปีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ THSI และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 3.1.1 ข้อมูลจากระบบ SETSMART ซึ่งเป็นข้อมูลกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2562
- 3.1.2 ข้อมูลสารสนเทศอื่นๆ ที่เผยแพร่ผ่านทาง Website ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 3.1.3 แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานความยั่งยืน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2562
- 3.1.4 บทความ บทวิเคราะห์จากหนังสือ รายงานวิจัย เอกสารวิชาการ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน SET THIS Index (เป็นดัชนีรอบระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 – 30 มิถุนายน 2563) มีจำนวนทั้งสิ้น 63 บริษัท โดยมีบริษัทที่มีข้อมูลงบการเงินประจำปี พ.ศ. 2558 – พ.ศ. 2562 ครบถ้วนทั้ง 5 ปี มีจำนวน 59 บริษัท ดังนี้ ตาราง 3.1 บริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน SET THIS Index ที่มีข้อมูลครบถ้วนทั้ง 5 ปี จำนวน 59 บริษัท

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
1	บริษัท เอเชีย เอวิเอชั่น จำกัด (มหาชน)	AAV
2	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	ADVANC
3	บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	AMATA
4	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	AOT
5	บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	BAFS
6	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)	BANPU
7	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	BBL
8	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	BCP
9	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	BEM
10	บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	BTS
11	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)	CENTEL
12	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	CPALL
13	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	CPF
14	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)	CPN
15	บริษัท เดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	DELTA
16	บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)	DRT
17	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	DTAC
18	บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)	EA
19	บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)	EASTW
20	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	EGCO

ตาราง 3.1 บริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน SET THIS Index ที่มีข้อมูลครบถ้วนทั้ง 5 ปี
จำนวน 59 บริษัท (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
21	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)	GFPT
22	บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน)	GGC
23	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)	GPSC
24	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	HMPRO
25	บริษัท อิซิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	ICHI
26	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	INTUCH
27	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	IRPC
28	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	IVL
29	บริษัท เจดับเบิลยูดี อินโฟโลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)	JWD
30	ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	KBANK
31	ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	KKP
32	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	KTB
33	บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	KTC
34	บริษัท แอล.พี.เอ็น.ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	LPN
35	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	MINT
36	บริษัท เมืองไทย แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)	MTC
37	บริษัท นามยง เทอร์มินัล จำกัด (มหาชน)	NYT
38	บริษัท พรีเมียร์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)	PM
39	บริษัท พุกงา โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	PSH
40	บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน)	PTG
41	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	PTT
42	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	PTTEP
43	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)	PTTGC

ตาราง 3.1 บริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน SET THIS Index ที่มีข้อมูลครบถ้วนทั้ง 5 ปี
จำนวน 59 บริษัท (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อบริษัท	ชื่อย่อ
44	บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	RATCH
45	บริษัท สิงห์ เอสเตท จำกัด (มหาชน)	S
46	บริษัท สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	SAT
47	บริษัท เอสซี แอสเสท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	SC
48	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	SCB
49	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน)	SCC
50	บริษัท ศุภาลัย จำกัด (มหาชน)	SPALI
51	บริษัท ศรีตรังแอมโกลอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	STA
52	บริษัท ทิปปโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)	TASCO
53	บริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TFG
54	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TISCO
55	ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	TMB
56	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	TOP
57	บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	TRUE
58	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)	TTW
59	บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TU

ที่มา: รายชื่อบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THIS Index) เว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของปัจจัยที่นิยมใช้ในการศึกษาและจากเทคนิคในการศึกษาคุณภาพกำไร จากการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมของผู้ศึกษา โดยการศึกษาคุณภาพด้วย Accruals Component ตามวิธี Working Capital Accruals และวิธี Total Net Operation Accruals และศึกษาความสัมพันธ์ของคุณภาพกำไร ตามวิธี Working Capital

Accruals กับวิธี Total Net Operation Accruals โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีสูตรการคำนวณทั้ง 2 วิธีดังนี้

1. วิธี WCA สำหรับการคำนวณหา Accruals Component โดยวิธี WCA จะพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์หมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นและหนี้สินหมุนเวียนที่ลดลง โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned} \text{Accruals Component 1} &= \text{การเพิ่มขึ้นในบัญชีลูกหนี้} \\ &+ \text{การเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ} \\ &+ \text{การลดลงในบัญชีเจ้าหนี้และค้างจ่าย} \\ &+ \text{การลดลงในภาษีค้างจ่าย} \\ &+ \text{การเพิ่มขึ้นในสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ} \\ &+ \text{การลดลงในหนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ} \end{aligned}$$

$$\text{อัตราส่วน WCA} = \frac{\text{Accruals Component 1}}{\text{สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย}}$$

2. วิธี NOA สำหรับการคำนวณหา Accruals Component โดยวิธี NOA จะพิจารณาจากรายการปรับปรุงกำไรก่อนรายการพิเศษตามหลักเกณฑ์คงค้าง เพื่อคำนวณหากระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{Accruals Component 2} = \text{กำไรก่อนรายการพิเศษ} - \text{กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน}$$

$$\text{อัตราส่วน NOA} = \frac{\text{Accruals Component 2}}{\text{สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย}}$$

จากสูตร Accruals Component เป็นตัวปรับกำไรตามเกณฑ์คงค้างให้เป็นกำไรที่เป็นกระแสเงินสด กรณีที่บริษัทมี Accruals Component ที่มีค่ามากนั้นก็หมายความว่าบริษัทได้มีการแสดงกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่มีความระมัดระวังน้อย ซึ่งแสดงว่าบริษัทมีคุณภาพกำไรที่ต่ำในทางตรงกันข้าม ถ้ามี Accruals Component มีค่าต่ำ แสดงว่าบริษัทได้มีการแสดงกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่มีความระมัดระวังมาก ซึ่งแสดงว่าบริษัทมีคุณภาพกำไรที่สูงเมื่อได้ค่า Accruals Component แล้ว Sloan ได้นำค่าทั้งสองข้างต้นไปหารด้วยสินทรัพย์รวมเฉลี่ย เพื่อให้สามารถ

เปรียบเทียบบริษัทที่มีขนาดแตกต่างกันได้ Accruals Component ทั้งสองวิธีนั้นยังมีค่าต่ำเท่าใด ยิ่งแสดงว่ากำไรมีคุณภาพ ซึ่งแสดงว่ากำไรตามเกณฑ์คงค้างในงบกำไรขาดทุนสามารถสะท้อนเป็นเงินสดได้ (เนื่องจากกำไรก่อนรายการพิเศษได้มีการยกเลิกไป ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงได้ใช้กำไรสำหรับปีในการคำนวณหาคุณภาพกำไร)

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้ในเชิงสถิติพรรณนา โดยกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. นำข้อมูลบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน มาคำนวณหาคุณภาพกำไร โดยใช้วิธี Accruals Component 1 และวิธี Accruals Component 2

2. นำ Accruals Component 1 และ Accruals Component 2 จากข้อ 1 มาหารด้วยสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบบริษัทในกลุ่มดัชนีได้

3. นำอัตราส่วน WCA และอัตราส่วน NOA จากข้อ 2 มาหาอัตราเฉลี่ยในกลุ่มแต่ละปี ซึ่งจะนำมาเป็นเกณฑ์พิจารณาในการประเมินผลคุณภาพกำไรของแต่ละบริษัท

4. นำอัตราส่วนตามข้อ 2 และข้อ 3 มาเปรียบเทียบกัน โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางและรูปภาพประกอบคำบรรยาย โดยเกณฑ์ประเมินผลคุณภาพกำไร มีดังนี้

ถ้าอัตราส่วน WCA \leq ค่าเฉลี่ยกลุ่มดัชนี แสดงว่ามีคุณภาพกำไรสูงกว่าคุณภาพกำไรของกลุ่มดัชนี

ถ้าอัตราส่วน WCA \geq ค่าเฉลี่ยกลุ่มดัชนี แสดงว่ามีคุณภาพกำไรต่ำกว่าคุณภาพกำไรของกลุ่มดัชนี

ถ้าอัตราส่วน NOA \leq ค่าเฉลี่ยกลุ่มดัชนี แสดงว่ามีคุณภาพกำไรสูงกว่าคุณภาพกำไรของกลุ่มดัชนี

ถ้าอัตราส่วน NOA \geq ค่าเฉลี่ยกลุ่มดัชนี แสดงว่ามีคุณภาพกำไรต่ำกว่าคุณภาพกำไรของกลุ่มดัชนี และนำอัตราส่วน WCA และ NOA มาจัดอันดับคุณภาพกำไร

5. นำข้อมูล คุณภาพกำไรตามวิธี WCA และวิธี NOA มาหาความสัมพันธ์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

6. แบ่งกลุ่มเป็น กลุ่มที่มีคุณภาพกำไรสูง และกลุ่มที่มีคุณภาพกำไรต่ำ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความยั่งยืนที่มีผลต่อคุณภาพกำไรจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแบบพหุ โดยใช้การ

วิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation)

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความยั่งยืนและคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลออกมาในรูปค่าสถิติพื้นฐานเพื่อเสนอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรที่เก็บรวบรวมได้ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ความถี่ และร้อยละ (Frequency and Proportion) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากกลุ่มประชากรแล้วนำผลการทดสอบที่ได้อ้างอิงไปยังกลุ่มประชากร เพื่อทดสอบว่าข้อมูลที่รวบรวมมาจากกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องหรือขัดแย้งกับสมมติฐานทางสถิติที่ตั้งหรือไม่ โดยงานวิจัยใช้การวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว กับตัวแปรตามว่าเป็นไปในทิศทางใดและมีความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด รวมทั้งดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวด้วย

2. การทดสอบอิทธิพลของการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และธรรมาภิบาล ต่อคุณภาพกำไร พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแบบพหุ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัย เรื่องคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างคุณภาพกำไรจากการวิเคราะห์ด้วยวิธี WCA และ NOA
- 4.2 ผลการวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient)
- 4.3 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
N	จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา
B	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่จะนำมาสร้างสมการพยากรณ์เป็นการเขียนสมการในรูปคะแนนดิบหรือค่าจริง
Std.Error	ค่าที่แสดงระดับความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมดพยากรณ์ตัวแปรตาม
Beta	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่จะนำมาสร้างสมการพยากรณ์เป็นการเขียนสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน
t	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบว่าตัวแปรอิสระสามารถพยากรณ์ตัวแปรตามได้บ้าง

สัญลักษณ์	ความหมาย
P-Value	ค่าความน่าจะเป็นที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน
R	ค่าที่แสดงถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของตัวแปรอิสระทั้งหมดในสมการกับตัวแปรตาม เรียกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	ค่าที่แสดงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดในสมการที่มีต่อตัวแปรตาม
df	ชั้นของความเป็นอิสระ
Env	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม
Env1	การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (คะแนน)
Env2	การเปิดเผยการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม (คะแนน)
Env3	การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม (คะแนน)
Env4	การเปิดเผยข้อมูลด้านงบการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (คะแนน)
Env5	การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (คะแนน)
Env6	การเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (คะแนน)
So1	การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (จำนวนคำ)
So2	การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (จำนวนคำ)
So3	การเคารพสิทธิมนุษยชน (จำนวนคำ)
So4	การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (จำนวนคำ)
So5	ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (จำนวนคำ)
So6	การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (จำนวนคำ)
So7	การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม (จำนวนคำ)
So8	การมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรม (จำนวนคำ)
Gov1.1	จำนวนคณะกรรมการบริษัท (จำนวนคน)
Gov1.2	จำนวนกรรมการอิสระบริษัท (จำนวนคน)
Gov1.3	จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท (จำนวนคน)

สัญลักษณ์	ความหมาย
Gov1.4	การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ (1=มี, 0 =ไม่มี)
Gov1.5	การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น (1=มี, 0 =ไม่มี)
Gov1.6	กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (1=เป็น, 0 =ไม่เป็น)
Gov1.7	จำนวนผู้แทนจากรัฐบาล (1=เป็น, 0 =ไม่เป็น)
Gov1.8	จำนวนผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ (1=เป็น, 0 =ไม่เป็น)
Gov2.1	สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย
Gov2.2	สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ
Gov2.3	สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล
Gov2.4	สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ
Gov2.5	สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว
Gov2.6	สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป
WCA	การวิเคราะห์กำไรแบบ WCA
NOA	การวิเคราะห์กำไรแบบ NOA

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ระหว่างปี 2558 – 2562 พบว่า ภาพรวมดัชนีการเปิดเผยข้อมูล มีค่าเฉลี่ย 27.29% ประเด็นที่มีการเปิดเผยสูงสุดคือ การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม (เต็ม 7 คะแนน) มีค่าเฉลี่ย 2.63 คะแนน รองลงมาคือ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (เต็ม 5 คะแนน) มีค่าเฉลี่ย 2.54 คะแนน และน้อยที่สุดคือ การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (เต็ม 2 คะแนน) มีค่าเฉลี่ย 0.13 คะแนน รายละเอียดแสดงในตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือก
ให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index)

การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม	(MIN)	(MAX)	(MEAN)	(S.D)
1. การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (เต็ม 5 คะแนน)	0	5	2.54	1.012
2. การเปิดเผยการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม (เต็ม 3 คะแนน)	0	3	0.89	0.884
3. การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม (เต็ม 7 คะแนน)	0	6	2.63	1.271
4. การเปิดเผยข้อมูลด้านการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (เต็ม 6 คะแนน)	0	3	0.18	0.562
5. การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (เต็ม 2 คะแนน)	0	2	0.13	0.374
6. การเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (เต็ม 3 คะแนน)	0	3	0.73	0.813
ภาพรวมดัชนีการเปิดเผยข้อมูล(%)	7.69	57.69	27.29	10.30

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ระหว่างปี 2558 – 2562 พบว่า ประเด็นที่มีการเปิดเผยสูงสุด คือ การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม มีค่าเฉลี่ย 3,011.09 คำ รองลงมาคือ การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม ค่าเฉลี่ย 2,238.26 คำ และน้อยที่สุดคือ การเคารพสิทธิมนุษยชน ค่าเฉลี่ย 512.75 คำ รายละเอียดแสดงในตาราง 4.2

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำนวนค่าการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index)

การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม	(MIN)	(MAX)	(MEAN)	(S.D)
1. การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม	0.00	5,485.00	581.75	696.06
2. การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	0.00	6,105.00	819.22	1,088.86
3. การเคารพสิทธิมนุษยชน	0.00	4,915.00	512.75	717.52
4. การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม	0.00	11,885.00	2,233.39	2,181.73
5. ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค	0.00	9,735.00	1,020.87	1,421.89
6. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	0.00	16,412.00	3,011.09	3,027.08
7. การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม	0.00	9,519.00	2,238.26	1,986.26
8. การมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรม	0.00	5,177.00	750.56	1,001.85

* การเปิดเผยข้อมูลนับเป็นจำนวนค่า

จากการวิเคราะห์ข้อมูล โครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ระหว่างปี 2558 – 2562 พบว่า จำนวนคณะกรรมการบริษัท ค่าเฉลี่ย 12.04 คน จำนวนกรรมการอิสระบริษัท ค่าเฉลี่ย 5.40 คน จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท ค่าเฉลี่ย 3.11 คน รายละเอียดแสดงในตาราง 4.3

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำนวนคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index)

โครงสร้างคณะกรรมการ	(MIN)	(MAX)	(MEAN)	(S.D)
จำนวนคณะกรรมการบริษัท	6	18	12.04	2.64
จำนวนกรรมการอิสระบริษัท	0	12	5.40	1.97
จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท	0	9	3.11	2.10

*โครงสร้างคณะกรรมการนับจำนวนคน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการเปิดเผยโครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทในประเด็นต่างๆ พบว่า มีการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ ร้อยละ 3.39 มีการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น ร้อยละ 100 มีกรรมการเป็นผู้ถือหุ้น ร้อยละ 97.63 มีผู้แทนจากรัฐบาล ร้อยละ 14.24 และมีผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 5.08 รายละเอียดแสดงในตาราง 4.4

ตาราง 4.4 จำนวน และร้อยละการเปิดเผยโครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index)

โครงสร้างคณะกรรมการ	จำนวน (N=295)	ร้อยละ
การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ		
มี	10	3.39
ไม่มี	285	96.61
การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น		
มี	295	100
ไม่มี	0	0
กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น		
เป็น	288	97.63
ไม่เป็น	7	2.37
กรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐบาล		
เป็น	42	14.24
ไม่เป็น	253	85.76
กรรมการเป็นผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ		
เป็น	15	5.08
ไม่เป็น	280	94.92

จากการวิเคราะห์ข้อมูล โครงสร้างความเป็นเจ้าของของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ระหว่างปี 2558 – 2562 พบว่า สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย ค่าเฉลี่ย 31.13 % สัดส่วนการถือหุ้น

โดยนิติบุคคลต่างประเทศ ค่าเฉลี่ย 13.2% สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล ค่าเฉลี่ย 3.98% สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ ค่าเฉลี่ย 2.47% สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว ค่าเฉลี่ย 9.86% สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป ค่าเฉลี่ย 7.67% รายละเอียดแสดงในตาราง 4.5

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัดส่วนโครงสร้างความเป็นเจ้าของของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index)

โครงสร้างความเป็นเจ้าของ	(MIN)	(MAX)	(MEAN)	(S.D)
1. สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย	0	80.66	31.13	22.35
2. สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ	0	82.72	13.20	13.92
3. สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล	0	71.21	3.98	11.87
4. สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ	0	46.00	2.47	9.22
5. สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว	0	79.64	9.86	20.79
6. สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป	0	79.00	7.67	15.18

*โครงสร้างความเป็นเจ้าของหน่วยเป็น %

4.2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพกำไรจากการวิเคราะห์ด้วยวิธี WCA และ NOA

จากการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) พบว่า การคำนวณด้วยวิธี WCA ได้ค่าเฉลี่ย 0.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.06 การคำนวณด้วยวิธี NOA ได้ค่าเฉลี่ย 0.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.1 รายละเอียดแสดงในตาราง 4.6

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index)

เทคนิควิเคราะห์คุณภาพกำไร	(MIN)	(MAX)	(MEAN)	(S.D)
WCA	0.00	0.62	0.03	0.06
NOA	-0.27	0.60	0.028	0.10

ผลวิเคราะห์คุณภาพกำไรด้วยวิธี Working Capital Accruals (WCA) ปี 2558 – 2562 ภาพรวม พบว่า อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.03 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) ทั้งหมด 41 บริษัท บริษัทที่มีคุณภาพกำไรต่ำ (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ย) 18 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ BTS รองลงมาคือ CENTEL และ CPALL ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ TRUE รายละเอียดดังตาราง 4.7

เมื่อพิจารณาแยกในแต่ละปี ตั้งแต่ ปี 2558 – 2562 พบว่า บริษัทที่มีคุณภาพกำไรด้วยวิธี Working Capital Accruals (WCA) สูงกว่าค่าเฉลี่ยมีดังนี้

ปี 2558 อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.025 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) จำนวน 40 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ BTS, IVL, TASCO ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ MTC รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.7

ปี 2559 อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.037 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) จำนวน 42 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ CPN, TISCO, DTAC, PTG ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ MTC รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.7

ปี 2560 อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.025 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) จำนวน 41 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ EGCO รองลงมาคือ RATCH และ INTUCH ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ MTC รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.7

ปี 2561 อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.027 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) จำนวน 44 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ CPN, IRPC และ IVL ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ TASCO รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.7

ปี 2562 อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.038 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) จำนวน 47 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ EGCO, INTUCH และ PSH ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ CPALL รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.7

ตาราง 4.7 คุณภาพกำไรด้วยวิธี Working Capital Accruals ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน
(SET THSI Index) ปี 2558 – 2562

ลำดับ	บริษัท	58		59		60		61		62		เฉลี่ยรวม	
		WCA	สูง/ต่ำ	WCA	สูง/ต่ำ	WCA	สูง/ต่ำ	WCA	สูง/ต่ำ	WCA	สูง/ต่ำ	WCA	สูง/ต่ำ
1	BTS	0.000	สูง	0.002	สูง	0.011	สูง	0.000	สูง	0.002	สูง	0.000	สูง
2	CENTEL	0.002	สูง	0.002	สูง	0.003	สูง	0.002	สูง	0.002	สูง	0.001	สูง
3	CPALL	0.002	สูง	0.026	สูง	0.004	สูง	0.003	สูง	0.621	ต่ำ	0.001	สูง
4	CPF	0.005	สูง	0.006	สูง	0.005	สูง	0.001	สูง	0.001	สูง	0.001	สูง
5	CPN	0.000	สูง	0.000	สูง	0.020	สูง	0.000	สูง	0.003	สูง	0.002	สูง
6	DELTA	0.038	ต่ำ	0.071	ต่ำ	0.016	สูง	0.076	ต่ำ	0.019	สูง	0.003	สูง
7	DRT	0.009	สูง	0.014	สูง	0.002	สูง	0.060	ต่ำ	0.045	ต่ำ	0.003	สูง
8	DTAC	0.034	ต่ำ	0.000	สูง	0.053	ต่ำ	0.002	สูง	0.362	ต่ำ	0.003	สูง
9	EA	0.006	สูง	0.008	สูง	0.002	สูง	0.001	สูง	0.006	สูง	0.003	สูง
10	EASTW	0.000	สูง	0.002	สูง	0.000	สูง	0.001	สูง	0.009	สูง	0.003	สูง
11	BAFS	0.008	สูง	0.005	สูง	0.000	สูง	0.005	สูง	0.001	สูง	0.004	สูง
12	AAV	0.002	สูง	0.010	สูง	0.001	สูง	0.002	สูง	0.005	สูง	0.004	สูง
13	EGCO	0.000	สูง	0.000	สูง	0.000	สูง	0.000	สูง	0.000	สูง	0.004	สูง
14	GFPT	0.030	ต่ำ	0.003	สูง	0.021	สูง	0.031	ต่ำ	0.035	สูง	0.004	สูง
15	BANPU	0.002	สูง	0.000	สูง	0.002	สูง	0.001	สูง	0.020	สูง	0.005	สูง
16	GPSC	0.007	สูง	0.002	สูง	0.022	สูง	0.006	สูง	0.001	สูง	0.005	สูง
17	HMPRO	0.002	สูง	0.021	สูง	0.008	สูง	0.015	สูง	0.010	สูง	0.005	สูง
18	ICHI	0.029	ต่ำ	0.017	สูง	0.008	สูง	0.015	สูง	0.038	สูง	0.008	สูง
19	INTUCH	0.001	สูง	0.001	สูง	0.000	สูง	0.001	สูง	0.000	สูง	0.008	สูง
20	IRPC	0.000	สูง	0.078	ต่ำ	0.039	ต่ำ	0.000	สูง	0.008	สูง	0.008	สูง
21	ADVANCE	0.025	ต่ำ	0.005	สูง	0.010	สูง	0.000	สูง	0.001	สูง	0.008	สูง
22	AOT	0.019	สูง	0.003	สูง	0.001	สูง	0.018	สูง	0.003	สูง	0.009	สูง
23	IVL	0.000	สูง	0.002	สูง	0.005	สูง	0.000	สูง	0.011	สูง	0.010	สูง
24	JWD	0.023	สูง	0.009	สูง	0.002	สูง	0.001	สูง	0.006	สูง	0.011	สูง
25	BEM	0.002	สูง	0.046	ต่ำ	0.000	สูง	0.006	สูง	0.002	สูง	0.011	สูง
26	SAT	0.003	สูง	0.011	สูง	0.009	สูง	0.015	สูง	0.019	สูง	0.011	สูง
27	KBANK	0.037	ต่ำ	0.038	ต่ำ	0.042	ต่ำ	0.043	ต่ำ	0.032	สูง	0.013	สูง
28	KKP	0.017	สูง	0.003	สูง	0.077	ต่ำ	0.144	ต่ำ	0.036	สูง	0.014	สูง
29	KTB	0.027	ต่ำ	0.004	สูง	0.011	สูง	0.031	ต่ำ	0.024	สูง	0.015	สูง
30	KTC	0.065	ต่ำ	0.071	ต่ำ	0.029	ต่ำ	0.038	ต่ำ	0.077	ต่ำ	0.015	สูง
31	BCP	0.018	สูง	0.019	สูง	0.012	สูง	0.024	สูง	0.010	สูง	0.016	สูง
32	LPN	0.028	ต่ำ	0.226	ต่ำ	0.011	สูง	0.113	ต่ำ	0.109	ต่ำ	0.019	สูง

ตาราง 4.7 คุณภาพกำไรด้วยวิธี Working Capital Accruals ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน
(SET THSI Index) ปี 2558 – 2562 (ต่อ)

ลำดับ	บริษัท	58		59		60		61		62		เฉลี่ยรวม	
		WCA	สูง/ต่ำ	WCA	สูง/ต่ำ	WCA	สูง/ต่ำ	WCA	สูง/ต่ำ	WCA	สูง/ต่ำ	WCA	สูง/ต่ำ
33	MINT	0.006	สูง	0.001	สูง	0.004	สูง	0.004	สูง	0.001	สูง	0.021	สูง
34	MTC	0.299	ต่ำ	0.340	ต่ำ	0.218	ต่ำ	0.154	ต่ำ	0.114	ต่ำ	0.021	สูง
35	BBL	0.033	ต่ำ	0.030	สูง	0.021	สูง	0.026	สูง	0.003	สูง	0.023	สูง
36	NYT	0.001	สูง	0.054	ต่ำ	0.001	สูง	0.001	สูง	0.008	สูง	0.024	สูง
37	AMATA	0.017	สูง	0.002	สูง	0.015	สูง	0.063	ต่ำ	0.025	สูง	0.025	สูง
38	PM	0.003	สูง	0.054	ต่ำ	0.037	ต่ำ	0.017	สูง	0.137	ต่ำ	0.025	สูง
39	PSH	0.045	ต่ำ	0.148	ต่ำ	0.001	สูง	0.002	สูง	0.000	สูง	0.026	สูง
40	PTG	0.045	ต่ำ	0.000	สูง	0.015	สูง	0.012	สูง	0.005	สูง	0.028	สูง
41	PTT	0.022	สูง	0.007	สูง	0.028	ต่ำ	0.022	สูง	0.061	ต่ำ	0.029	สูง
42	PTTEP	0.012	สูง	0.010	สูง	0.001	สูง	0.001	สูง	0.003	สูง	0.038	ต่ำ
43	PTTGC	0.008	สูง	0.031	สูง	0.010	สูง	0.005	สูง	0.021	สูง	0.039	ต่ำ
44	RATCH	0.000	สูง	0.001	สูง	0.000	สูง	0.000	สูง	0.001	สูง	0.039	ต่ำ
45	S	0.005	สูง	0.001	สูง	0.005	สูง	0.000	สูง	0.029	สูง	0.043	ต่ำ
46	SC	0.028	ต่ำ	0.086	ต่ำ	0.089	ต่ำ	0.022	สูง	0.014	สูง	0.044	ต่ำ
47	SCB	0.023	สูง	0.041	ต่ำ	0.037	ต่ำ	0.043	ต่ำ	0.002	สูง	0.045	ต่ำ
48	SCC	0.002	สูง	0.001	สูง	0.001	สูง	0.002	สูง	0.000	สูง	0.048	ต่ำ
49	SPALI	0.224	ต่ำ	0.082	ต่ำ	0.071	ต่ำ	0.028	ต่ำ	0.048	ต่ำ	0.050	ต่ำ
50	STA	0.064	ต่ำ	0.036	สูง	0.026	ต่ำ	0.128	ต่ำ	0.039	ต่ำ	0.055	ต่ำ
51	TASCO	0.000	สูง	0.099	ต่ำ	0.114	ต่ำ	0.310	ต่ำ	0.038	ต่ำ	0.056	ต่ำ
52	TFG	0.014	สูง	0.108	ต่ำ	0.065	ต่ำ	0.017	สูง	0.009	สูง	0.059	ต่ำ
53	TISCO	0.002	สูง	0.000	สูง	0.061	ต่ำ	0.001	สูง	0.006	สูง	0.076	ต่ำ
54	TMB	0.063	ต่ำ	0.017	สูง	0.062	ต่ำ	0.052	ต่ำ	0.003	สูง	0.090	ต่ำ
55	TOP	0.034	ต่ำ	0.121	ต่ำ	0.026	ต่ำ	0.018	สูง	0.024	สูง	0.090	ต่ำ
56	TTW	0.014	สูง	0.000	สูง	0.010	สูง	0.001	สูง	0.000	สูง	0.097	ต่ำ
57	TU	0.003	สูง	0.025	สูง	0.010	สูง	0.009	สูง	0.005	สูง	0.112	ต่ำ
58	TVO	0.000	สูง	0.140	ต่ำ	0.110	ต่ำ	0.009	สูง	0.121	ต่ำ	0.131	ต่ำ
59	TRUE	0.065	ต่ำ	0.020	สูง	0.006	สูง	0.001	สูง	0.013	สูง	0.225	ต่ำ
ค่าเฉลี่ย		0.025		0.037		0.025		0.027		0.038		0.030	

ผลวิเคราะห์คุณภาพกำไรด้วยวิธี Total Net Operation Accruals (NOA) ปี 2558 – 2562 ภาพรวม พบว่า อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.028 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) ทั้งหมด 36 บริษัท บริษัทที่มีคุณภาพกำไรต่ำ (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ย) 23 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ DRT รองลงมาคือ ICHI และ TVO ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ ADVANCE รายละเอียดดังตาราง 4.8

เมื่อพิจารณาแยกในแต่ละปี ตั้งแต่ ปี 2558 – 2562 พบว่า บริษัทที่มีคุณภาพกำไรด้วยวิธี Total Net Operation Accruals (NOA) สูงกว่าค่าเฉลี่ยมีดังนี้

ปี 2558 อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.014 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) จำนวน 38 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ TVO รองลงมาคือ TASC0 และ DRT ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ MTC รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.8

ปี 2559 อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.033 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) จำนวน 36 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ DTAC รองลงมาคือ DRT และ ICHI ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ EA รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.8

ปี 2560 อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.029 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) จำนวน 29 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ DTAC รองลงมาคือ DRT และ ICHI ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ ADVANCE รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.8

ปี 2561 อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.033 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) จำนวน 31 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ TVO รองลงมาคือ DTAC และ AAV ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ ADVANCE รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.8

ปี 2562 อัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.031 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) จำนวน 33 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ TASC0 รองลงมาคือ ICHI และ DELTA ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ ADVANCE รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.8

ตาราง 4.8 คุณภาพกำไรด้วยวิธี Total Net Operation Accruals ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน
(SET THSI Index) ปี 2558 – 2562

ลำดับ	บริษัท	58		59		60		61		62		เฉลี่ยรวม	
		NOA	สูง/ต่ำ	NOA	สูง/ต่ำ	NOA	สูง/ต่ำ	NOA	สูง/ต่ำ	NOA	สูง/ต่ำ	NOA	สูง/ต่ำ
1	DRT	-0.096	สูง	-0.122	สูง	-0.164	สูง	-0.030	สูง	-0.039	สูง	-0.090	สูง
2	ICHI	-0.056	สูง	-0.112	สูง	-0.120	สูง	-0.065	สูง	-0.057	สูง	-0.082	สูง
3	TVO	-0.273	สูง	0.059	ต่ำ	0.084	ต่ำ	-0.156	สูง	0.021	สูง	-0.053	สูง
4	AAV	-0.037	สูง	-0.030	สูง	-0.068	สูง	-0.073	สูง	-0.048	สูง	-0.051	สูง
5	HMPRO	-0.064	สูง	-0.048	สูง	-0.045	สูง	-0.048	สูง	-0.044	สูง	-0.050	สูง
6	IRPC	-0.093	สูง	0.021	สูง	-0.052	สูง	-0.061	สูง	-0.048	สูง	-0.046	สูง
7	DTAC	-0.050	สูง	-0.231	สูง	-0.162	สูง	-0.102	สูง	0.321	ต่ำ	-0.045	สูง
8	PTTGC	-0.062	สูง	-0.060	สูง	-0.042	สูง	-0.025	สูง	-0.025	สูง	-0.043	สูง
9	PTTEP	-0.046	สูง	-0.028	สูง	-0.028	สูง	-0.055	สูง	-0.050	สูง	-0.041	สูง
10	NYT	-0.062	สูง	-0.026	สูง	-0.037	สูง	-0.038	สูง	-0.016	สูง	-0.036	สูง
11	CPALL	-0.038	สูง	-0.041	สูง	-0.047	สูง	-0.036	สูง	-0.013	สูง	-0.035	สูง
12	BEM	-0.001	สูง	-0.003	สูง	-0.035	สูง	-0.040	สูง	-0.036	สูง	-0.023	สูง
13	EASTW	-0.018	สูง	-0.022	สูง	-0.024	สูง	-0.013	สูง	-0.036	สูง	-0.023	สูง
14	GFPT	-0.050	สูง	0.008	สูง	-0.001	สูง	0.021	สูง	-0.050	สูง	-0.014	สูง
15	SAT	-0.056	สูง	-0.049	สูง	-0.049	สูง	0.107	ต่ำ	0.005	สูง	-0.008	สูง
16	BBL	-0.041	สูง	0.012	สูง	-0.017	สูง	0.024	สูง	-0.005	สูง	-0.005	สูง
17	TASCO	-0.207	สูง	-0.041	สูง	0.040	ต่ำ	0.286	ต่ำ	-0.101	สูง	-0.005	สูง
18	KTB	0.001	สูง	0.010	สูง	0.007	สูง	0.003	สูง	-0.045	สูง	-0.005	สูง
19	DELTA	-0.001	สูง	0.025	สูง	-0.018	สูง	0.025	สูง	-0.052	สูง	-0.004	สูง
20	GPSC	-0.018	สูง	-0.023	สูง	0.003	สูง	-0.022	สูง	0.068	ต่ำ	0.001	สูง
21	TOP	-0.089	สูง	0.091	ต่ำ	0.031	ต่ำ	-0.009	สูง	-0.005	สูง	0.004	สูง
22	BCP	-0.054	สูง	-0.079	สูง	-0.060	สูง	0.140	ต่ำ	0.083	ต่ำ	0.006	สูง
23	PTG	-0.004	สูง	-0.023	สูง	0.029	ต่ำ	0.031	ต่ำ	0.000	สูง	0.007	สูง
24	TTW	-0.005	สูง	0.009	สูง	0.019	สูง	0.006	สูง	0.011	สูง	0.008	สูง
25	PTT	-0.081	สูง	-0.030	สูง	0.032	ต่ำ	0.110	ต่ำ	0.016	สูง	0.010	สูง
26	TMB	0.010	สูง	0.054	ต่ำ	-0.012	สูง	0.007	สูง	-0.010	สูง	0.010	สูง
27	BAFS	0.011	สูง	0.066	ต่ำ	-0.022	สูง	-0.016	สูง	0.021	สูง	0.012	สูง
28	KBANK	0.065	ต่ำ	-0.032	สูง	0.064	ต่ำ	-0.026	สูง	-0.002	สูง	0.014	สูง
29	KKP	0.109	ต่ำ	-0.009	สูง	-0.014	สูง	-0.027	สูง	0.020	สูง	0.016	สูง
30	SCB	0.008	สูง	0.001	สูง	0.024	สูง	0.010	สูง	0.039	ต่ำ	0.017	สูง
31	BANPU	-0.089	สูง	0.032	ต่ำ	0.043	ต่ำ	0.053	ต่ำ	0.055	ต่ำ	0.019	สูง
32	CENDEL	0.010	สูง	0.009	สูง	0.016	สูง	0.037	ต่ำ	0.033	ต่ำ	0.021	สูง

ตาราง 4.8 คุณภาพกำไรด้วยวิธี Total Net Operation Accruals ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน
(SET THSI Index) ปี 2558 – 2562 (ต่อ)

ลำดับ	บริษัท	58		59		60		61		62		เฉลี่ยรวม	
		NOA	สูง/ต่ำ	NOA	สูง/ต่ำ	NOA	สูง/ต่ำ	NOA	สูง/ต่ำ	NOA	สูง/ต่ำ	NOA	สูง/ต่ำ
33	TRUE	0.058	ต่ำ	0.012	สูง	0.002	สูง	0.006	สูง	0.029	ต่ำ	0.021	สูง
34	INTUCH	-0.005	สูง	-0.092	สูง	0.045	ต่ำ	0.076	ต่ำ	0.084	ต่ำ	0.022	สูง
35	S	0.045	ต่ำ	-0.007	สูง	0.021	สูง	0.076	ต่ำ	-0.016	สูง	0.024	สูง
36	CPN	0.005	สูง	0.007	สูง	0.030	ต่ำ	0.003	สูง	0.090	ต่ำ	0.027	สูง
37	TISCO	0.014	สูง	0.032	ต่ำ	0.031	ต่ำ	0.048	ต่ำ	0.017	สูง	0.029	ต่ำ
38	LPN	-0.013	สูง	-0.036	สูง	0.115	ต่ำ	-0.027	สูง	0.109	ต่ำ	0.030	ต่ำ
39	TU	0.046	ต่ำ	0.035	ต่ำ	0.012	สูง	0.060	ต่ำ	0.008	สูง	0.032	ต่ำ
40	SC	0.047	ต่ำ	0.052	ต่ำ	0.065	ต่ำ	0.009	สูง	0.034	ต่ำ	0.041	ต่ำ
41	TFG	-0.065	สูง	0.185	ต่ำ	0.071	ต่ำ	0.028	ต่ำ	0.008	สูง	0.045	ต่ำ
42	AMATA	0.065	ต่ำ	-0.005	สูง	0.052	ต่ำ	0.056	ต่ำ	0.062	ต่ำ	0.046	ต่ำ
43	PSH	-0.026	สูง	-0.001	สูง	0.152	ต่ำ	0.054	ต่ำ	0.081	ต่ำ	0.052	ต่ำ
44	AOT	-0.041	สูง	-0.066	สูง	-0.036	สูง	0.223	ต่ำ	0.190	ต่ำ	0.054	ต่ำ
45	STA	0.074	ต่ำ	0.141	ต่ำ	0.098	ต่ำ	-0.054	สูง	0.012	สูง	0.054	ต่ำ
46	MINT	0.068	ต่ำ	0.066	ต่ำ	0.060	ต่ำ	0.049	ต่ำ	0.030	ต่ำ	0.055	ต่ำ
47	IVL	0.042	ต่ำ	0.047	ต่ำ	0.054	ต่ำ	0.080	ต่ำ	0.073	ต่ำ	0.059	ต่ำ
48	EGCO	0.044	ต่ำ	0.060	ต่ำ	0.079	ต่ำ	0.045	ต่ำ	0.069	ต่ำ	0.060	ต่ำ
49	BTS	0.062	ต่ำ	0.097	ต่ำ	0.056	ต่ำ	0.049	ต่ำ	0.044	ต่ำ	0.062	ต่ำ
50	JWD	0.174	ต่ำ	0.014	สูง	0.070	ต่ำ	0.033	ต่ำ	0.048	ต่ำ	0.067	ต่ำ
51	KTC	0.076	ต่ำ	0.109	ต่ำ	0.051	ต่ำ	0.042	ต่ำ	0.094	ต่ำ	0.074	ต่ำ
52	SCC	0.072	ต่ำ	0.085	ต่ำ	0.075	ต่ำ	0.078	ต่ำ	0.063	ต่ำ	0.075	ต่ำ
53	CPF	0.200	ต่ำ	0.047	ต่ำ	0.056	ต่ำ	0.059	ต่ำ	0.026	สูง	0.078	ต่ำ
54	SPALI	0.236	ต่ำ	0.073	ต่ำ	0.054	ต่ำ	0.016	สูง	0.035	ต่ำ	0.083	ต่ำ
55	RATCH	0.114	ต่ำ	0.105	ต่ำ	0.079	ต่ำ	0.061	ต่ำ	0.061	ต่ำ	0.084	ต่ำ
56	PM	-0.009	สูง	0.115	ต่ำ	0.135	ต่ำ	0.065	ต่ำ	0.118	ต่ำ	0.085	ต่ำ
57	EA	0.227	ต่ำ	0.599	ต่ำ	0.115	ต่ำ	0.136	ต่ำ	0.109	ต่ำ	0.237	ต่ำ
58	MTC	0.370	ต่ำ	0.537	ต่ำ	0.344	ต่ำ	0.246	ต่ำ	-0.032	สูง	0.293	ต่ำ
59	ADVANCE	0.304	ต่ำ	0.362	ต่ำ	0.438	ต่ำ	0.435	ต่ำ	0.389	ต่ำ	0.385	ต่ำ
ค่าเฉลี่ย		0.014		0.033		0.029		0.033		0.031		0.028	

4.3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างคุณภาพกำไรจากการวิเคราะห์ด้วยวิธี WCA และ NOA

การวิเคราะห์ความแตกต่างคุณภาพกำไรจากการคำนวณด้วยวิธี Working Capital Accruals (WCA) และวิธี Total Net Operation Accruals (NOA) ทำการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยใช้การวิเคราะห์ Paired Sample T-Test ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การคำนวณด้วยวิธี WCA และวิธี NOA ให้ค่าเฉลี่ยสัดส่วนคุณภาพกำไรไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) และคุณภาพกำไรจากวิธี WCA และวิธี NOA มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.298 รายละเอียดดังตาราง 4.9

ตาราง 4.9 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืนจากการคำนวณด้วยวิธี WCA และวิธี NOA และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

วิธีคำนวณคุณภาพกำไร	Mean	SD	T	P
WCA	0.030	0.062	0.375	0.708
NOA	0.028	0.102		

$r = 0.298, P = 0.000^{**}$

4.4 ผลการวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และคุณภาพกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืนระหว่างปี 2558 – 2562 ทำการวิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

4.4.1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และคุณภาพกำไร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์ตัวแปรการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ตัวแปรการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และตัวแปรคุณภาพกำไรด้วยวิธี WCA และวิธี NOA พบว่า การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA และการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3)

และความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ส่วนคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และตัวแปรการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.10

ตาราง 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และคุณภาพกำไร
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน

Variable	Variable															
	Env1	Env2	Env3	Env4	Env5	Env6	So1	So2	So3	So4	So5	So6	So7	So8	WCA	NOA
Env	0.674**	0.539**	0.666**	0.342**	0.110	0.540**	0.143*	-0.038	0.107	0.152**	0.037	0.362**	0.098	0.055	-0.087	-0.055
Env1		0.344**	0.205**	0.037	-0.003	0.256**	0.087	0.038	0.080	0.069	-0.021	0.141*	0.010	0.055	-0.090	-0.148*
Env2			0.038	0.051	-0.062	0.192**	0.007	-0.009	-0.028	0.011	-0.102	0.129*	-0.012	-0.145*	-0.111	-0.107
Env3				0.192**	0.022	0.192**	0.228**	-0.035	0.100	0.170**	0.044	0.243**	0.052	0.133*	0.077	0.014
Env4					0.070	0.001	0.143*	0.011	0.245**	0.248**	0.207**	0.314**	0.211**	0.291**	-0.066	-0.003
Env5						-0.108	0.019	0.103	0.149*	0.061	0.119*	0.020	0.008	0.050	-0.062	0.102
Env6							-0.111	-0.163**	-0.111	-0.063	-0.009	0.271**	0.093	-0.162**	-0.099	0.053
So1								0.300**	0.216**	0.309**	0.171**	0.187**	0.188**	0.220**	-0.020	-0.066
So2									0.279**	0.277**	0.213**	0.144*	0.171**	0.146*	0.062	0.135*
So3										0.266**	0.375**	0.318**	0.326**	0.488**	-0.054	0.235**
So4											0.489**	0.543**	0.479**	0.512**	-0.109	-0.051
So5												0.305**	0.401**	0.375**	-0.026	0.196**
So6													0.489**	0.410**	-0.097	-0.005
So7														0.443**	-0.086	0.074
So8															-0.044	0.013

** , * หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

ตาราง 4.11 สรุปการวิเคราะห์ความสัมพันธ์การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม และคุณภาพกำไร
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน

Variable	Variable															
	Env1	Env2	Env3	Env4	Env5	Env6	So1	So2	So3	So4	So5	So6	So7	So8	WCA	NOA
Env	+	+	+	+	X	+	+	X	X	+	X	+	X	X	X	X
Env1		+	+	X	X	+	X	X	X	X	X	+	X	X	X	-
Env2			X	X	X	+	X	X	X	X	X	+	X	-	X	X
Env3				+	X	+	+	X	X	+	X	+	X	+	X	X
Env4					X	X	+	X	+	+	+	+	+	+	X	X
Env5						X	X	X	+	X	+	X	X	X	X	X
Env6							X	-	X	X	X	+	X	-	X	X
So1								+	+	+	+	+	+	+	X	X
So2									+	+	+	+	+	+	X	+
So3										+	+	+	+	+	X	+
So4											+	+	+	+	X	X
So5												+	+	+	X	+
So6													+	+	X	X
So7														+	X	X
So8															X	X

+, -, X หมายถึง มีความสัมพันธ์ทางบวก, มีความสัมพันธ์ทางลบ, และไม่มีความสัมพันธ์

4.4.2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ธรรมดา(โครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ)และคุณภาพกำไร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์ตัวแปรโครงสร้างคณะกรรมการ ตัวแปรโครงสร้างความเป็นเจ้า และตัวแปรคุณภาพกำไรด้วยวิธี WCA และวิธี NOA พบว่า จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) และสัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย (Gov2.1) มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA และสัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ส่วนคุณภาพกำไรตามวิธี WCA มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) ตัวแปรเดี่ยวนั้นรายละเอียดแสดงดังตาราง 4.12

ทั้งนี้ตัวแปรการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น (Gov1.5) ไม่สามารถวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ เนื่องจากข้อมูลทั้งหมดมีค่าเดียวคือเท่ากับ 1 และตัวแปรนี้ไม่สามารถใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

ตาราง 4.12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าและคุณภาพกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน

Variable	Variable														
	Gov1.2	Gov1.3	Gov1.4	Gov1.5	Gov1.6	Gov1.7	Gov1.8	Gov2.1	Gov2.2	Gov2.3	Gov2.4	Gov2.5	Gov2.6	WCA	NOA
Gov1.1	0.647**	0.200**	-0.117*	na	-0.108	0.215**	0.061	0.350**	-0.009	0.204**	0.117	-0.324**	-0.333**	-0.093	-0.168**
Gov1.2		-0.163**	-0.181**	na	-0.218**	0.412**	0.220**	0.145*	-0.061	0.465**	0.102	-0.111	-0.348**	-0.043	-0.023
Gov1.3			0.258**	na	0.083	-0.110	-0.049	-0.079	-0.109	-0.115*	-0.199**	0.019	0.125*	0.028	-0.058
Gov1.4				na	0.029	-0.076	-0.043	-0.061	-0.129*	-0.063	-0.053	0.107	0.130*	0.003	-0.049
Gov1.5					na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Gov1.6						-0.255**	0.036	-0.013	-0.010	-0.180**	0.044	0.078	0.077	0.036	-0.109
Gov1.7							0.347**	-0.154**	-0.002	0.605**	-0.076	-0.184**	-0.072	-0.032	-0.050
Gov1.8								-0.171**	0.040	0.435**	.333**	-0.116	-0.108	-0.085	0.062
Gov2.1									-0.108	-0.198**	-0.082	-0.448**	-0.319**	-0.097	-0.170**
Gov2.2										-0.036	-0.060	-0.235**	-0.189**	0.065	0.072
Gov2.3											-0.043	-0.131*	-0.143*	-0.043	0.012
Gov2.4												-0.127*	-0.055	-0.119	0.006
Gov2.5													-0.109	0.174**	0.204**
Gov2.6														-0.044	-0.047

** , * หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

ตาราง 4.13 สรุปการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าและคุณภาพกำไร ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน

Variable	Variable														
	Gov1.2	Gov1.3	Gov1.4	Gov1.5	Gov1.6	Gov1.7	Gov1.8	Gov2.1	Gov2.2	Gov2.3	Gov2.4	Gov2.5	Gov2.6	WCA	NOA
Gov1.1	+	+	-	na	X	+	X	+	X	+	X	-	-	X	-
Gov1.2		-	-	na	-	+	+	+	X	+	X	X	-	X	X
Gov1.3			+	na	X	X	X	X	X	-	-	X	+	X	X
Gov1.4				na	X	X	X	X	-	X	X	X	+	X	X
Gov1.5					na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Gov1.6								-	X	X	X	X	X	X	X
Gov1.7							+	-	X	+	X	-	X	X	X
Gov1.8								-	X	+	+	X	X	X	X
Gov2.1									X	-	X	-	-	X	-
Gov2.2										X	X	-	-	X	X
Gov2.3											X	-	-	X	X
Gov2.4												-	X	X	X
Gov2.5														X	+
Gov2.6															X

+, -, X หมายถึง มีความสัมพันธ์ทางบวก, มีความสัมพันธ์ทางลบ, และไม่มีความสัมพันธ์

4.5 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น คือ การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม โครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ กับตัวแปรตามคือ คุณภาพกำไรตามวิธี WCA และวิธี NOA ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

4.5.1 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) คุณภาพกำไร (วิธี WCA)

4.5.1.1 ภาพรวมคุณภาพกำไรวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA พบว่า สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) การเปิดเผยการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม (Env2) การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม (Env3) การเปิดเผยข้อมูลด้านงบประมาณเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Env4) การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Env5) และการเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (Env6) รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (So1) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (So4) ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (So6) การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม (So7) และการมีนวัตกรรมและเผยแพร่วัตกรรม (So8) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA รายละเอียดแสดงในตาราง 4.14

ตาราง 4.14 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA

Model	Unstandardized		Standardized			Collinearity Statistics	
	Coefficients		Coefficients			Tolerance	VIF
Profitability	B	Std. Error	Beta	t	P-Value		
(Constant)	0.038	0.012		3.170	0.002		
Environ1	-0.003	0.004	-0.054	-0.835	0.405	0.789	1.267
Environ2	-0.005	0.004	-0.073	-1.138	0.256	0.811	1.234
Environ3	0.008	0.003	0.163	2.561	0.011	0.819	1.220
Environ4	-0.004	0.007	-0.040	-0.640	0.523	0.830	1.204

ตาราง 4.14 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผย
ข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA (ต่อ)

Model Profitability	Unstandardized		Standardized			Collinearity Statistics	
	Coefficients		Coefficients			Tolerance	VIF
	B	Std. Error	Beta	t	P-Value		
Environ5	-0.013	0.010	-0.080	-1.350	0.178	0.950	1.053
Environ6	-0.008	0.005	-0.111	-1.605	0.110	0.693	1.444
Social1	0.000	0.000	-0.041	-0.633	0.527	0.794	1.259
Social2	0.000	0.000	0.123	1.895	0.059	0.790	1.266
Social3	0.000	0.000	-0.066	-0.908	0.365	0.631	1.584
Social4	0.000	0.000	-0.158	-1.869	0.063	0.466	2.147
Social5	0.000	0.000	0.060	0.841	0.401	0.652	1.533
Social6	0.000	0.000	0.011	0.132	0.895	0.500	1.998
Social7	0.000	0.000	-0.026	-0.358	0.721	0.618	1.618
Social8	0.000	0.000	0.013	0.160	0.873	0.522	1.917
R = 0.269	R ² = 0.072		S.E. = 0.061				
F = 1.56	Df = 14, 280		P _(ANOVA) = 0.09		Durbin-Watson = 1.624		

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA พบว่า สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า โครงสร้างคณะกรรมการ ทั้ง 8 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) จำนวน กรรมการอิสระบริษัท (Gov1.2) จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท (Gov1.3) การดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ (Gov1.4) การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น (Gov1.5) กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) จำนวนผู้แทนจากรัฐบาล (Gov1.7) และจำนวนผู้แทน จากรัฐวิสาหกิจ (Gov1.8) กับโครงสร้างความเป็นเจ้าของ ทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้น โดยนิติบุคคลไทย (Gov2.1) สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ (Gov2.2) สัดส่วนการถือ หุ้นโดยรัฐบาล (Gov2.3) สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ (Gov2.4) สัดส่วนการถือหุ้นโดย ครอบครัว (Gov2.5) และสัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป (Gov2.6) ไม่มีความสัมพันธ์กับ คุณภาพกำไรตามวิธี WCA รายละเอียดแสดงในตาราง 4.15

ตาราง 4.15 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ
โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA

Model Profitability	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		Collinearity Statistics		
	B	Std. Error	Beta	t	P-Value	Tolerance	VIF
(Constant)	0.037	0.038		0.957	0.339		
Gov1.1	-0.003	0.003	-0.106	-0.996	0.320	0.323	3.097
Gov1.2	0.002	0.003	0.073	0.684	0.494	0.327	3.060
Gov1.3	0.001	0.002	0.042	0.534	0.594	0.591	1.693
Gov1.4	-0.003	0.022	-0.009	-0.132	0.895	0.859	1.164
Gov1.6	0.010	0.026	0.025	0.393	0.695	0.879	1.137
Gov1.7	-0.012	0.017	-0.062	-0.677	0.499	0.437	2.287
Gov1.8	-0.016	0.022	-0.057	-0.729	0.467	0.601	1.663
Gov2.1	0.000	0.000	-0.045	-0.433	0.666	0.339	2.953
Gov2.2	0.000	0.000	0.086	1.090	0.277	0.598	1.673
Gov2.3	0.000	0.000	0.014	0.149	0.882	0.419	2.386
Gov2.4	0.000	0.001	-0.082	-1.037	0.301	0.591	1.693
Gov2.5	0.000	0.000	0.109	1.073	0.284	0.357	2.802
Gov2.6	0.000	0.000	-0.089	-1.037	0.301	0.495	2.020
R = 0.252 R ² = 0.064 S.E. = 0.063							
F = 1.327 Df = 13, 254 P _(ANOVA) = 0.197 Durbin-Watson = 1.676							

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี WCA

4.5.1.2 กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำ ตามวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี WCA อยู่ในระดับต่ำ พบว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P_{(ANOVA)} = 0.047 < 0.05$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.33$ และ ค่า $r^2 = 0.109$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ได้ 10.9% โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ คือ การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Env5) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P = 0.013 < 0.05$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า มีค่าเป็นลบ หมายความว่า การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Env5) มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA และ

สมการไม่มีปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และ VIF ไม่เกิน 10 รายละเอียดแสดงในตาราง 4.16

ตาราง 4.16 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA (กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำ)

Model Profitability	Unstandardized		Standardized		Collinearity Statistics		
	Coefficients		Coefficients		P-Value	Tolerance	VIF
	B	Std.Error	Beta	t			
(Constant)	0.005	0.002		2.683	0.008**		
Environ1	0.000	0.001	0.043	0.583	0.561	0.807	1.239
Environ2	0.001	0.001	0.058	0.794	0.428	0.833	1.201
Environ3	0.001	0.001	0.104	1.353	0.178	0.747	1.339
Environ4	0.002	0.001	0.135	1.840	0.067	0.818	1.222
Environ5	-0.004	0.001	-0.173	-2.502	0.013*	0.918	1.089
Environ6	-0.002	0.001	-0.159	-1.956	0.052	0.668	1.496
Social1	0.000	0.000	0.054	0.723	0.470	0.790	1.266
Social2	0.000	0.000	0.073	0.959	0.339	0.767	1.304
Social3	0.000	0.000	0.107	1.226	0.222	0.581	1.720
Social4	0.000	0.000	-0.048	-0.493	0.622	0.474	2.108
Social5	0.000	0.000	-0.022	-0.261	0.794	0.622	1.607
Social6	0.000	0.000	0.012	0.126	0.900	0.481	2.080
Social7	0.000	0.000	0.002	0.029	0.977	0.636	1.573
Social8	0.000	0.000	-0.012	-0.129	0.898	0.513	1.951
R = 0.330	R ² = 0.109	S.E. = 0.008					
F = 1.761	Df = 14, 202	P _(ANOVA) = 0.047*		Durbin-Watson = 1.601			

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี WCA อยู่ในระดับต่ำ พบว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.002 < 0.01$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.395$ และ ค่า $r^2 = 0.156$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ได้ 15.6% โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล (Gov2.3) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ที่ระดับ

นัยสำคัญ 0.01 ($P < 0.01$) จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) และจำนวนผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ (Gov1.8) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P < 0.05$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) และสัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล (Gov2.3) มีค่าเป็นบวก หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ส่วนกรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) และจำนวนผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ (Gov1.8) มีค่า β เป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA และสมการไม่มีปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และ VIF ไม่เกิน 10 รายละเอียดแสดงในตาราง 4.17

ตาราง 4.17 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้าง

ความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA (กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำ)

Model	Unstandardized		Standardized		P-Value	Collinearity Statistics	
	Coefficients		Coefficients			Tolerance	VIF
Profitability	B	Std.Error	Beta	t			
(Constant)	0.021	0.005		3.740	0.000**		
Gov1.1	0.000	0.000	-0.283	-2.522	0.013*	0.368	2.720
Gov1.2	0.000	0.001	0.091	0.749	0.455	0.309	3.235
Gov1.3	0.001	0.000	0.134	1.586	0.114	0.645	1.550
Gov1.4	-0.002	0.004	-0.037	-0.512	0.610	0.876	1.141
Gov1.6	-0.007	0.003	-0.162	-2.201	0.029*	0.846	1.182
Gov1.7	0.000	0.003	-0.012	-0.107	0.915	0.398	2.511
Gov1.8	-0.006	0.003	-0.181	-1.991	0.048*	0.558	1.792
Gov2.1	0.000	0.000	0.130	1.085	0.279	0.321	3.119
Gov2.2	0.000	0.000	0.013	0.159	0.874	0.659	1.518
Gov2.3	0.000	0.000	0.298	2.703	0.008**	0.379	2.637
Gov2.4	0.000	0.000	-0.068	-0.730	0.466	0.536	1.867
Gov2.5	0.000	0.000	0.045	0.427	0.670	0.407	2.458
Gov2.6	0.000	0.000	0.033	0.326	0.745	0.455	2.197
R = 0.395		$R^2 = 0.156$		S.E. = 0.008			
F = 2.606		Df = 13, 183		$P_{(ANOVA)} = 0.002**$		Durbin-Watson = 1.573	

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี WCA

4.5.1.3 กลุ่มคุณภาพกำไรสูง ตามวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี WCA อยู่ในระดับสูง พบว่า สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ดัชนี การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) การเปิดเผยการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม (Env2) การเปิดเผยผลกระทบ ของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม (Env3) การเปิดเผยข้อมูลด้านงบประมาณเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม (Env4) การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Env5) และการเปิดเผย ข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (Env6) รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (So1) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (So4) ความรับผิดชอบต่อ ผู้บริโภค (So5) การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (So6) การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม (So7) และการมี นวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรม (So8) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA รายละเอียดแสดงในตาราง 4.18

ตาราง 4.18 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูล
ความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA (กลุ่มคุณภาพกำไรสูง)

Model Profitability	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			Collinearity Statistics	
	B	Std.Error	Beta	t	P-Value	Tolerance	VIF
(Constant)	0.178	0.039		4.517	0.000		
Environ1	-0.021	0.013	-0.223	-1.598	0.115	0.657	1.522
Environ2	-0.022	0.015	-0.205	-1.442	0.154	0.634	1.578
Environ3	0.002	0.009	0.022	0.173	0.864	0.819	1.220
Environ4	-0.004	0.043	-0.016	-0.105	0.917	0.571	1.750
Environ5	-0.035	0.041	-0.113	-0.859	0.394	0.736	1.359
Environ6	0.008	0.018	0.060	0.429	0.669	0.651	1.535
Social1	0.000	0.000	-0.080	-0.581	0.564	0.682	1.467
Social2	0.000	0.000	0.162	1.091	0.279	0.583	1.715
Social3	0.000	0.000	-0.169	-1.190	0.238	0.637	1.569
Social4	0.000	0.000	-0.120	-0.590	0.557	0.308	3.247
Social5	0.000	0.000	0.032	0.200	0.842	0.516	1.939
Social6	0.000	0.000	0.129	0.707	0.482	0.387	2.585
Social7	0.000	0.000	-0.055	-0.313	0.755	0.421	2.375
Social8	0.000	0.000	-0.048	-0.248	0.805	0.343	2.913
R = 0.438		R ² = 0.192		S.E. = 0.094			
F = 1.07		Df = 14, 63		P _(ANOVA) = 0.401		Durbin-Watson = 1.806	

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ต่อ
คุณภาพกำไรตามวิธี WCA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี WCA อยู่ในระดับสูง พบว่า
สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า โครงสร้างคณะกรรมการ ทั้ง 8 ตัวแปร
ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) จำนวนกรรมการอิสระบริษัท (Gov1.2) จำนวน
กรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท (Gov1.3) การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการ
ผู้จัดการ (Gov1.4) การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น (Gov1.5) กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น
(Gov1.6) จำนวนผู้แทนจากรัฐบาล (Gov1.7) และจำนวนผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ (Gov1.8) กับ
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย (Gov2.1)
สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ (Gov2.2) สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล (Gov2.3)

สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ (Gov2.4) สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) และสัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป (Gov2.6) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA รายละเอียดแสดงในตาราง 4.19

ตาราง 4.19 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA (กลุ่มคุณภาพกำไรสูง)

Model	Unstandardized		Standardized			Collinearity Statistics	
	Coefficients		Coefficients				
Profitability	B	Std. Error	Beta	t	P-Value	Tolerance	VIF
(Constant)	0.168	0.111		1.517	0.135		
Gov1.1	-0.003	0.010	-0.084	-0.286	0.776	0.185	5.420
Gov1.2	-0.003	0.011	-0.057	-0.243	0.809	0.289	3.457
Gov1.3	0.000	0.011	0.008	0.036	0.971	0.335	2.988
Gov1.4	-0.039	0.071	-0.091	-0.544	0.589	0.568	1.762
Gov1.7	-0.032	0.066	-0.099	-0.491	0.626	0.391	2.556
Gov1.8	-0.010	0.122	-0.013	-0.085	0.933	0.735	1.361
Gov2.1	0.000	0.001	-0.065	-0.271	0.787	0.279	3.589
Gov2.2	0.000	0.001	-0.057	-0.282	0.779	0.396	2.527
Gov2.3	0.000	0.003	-0.010	-0.052	0.958	0.401	2.496
Gov2.4	-0.005	0.014	-0.051	-0.367	0.715	0.847	1.181
Gov2.5	0.000	0.001	0.022	0.078	0.938	0.201	4.981
Gov2.6	-0.002	0.002	-0.178	-1.006	0.319	0.511	1.957
R = 0.263	R ² = 0.069	S.E. = 0.104					
F = 0.36	Df = 12, 58	P _(ANOVA) = 0.972		Durbin-Watson = 1.907			

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี WCA

4.5.2 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) คุณภาพกำไร (วิธี NOA)

4.5.2.1 ภาพรวมคุณภาพกำไรวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA พบว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.417$ และ ค่า $r^2 = 0.174$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ได้ 17.4% ซึ่งถือว่าค่อนข้างต่ำ โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) และความรับผิดชอบต่อ

ผู้บริโภคน (So5) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P < 0.01$) และการเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (Env6) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P < 0.05$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) มีค่าเป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ส่วนการเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (Env6) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) และความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคน (So5) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) เป็นบวก หมายความว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA และสมการไม่มีปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และ VIF ไม่เกิน 10 รายละเอียดแสดงในตาราง 4.20

ตาราง 4.20 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม
การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA

Model Profitability	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		P-Value	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta	t		Tolerance	VIF
(Constant)	0.037	0.019		1.957	0.051		
Environ1	-0.017	0.006	-0.169	-2.766	0.006**	0.789	1.267
Environ2	-0.005	0.007	-0.043	-0.718	0.473	0.811	1.234
Environ3	0.006	0.005	0.076	1.261	0.208	0.819	1.220
Environ4	-0.005	0.011	-0.029	-0.487	0.627	0.830	1.204
Environ5	0.015	0.015	0.055	0.991	0.323	0.950	1.053
Environ6	0.016	0.008	0.130	1.996	0.047*	0.693	1.444
Social1	0.000	0.000	-0.112	-1.835	0.068	0.794	1.259
Social2	0.000	0.000	0.138	2.261	0.025*	0.790	1.266
Social3	0.000	0.000	0.251	3.677	0.000**	0.631	1.584
Social4	0.000	0.000	-0.147	-1.844	0.066	0.466	2.147
Social5	0.000	0.000	0.183	2.721	0.007**	0.652	1.533
Social6	0.000	0.000	-0.068	-0.892	0.373	0.500	1.998
Social7	0.000	0.000	0.041	0.595	0.552	0.618	1.618
Social8	0.000	0.000	-0.069	-0.922	0.357	0.522	1.917
R = 0.417		R ² = 0.174		S.E. = 0.095			
F = 4.222		Df = 14, 280		P _(ANOVA) = 0.000 **		Durbin-Watson = 1.262	

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA พบว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P_{(ANOVA)} = 0.009 < 0.01$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.321$ และ ค่า $r^2 = 0.102$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ได้ 10.2% ซึ่งถือว่าค่อนข้างต่ำ โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ คือ กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P < 0.05$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) เป็นบวก หมายความว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA และสมการไม่มีปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และ VIF ไม่เกิน 10 รายละเอียดแสดงในตาราง 4.21

ตาราง 4.21 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA

Model Profitability	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta	t	P-Value	Tolerance	VIF
(Constant)	0.184	0.062		2.994	0.003**		
Gov1.1	-0.008	0.004	-0.192	-1.833	0.068	0.323	3.097
Gov1.2	0.005	0.005	0.099	0.951	0.343	0.327	3.060
Gov1.3	0.001	0.004	0.018	0.236	0.813	0.591	1.693
Gov1.4	-0.036	0.035	-0.065	-1.008	0.315	0.859	1.164
Gov1.6	-0.094	0.041	-0.144	-2.272	0.024*	0.879	1.137
Gov1.7	-0.023	0.028	-0.074	-0.826	0.409	0.437	2.287
Gov1.8	0.037	0.035	0.082	1.069	0.286	0.601	1.663
Gov2.1	0.000	0.000	-0.079	-0.773	0.440	0.339	2.953
Gov2.2	0.001	0.001	0.068	0.890	0.374	0.598	1.673
Gov2.3	0.000	0.001	-0.010	-0.108	0.914	0.419	2.386
Gov2.4	0.000	0.001	0.004	0.057	0.954	0.591	1.693
Gov2.5	0.001	0.000	0.141	1.421	0.157	0.357	2.802
Gov2.6	0.000	0.001	-0.045	-0.530	0.596	0.495	2.020
R = 0.321		$R^2 = 0.102$		S.E. = 0.10			
F = 2.239		Df = 13, 254		$P_{(ANOVA)} = 0.009^{**}$		Durbin-Watson = 0.967	

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี NOA

4.5.2.2 กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำตามวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี NOA อยู่ในระดับต่ำ พบว่า สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) การเปิดเผยการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม (Env2) การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม (Env3) การเปิดเผยข้อมูลด้านงบประมาณเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Env4) การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Env5) และการเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (Env6) รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (So1) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (So4) ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (So6) การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม (So7) และการมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรม (So8) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA รายละเอียดแสดงในตาราง 4.22

ตาราง 4.22 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA (กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำ)

Model	Unstandardized		Standardized		P-Value	Collinearity Statistics	
	Coefficients		Coefficients			Tolerance	VIF
Profitability	B	Std.Error	Beta	t			
(Constant)	-0.045	0.013		-3.398	0.001		
Environ1	-0.003	0.004	-0.057	-0.674	0.501	0.816	1.226
Environ2	0.000	0.005	0.002	0.029	0.977	0.826	1.211
Environ3	0.000	0.003	0.004	0.047	0.962	0.820	1.219
Environ4	-0.015	0.007	-0.184	-2.069	0.040	0.752	1.330
Environ5	0.013	0.010	0.110	1.366	0.174	0.912	1.097
Environ6	0.015	0.006	0.214	2.449	0.015	0.774	1.292
Social1	0.000	0.000	0.087	1.008	0.315	0.794	1.260
Social2	0.000	0.000	-0.048	-0.573	0.567	0.833	1.200
Social3	0.000	0.000	0.102	1.037	0.301	0.609	1.643
Social4	0.000	0.000	0.005	0.049	0.961	0.484	2.067
Social5	0.000	0.000	0.155	1.706	0.090	0.722	1.384

ตาราง 4.22 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูล
ความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA (กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำ)(ต่อ)

Model Profitability	Unstandardized		Standardized			Collinearity Statistics	
	Coefficients		Coefficients			Tolerance	VIF
	B	Std.Error	Beta	t	P-Value		
Social6	0.000	0.000	0.014	0.125	0.901	0.497	2.010
Social7	0.000	0.000	0.021	0.219	0.827	0.669	1.494
Social8	0.000	0.000	0.006	0.055	0.957	0.437	2.289
R = 0.313	R ² = 0.098		S.E. = 0.047				
F = 1.179	Df = 14, 152		P _(ANOVA) = 0.297		Durbin-Watson = 1.43		

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ
ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี NOA อยู่ในระดับต่ำ พบว่า
สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า โครงสร้างคณะกรรมการ ทั้ง 8 ตัวแปร
ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) จำนวนกรรมการอิสระบริษัท (Gov1.2) จำนวน
กรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท (Gov1.3) การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการ
ผู้จัดการ (Gov1.4) การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น (Gov1.5) กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น
(Gov1.6) จำนวนผู้แทนจากรัฐบาล (Gov1.7) และจำนวนผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ (Gov1.8) กับ
โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย (Gov2.1)
สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ (Gov2.2) สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล (Gov2.3)
สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ (Gov2.4) สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) และ
สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป (Gov2.6) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA
รายละเอียดแสดงในตาราง 4.23

ตาราง 4.23 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็น
เจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA (กลุ่มคุณภาพกำไรต่ำ)

Model Profitability	Unstandardized		Standardized		Collinearity Statistics			
	Coefficients		Coefficients		t	P-Value	Tolerance	VIF
	B	Std. Error	Beta					
(Constant)	-0.009	0.040			-0.237	0.813		
Gov1.1	-0.004	0.002	-0.282		-1.866	0.064	0.277	3.607
Gov1.2	0.004	0.003	0.184		1.385	0.168	0.358	2.790
Gov1.3	0.001	0.002	0.062		0.616	0.539	0.634	1.578
Gov1.4	-0.011	0.018	-0.056		-0.633	0.528	0.818	1.223
Gov1.6	0.065	0.027	0.214		2.360	0.020	0.772	1.296
Gov1.7	0.036	0.016	0.281		2.250	0.026	0.408	2.453
Gov1.8	-0.005	0.025	-0.020		-0.193	0.847	0.567	1.765
Gov2.1	0.000	0.000	-0.429		-2.717	0.007	0.254	3.936
Gov2.2	0.000	0.000	-0.325		-2.636	0.009	0.418	2.393
Gov2.3	-0.001	0.000	-0.404		-2.923	0.004	0.332	3.013
Gov2.4	0.000	0.000	-0.101		-1.073	0.285	0.717	1.395
Gov2.5	0.000	0.000	-0.245		-1.751	0.082	0.325	3.075
Gov2.6	-0.001	0.000	-0.435		-3.113	0.002	0.325	3.080
R = 0.379		R ² = 0.144		S.E. = 0.041				
F = 1.746		Df = 13, 135		P _(ANOVA) = 0.058		Durbin-Watson = 1.411		

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี NOA

4.5.2.3 กลุ่มคุณภาพกำไรสูง ตามวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูล
ความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี
NOA อยู่ในระดับต่ำ พบว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01
($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.587$ และ ค่า $r^2 = 0.344$
หมายความว่า สมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ได้ 34.4% โดยตัวแปรที่
ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) และการ
ประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (So1) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P < 0.05$)
เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม
(Env1) มีค่าเป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ส่วน

การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (So1) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) เป็นบวก หมายความว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA และสมการไม่มีปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และ VIF ไม่เกิน 10 รายละเอียดแสดงในตาราง 4.24

ตาราง 4.24 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA (กลุ่มคุณภาพกำไรสูง)

Model Profitability	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		P-Value	Collinearity Statistics	
	B	Std.Error	Beta	t		Tolerance	VIF
(Constant)	0.144	0.026		5.455	0.000**		
Environ1	-0.023	0.009	-0.242	-2.590	0.011*	0.665	1.503
Environ2	-0.020	0.011	-0.166	-1.830	0.070	0.708	1.413
Environ3	0.010	0.008	0.126	1.339	0.183	0.660	1.516
Environ4	0.016	0.016	0.080	0.945	0.346	0.810	1.235
Environ5	0.030	0.028	0.098	1.072	0.286	0.692	1.446
Environ6	-0.007	0.011	-0.062	-0.633	0.528	0.600	1.666
Social1	0.000	0.000	-0.120	-1.270	0.207	0.651	1.535
Social2	0.000	0.000	0.251	2.564	0.012*	0.604	1.655
Social3	0.000	0.000	0.175	1.670	0.098	0.531	1.885
Social4	0.000	0.000	-0.211	-1.722	0.088	0.385	2.595
Social5	0.000	0.000	0.098	0.929	0.355	0.527	1.897
Social6	0.000	0.000	-0.131	-1.138	0.257	0.435	2.300
Social7	0.000	0.000	0.135	1.158	0.249	0.429	2.331
Social8	0.000	0.000	0.011	0.105	0.917	0.510	1.960
R = 0.587		R ² = 0.344		S.E. = 0.09			
F = 4.238		Df = 14, 113		P _(ANOVA) = 0.000**		Durbin-Watson = 1.26	

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ต่อ คุณภาพกำไรตามวิธี NOA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี NOA อยู่ในระดับสูง พบว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.002 < 0.01$) ได้ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.502$ และ ค่า $r^2 = 0.252$ หมายความว่า สมการถดถอย

สามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ได้ 25.2% โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ (Gov2.2) และสัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P < 0.01$) กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P < 0.05$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การถดถอย (β) พบว่า กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) มีค่าเป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA และสัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ (Gov2.2) และ สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) เป็นบวก หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA และสมการไม่มีปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และ VIF ไม่เกิน 10 รายละเอียดแสดงในตาราง 4.25

ตาราง 4.25 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA (กลุ่มคุณภาพกำไรสูง)

Model Profitability	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		P-Value	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta	t		Tolerance	VIF
(Constant)	0.183	0.084		2.175	0.032		
Gov1.1	-0.001	0.007	-0.033	-0.211	0.834	0.292	3.428
Gov1.2	-0.004	0.010	-0.073	-0.416	0.678	0.230	4.339
Gov1.3	-0.006	0.007	-0.118	-0.907	0.366	0.418	2.390
Gov1.4	0.039	0.064	0.058	0.612	0.542	0.802	1.247
Gov1.6	-0.126	0.052	-0.212	-2.396	0.018*	0.907	1.102
Gov1.7	-0.059	0.044	-0.188	-1.347	0.181	0.367	2.724
Gov1.8	0.043	0.051	0.111	0.837	0.405	0.402	2.486
Gov2.1	0.001	0.001	0.206	1.568	0.120	0.415	2.411
Gov2.2	0.003	0.001	0.297	2.951	0.004**	0.701	1.427
Gov2.3	0.002	0.001	0.263	2.079	0.040*	0.445	2.248
Gov2.4	0.000	0.002	-0.082	-0.542	0.589	0.308	3.242
Gov2.5	0.002	0.001	0.488	3.322	0.001**	0.330	3.034
Gov2.6	0.000	0.001	0.074	0.678	0.500	0.601	1.665
R = 0.502		R ² = 0.252		S.E. = 0.098			
F = 2.724		Df = 13, 105		P _(ANOVA) = 0.002**		Durbin-Watson = 1.076	

a. Dependent Variable: คุณภาพกำไรตามวิธี NOA

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัย เรื่องคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณภาพกำไร โดยใช้วิธีรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน (WCA) และวิธีรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ (NOA) เป็นตัวแทนของคุณภาพกำไรของบริษัทว่ากำไรนั้นมีคุณภาพสูงต่ำเพียงใด ตามแบบจำลองของ Sloan (1996) 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความยั่งยืน (ESG) ที่มีผลต่อคุณภาพกำไรโดยแบ่งเป็นกลุ่มที่มีคุณภาพกำไรต่ำ และกลุ่มที่มีคุณภาพกำไรสูงและ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความยั่งยืน (ESG) และคุณภาพกำไร สามารถสรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะงานวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

1. จากการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ได้ดำเนินการศึกษาคุณภาพกำไร 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณภาพกำไรตามวิธี Working Capital Accruals (WCA) ปี 2558 – 2562 พบว่าภาพรวมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ส่วนใหญ่มีคุณภาพกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 69.49 โดยมีอัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.03 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) ทั้งหมด 41 บริษัท บริษัทที่มีคุณภาพกำไรต่ำ (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ย) 18 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไร

ต่ำสุด) คือ บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) รองลงมาคือ บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ส่วนที่ 2 คุณภาพกำไรตามวิธี Total Net Operation Accruals (NOA) ปี 2558 – 2562 ภาพรวม พบว่าภาพรวมบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ส่วนใหญ่มีคุณภาพกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 61.01 โดยมีอัตราส่วนคุณภาพกำไรเฉลี่ยเท่ากับ 0.028 มีบริษัทที่มีคุณภาพกำไรสูง (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำกว่าค่าเฉลี่ย) ทั้งหมด 36 บริษัท บริษัทที่มีคุณภาพกำไรต่ำ (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ย) 23 บริษัท โดยบริษัทที่มีคุณภาพกำไรมากที่สุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำสุด) คือ บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน) รองลงมาคือ บริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และ บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน) ส่วนบริษัทที่มีคุณภาพกำไรน้อยสุด (อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงสุด) คือ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

2. จากการศึกษาสรุปว่า การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ระหว่างปี 2558 – 2562 พบว่า ภาพรวมดัชนีการเปิดเผยข้อมูล มีค่าเฉลี่ย 27.29% ซึ่งเปิดเผยไม่ถึง 50 % หรือไม่ถึงครึ่งของการเปิดเผยตามดัชนีการเปิดเผยข้อมูล เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยเป็นการเปิดเผยแบบสมัครใจ เพราะไม่มีกฎหมายรองรับการเปิดเผยข้อมูลบริษัท (มีทนชัย สุทธิพันธ์, 2555) โดยประเด็นที่มีการเปิดเผยสูงสุดคือ การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม (เต็ม 7 คะแนน) มีค่าเฉลี่ย 2.63 คะแนน รองลงมาคือ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (เต็ม 5 คะแนน) มีค่าเฉลี่ย 2.54 คะแนน และน้อยที่สุด คือ การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (เต็ม 2 คะแนน) มีค่าเฉลี่ย 0.13 คะแนน

3. จากการศึกษาสรุปว่า การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ระหว่างปี 2558 – 2562 พบว่า ในภาพรวมมีจำนวนค่าเฉลี่ย 1,395 คำ เมื่อแยกตามกลุ่มข้อมูลตามหลักการแนวทางการรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่กำหนดไว้ 8 ข้อ เรื่องที่มีการเปิดเผยมากที่สุดคือ การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็น

กรรม มีค่าเฉลี่ย 3,011.09 ค่า รongลงมา คือ การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม ค่าเฉลี่ย 2,238.26 ค่า และน้อยที่สุด คือ การเคารพสิทธิมนุษยชน ค่าเฉลี่ย 512.75 ค่า

4. จากการศึกษาธรรมาภิบาลในส่วนของโครงสร้างคณะกรรมการบริษัท สรุปว่า โครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ระหว่างปี 2558 – 2562 พบว่า จำนวนคณะกรรมการบริษัท ค่าเฉลี่ย 12 คน จำนวนกรรมการอิสระบริษัท ค่าเฉลี่ย 5 คน จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท ค่าเฉลี่ย 3 คน โดยจำนวนกรรมการอิสระของบริษัทสรุปว่า โครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) มีความเหมาะสมเนื่องจาก คณะกรรมการอิสระมีความสำคัญในการช่วยให้การทำหน้าที่คณะกรรมการเป็นไปด้วยความรับผิดชอบที่มีอยู่ ข้อกำหนดของสัดส่วนกรรมการอิสระในคณะกรรมการที่เหมาะสมในประเทศไทยต้องมีกรรมการอิสระอย่างน้อย 3 คน และอย่างน้อย 1 ใน 3 ของกรรมการทั้งคณะ (ัญญา ชันฉวีทย์ และคณะ, 2552 : น.190) กรรมการบริษัทมีการดำรงตำแหน่งเป็นทั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ คิดเป็น ร้อยละ 3.39 กรรมการบริษัทมีการดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่น คิดเป็น ร้อยละ 100 กรรมการบริษัทเป็นผู้ถือหุ้น คิดเป็น ร้อยละ 97.63 กรรมการบริษัทเป็นผู้แทนจากรัฐบาล คิดเป็น ร้อยละ 14.24 และกรรมการบริษัทเป็นผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ คิดเป็น ร้อยละ 5.08 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ทุกบริษัทจะมีกรรมการที่มีการดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่น และส่วนใหญ่มีกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ในบริษัท

5. จากการศึกษาธรรมาภิบาลในส่วนของ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ระหว่างปี 2558 – 2562 พบว่า สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย ค่าเฉลี่ย 31.13% สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ ค่าเฉลี่ย 13.2% สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล ค่าเฉลี่ย 3.98% สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ ค่าเฉลี่ย 2.47% สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว ค่าเฉลี่ย 9.86% สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป ค่าเฉลี่ย 7.67%

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความแตกต่างคุณภาพกำไรจากการวิเคราะห์ด้วยวิธี WCA และ NOA

จากการศึกษาสรุปว่า การคำนวณด้วยวิธี WCA และวิธี NOA ให้ค่าเฉลี่ยสัดส่วนคุณภาพกำไรไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) และจากการศึกษาความสัมพันธ์ของคุณภาพกำไรทั้งสองวิธีด้วยวิธีวัดความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่า คุณภาพกำไรจากวิธี WCA และวิธี NOA มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.298 จึงกล่าวได้ว่าคุณภาพกำไรวิธีคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน(WCA)มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรวิธีคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ(NOA)ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

5.1.3 ผลการวิเคราะห์สถิติสหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient)

จากการศึกษาข้อมูลสหสัมพันธ์ตัวแปรการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ตัวแปรการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ตัวแปรธรรมาภิบาล และตัวแปรคุณภาพของกำไรด้วยวิธี WCA และวิธี NOA สรุปว่า

1. การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA แสดงว่าหากมีการเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมมากเพียงใด ยิ่งส่งผลกระทบต่อหรือทำให้คุณภาพกำไรสูงขึ้น เนื่องจากตัวเลขคุณภาพกำไรยิ่งมีค่าต่ำ แสดงว่ากำไรมีคุณภาพสูง หรือกล่าวได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA ในทิศทางเดียวกัน ส่วนคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

2. การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) และด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA แสดงว่าหากมีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน และด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคมกเพียงใด ยิ่งส่งผลกระทบต่อหรือทำให้คุณภาพกำไรต่ำลง เนื่องจากตัวเลขคุณภาพกำไรยิ่งมีค่าสูงแสดงว่ากำไรมีคุณภาพต่ำ หรือกล่าวได้ว่าการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) และด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA ในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

3. ธรรมชาติของตัวแปรโครงสร้างคณะกรรมการ ตัวแปรแฝงโครงสร้างคณะกรรมการ คือ จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA แสดงว่าหากมีจำนวนคณะกรรมการมากเพียงใด ยิ่งส่งผลกระทบต่อหรือทำให้คุณภาพกำไรสูงขึ้น เนื่องจากตัวเลขคุณภาพกำไรยิ่งมีค่าต่ำแสดงว่ากำไรมีคุณภาพสูง หรือกล่าวได้ว่า จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA ในทิศทางเดียวกัน ส่วนคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ไม่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติของตัวแปรโครงสร้างคณะกรรมการธรรมชาติของตัวแปรโครงสร้างความเป็นเจ้าของตัวแปรแฝงโครงสร้างความเป็นเจ้าของ คือ สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย (Gov2.1) มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA แสดงว่าหากมีสัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทยมากเพียงใด ยิ่งส่งผลกระทบต่อหรือทำให้คุณภาพกำไรสูงขึ้น เนื่องจากตัวเลขคุณภาพกำไรยิ่งมีค่าต่ำแสดงว่ากำไรมีคุณภาพสูง หรือกล่าวได้ว่า สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย (Gov2.1) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA ในทิศทางเดียวกัน และตัวแปรแฝงโครงสร้างความเป็นเจ้าของ คือ สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA และวิธี WCA แสดงว่าหากมีสัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัวมากเพียงใด ยิ่งส่งผลกระทบต่อหรือทำให้คุณภาพกำไรต่ำลง เนื่องจากตัวเลขคุณภาพกำไรยิ่งมีค่าสูงแสดงว่ากำไรมีคุณภาพต่ำ หรือกล่าวได้ว่า สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA และวิธี WCA ในทิศทางตรงกันข้าม

5.1.4 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

5.1.4.1 สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคุณภาพของกำไร (วิธี WCA)

1. ภาพรวมคุณภาพของกำไรวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) การเปิดเผยการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม (Env2) การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม (Env3) การเปิดเผยข้อมูลด้านงบประมาณเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Env4) การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Env5) และการเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (Env6) รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม

(So1) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (So4) ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (So6) การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม (So7) และการมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรม (So8) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า โครงสร้างคณะกรรมการ ทั้ง 8 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) จำนวนกรรมการอิสระบริษัท (Gov1.2) จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท (Gov1.3) การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ (Gov1.4) การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น (Gov1.5) กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) จำนวนผู้แทนจากรัฐบาล (Gov1.7) และจำนวนผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ (Gov1.8) กับโครงสร้างความเป็นเจ้าของ ทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย (Gov2.1) สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ (Gov2.2) สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล (Gov2.3) สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ (Gov2.4) สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) และสัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป (Gov2.6) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA

2. กลุ่มคุณภาพของกำไรต่ำ ตามวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี WCA อยู่ในระดับต่ำ สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P_{(ANOVA)} = 0.047 < 0.05$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.33$ และค่า $r^2 = 0.109$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ได้ 10.9% โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ คือ การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Env5) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P = 0.013 < 0.05$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า มีค่าเป็นลบ หมายความว่า การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Env5) มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี WCA อยู่ในระดับต่ำ สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.002 < 0.01$)

ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.395$ และ ค่า $r^2 = 0.156$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ได้ 15.6% โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล (Gov2.3) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P < 0.01$) จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) และจำนวนผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ (Gov1.8) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P < 0.05$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) และสัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล (Gov2.3) มีค่าเป็นบวก หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ส่วนกรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) และจำนวนผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ (Gov1.8) มีค่า β เป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA

3. กลุ่มคุณภาพของกำไรสูง ตามวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี WCA อยู่ในระดับสูง สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) การเปิดเผยการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม (Env2) การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม (Env3) การเปิดเผยข้อมูลด้านงบประมาณเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Env4) การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Env5) และการเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (Env6) รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (So1) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่น (So2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (So4) ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (So6) การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม (So7) และการมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรม (So8) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี WCA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี WCA อยู่ในระดับสูง พบว่า สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า โครงสร้างคณะกรรมการ ทั้ง 8 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) จำนวนกรรมการอิสระบริษัท (Gov1.2) จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท (Gov1.3) การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการ

ผู้จัดการ (Gov1.4) การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น (Gov1.5) กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) จำนวนผู้แทนจากรัฐบาล (Gov1.7) และจำนวนผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ (Gov1.8) กับโครงสร้างความเป็นเจ้าของ ทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย (Gov2.1) สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ (Gov2.2) สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล (Gov2.3) สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ (Gov2.4) สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) และ สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป (Gov2.6) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA

5.1.4.2 สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคุณภาพของกำไร (วิธี NOA)

1. ภาพรวมคุณภาพของกำไรวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.417$ และ ค่า $r^2 = 0.174$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ได้ 17.4% ซึ่งถือว่าค่อนข้างต่ำ โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) และ ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P < 0.01$) และการเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (Env6) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P < 0.05$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การถดถอย (β) พบว่าการเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) มีค่าเป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ส่วนการเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (Env6) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) และ ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) เป็นบวก หมายความว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P_{(ANOVA)} = 0.009 < 0.01$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.321$ และ ค่า $r^2 = 0.102$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ได้ 10.2% ซึ่งถือว่าค่อนข้างต่ำ โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ คือ กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น

(Gov1.6) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P < 0.05$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า ค่าเป็นบวก หมายความว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA

2. กลุ่มคุณภาพของกำไรต่ำ ตามวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี NOA อยู่ในระดับต่ำ สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) การเปิดเผยการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม (Env2) การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม (Env3) การเปิดเผยข้อมูลด้านงบประมาณเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Env4) การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (Env5) และการเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม (Env6) รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (So1) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชั่น (So2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (So4) ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (So6) การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม (So7) และการมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรม (So8) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุโครงสร้างคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี NOA อยู่ในระดับต่ำ สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า โครงสร้างคณะกรรมการ ทั้ง 8 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) จำนวนกรรมการอิสระบริษัท (Gov1.2) จำนวนกรรมการที่เป็นผู้บริหารบริษัท (Gov1.3) การดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ (Gov1.4) การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่น (Gov1.5) กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) จำนวนผู้แทนจากรัฐบาล (Gov1.7) และจำนวนผู้แทนจากรัฐวิสาหกิจ (Gov1.8) กับโครงสร้างความเป็นเจ้าของ ทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย (Gov2.1) สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ (Gov2.2) สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐบาล (Gov2.3) สัดส่วนการถือหุ้นโดยรัฐวิสาหกิจ (Gov2.4) สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) และ สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลทั่วไป (Gov2.6) ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรตามวิธี WCA

3. กลุ่มคุณภาพของกำไรสูง ตามวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี NOA อยู่ในระดับต่ำ สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.587$ และ ค่า $r^2 = 0.344$ หมายความว่า สมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ได้ 34.4% โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) และการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (So1) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P < 0.05$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) มีค่าเป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ส่วนการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (So1) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) เป็นบวก หมายความว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA

การวิเคราะห์ถดถอยพหุการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ในกลุ่มบริษัทที่คุณภาพกำไรตามวิธี NOA อยู่ในระดับสูง สรุปว่า สมการถดถอยที่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.002 < 0.01$) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ $r = 0.502$ และ ค่า $r^2 = 0.252$ หมายความว่า สมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพกำไรตามวิธี NOA ได้ 25.2% โดยตัวแปรที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ (Gov2.2) และสัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ($P < 0.01$) กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($P < 0.05$) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) พบว่า กรรมการเป็นผู้ถือหุ้น (Gov1.6) มีค่าเป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA และสัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลต่างประเทศ (Gov2.2) และสัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) เป็นบวก หมายความว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพกำไรตามวิธี NOA

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษานี้สามารถอภิปรายได้ดังนี้ การวิเคราะห์กำไรด้วยเทคนิค WCA และ NOA มีผลต่อคุณภาพกำไรไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นจริงตามสมมติฐานข้อที่ 1 แต่พบว่าวิธี WCA มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่าดังนั้นการคำนวณคุณภาพกำไรด้วยวิธี WCA น่าจะเป็นวิธีที่ดีกว่า และพบว่า คุณภาพกำไรวิธีคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน(WCA)มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรวิธีคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ(NOA)ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ไม่สอดคล้องกับศิริมา แก้วเกิด (2559) ได้ทำการวัดคุณภาพกำไรจากการวิเคราะห์งบกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร ช่วงปี พ.ศ.2551 - 2555 ผลการศึกษพบว่า การวิเคราะห์คุณภาพกำไรด้วยวิธี WCA ไม่มีความสัมพันธ์กับวิธี NOA และแต่ละวิธีมีคุณภาพกำไรที่มีความแตกต่างกัน

2. บริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ส่วนใหญ่มีคุณภาพกำไรสูงกว่าค่าเฉลี่ยของดัชนี เมื่อแยกวิเคราะห์คุณภาพกำไรโดยแบ่งเป็นกลุ่มที่มีคุณภาพกำไรสูง และกลุ่มที่มีคุณภาพกำไรต่ำแล้ว พบว่า ปัจจัยด้านความยั่งยืนมีผลต่อคุณภาพกำไรวิธี NOA ในกลุ่มที่มีคุณภาพกำไรสูง และปัจจัยด้านความยั่งยืนมีผลต่อคุณภาพกำไรวิธี WCA ในกลุ่มที่มีคุณภาพกำไรต่ำ เป็นจริงตามสมมติฐานข้อ 2 และพบว่าปัจจัยด้านความยั่งยืนที่มีผลต่อคุณภาพกำไรมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วยกลไกคณะกรรมการบริษัท และกลไกโครงสร้างความเป็นเจ้าของ ซึ่งคณะกรรมการเป็นกลไกการควบคุมที่อยู่ภายในกิจการที่มีความสำคัญในการกำกับดูแลกิจการมีส่วนผลักดันให้การกำกับดูแลกิจการที่ดีเกิดผลในทางปฏิบัติ ถ้าคณะกรรมการสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้กระบวนการจัดการงานทางการเงินมีคุณภาพและสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นแก่คุณภาพของรายงานทางการเงิน (นิพนธ์ โพธิ์วิจิตร, 2554)

3. การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (Env1) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA ในทิศทางเดียวกัน เป็นจริงตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ไม่สอดคล้องกับโกลดา หนูตะพังค์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษากลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าคุณภาพกำไรไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

4. การเปิดเผยข้อมูลด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (So2) ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (So3) และด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (So5) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA ในทิศทางตรงกันข้าม ไม่เป็นจริงตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 3

5. ธรรมชาติภายในส่วนของโครงสร้างคณะกรรมการ ตัวแปรแฝงโครงสร้างคณะกรรมการ จำนวนคณะกรรมการบริษัท (Gov1.1) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA ในทิศทางเดียวกัน เป็นจริงตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 สอดคล้องกับ สุวิสา ไชยสุวรรณ (2559) ได้ศึกษาผลกระทบของกลไกการกำกับดูแลกิจการต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนหลังวิกฤติการณ์ทางการเงินในเอเชีย พบว่า ตัวแปรแฝงโครงสร้างคณะกรรมการมีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพกำไรในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยโครงสร้างคณะกรรมการมีอิทธิพลโดยตรงต่อคุณภาพกำไร กล่าวคือ คณะกรรมการมีส่วนส่งเสริมให้ผู้บริหารใช้เกณฑ์คงค้างในการจัดการกำไรทำให้คุณภาพกำไรต่ำ ซึ่งจำนวนคณะกรรมการบริษัทเป็นตัวแทนในการวัดของโครงสร้างคณะกรรมการได้เป็นอย่างดี

6. ธรรมชาติภายในส่วนของตัวแปรโครงสร้างความเป็นเจ้าของ ตัวแปรแฝงโครงสร้างความเป็นเจ้าของ คือ สัดส่วนการถือหุ้นโดยนิติบุคคลไทย (Gov2.1) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA ในทิศทางเดียวกันเป็นจริงตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 และตัวแปรแฝงโครงสร้างความเป็นเจ้าของ คือ สัดส่วนการถือหุ้นโดยครอบครัว (Gov2.5) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของกำไรตามวิธี NOA และวิธี WCA ในทิศทางตรงกันข้ามไม่เป็นจริงตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สุวิสา ไชยสุวรรณ (2559) ได้ศึกษาผลกระทบของกลไกการกำกับดูแลกิจการต่อคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนหลังวิกฤติการณ์ทางการเงินในเอเชีย พบว่า ตัวแปรแฝงโครงสร้างความเป็นเจ้าของไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพกำไรแสดงให้เห็นว่าโครงสร้างความเป็นเจ้าของไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรแต่อย่างใด และไม่สอดคล้องกับ สัจวัฒน์ จันทร์หอม และศิลปพร ศรีจันเพชร (2554) ศึกษา คุณภาพกำไรของบริษัทครอบครัวไทย บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 327 บริษัท ตั้งแต่ปี พ.ศ.2551-2553 ผลการศึกษาพบว่า การเป็นบริษัทครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรแบ่งบริษัทในดัชนีความยั่งยืน (SET THSI Index) ออกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรม เพื่อให้เห็นความแตกต่างของคุณภาพกำไรมากยิ่งขึ้น และส่งผลให้เกิดน่าเชื่อถือ ข้อมูลเพิ่มขึ้น สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้พิจารณาอย่างรอบคอบรัดกุม และใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้หลากหลายกลุ่มอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กิตติพิศ วาจาขจรฤทธิ. (2559). แบบจำลองความน่าจะเป็นของรายการคงค้างที่มีผลต่อการตกแต่งกำไรกรณีศึกษาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
(การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- คณะทำงานส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียน. (2551). *เข็มทิศธุรกิจเพื่อสังคม. Corporate Social Responsibility Guidelines*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ไอคอนพรินติ้ง.
- จอมใจ แซมเพชร, ธดาภรณ์ นวลศรี. (2561). *คุณภาพของรายการคงค้างของบริษัทขอส่งหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*.
วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2561.
- จารุวรรณ ชันรอุบล. (2551). *การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธุรกิจโรงแรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐชานนท์ โกมุกทุฒพิงศ์. (2557). *การวัดคุณภาพกำไรเพื่อการวิเคราะห์หลักทรัพย์*.
จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์, 36 (139), 1-18.
- ดารานาถ พรหมอินทร์. (2560). *ความสัมพันธ์ของผลการดำเนินงานและคุณภาพกำไรต่อราคาตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*
กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ดาวเรือง แสงคำ , จอมใจ แซมเพชร , มาลีมาส สิริพิสมบัติ. (2560). *คุณภาพของรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ*. WMS Journal of Management Walailak University Vol. 8 No.1 (Jan-Mar 2019).
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563). *รายชื่อหลักทรัพย์ที่ใช้คำนวณดัชนี SETTHSI*
ระหว่างวันที่ 1 ม.ค. 2563 ถึง 30 มิ.ย. 2563. สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/th/market/constituents.html>
- ธัญกร จันทร์สาส์น. (2556). *คุณภาพกำไรของบริษัทในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : uly จากรายการคงค้างที่ควบคุมได้*.
วารสาร BU ACADEMIC REVIEW Vol.12 No.2 (July-December 2013).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธัญกร จันทร์สาส์น. (2559). *คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยที่มี
บรรษัทภิบาล ในระดับดีเลิศ : นัยจากรายการคงค้าง*. วารสารนักบริหาร ปีที่ 36 ฉบับที่ 2
(กรกฎาคม-ธันวาคม 2559).
- นิตยา หมั่นการ. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรและผลตอบแทนจากการลงทุนใน
หลักทรัพย์หลักฐานเชิงประจักษ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
หลังวิกฤตการณ์ทางการเงินในประเทศไทย ปี พ.ศ.2540*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- นิพัฒน์ โพธิ์วิจิตร. (2554). *การศึกษาผลกระทบของโครงสร้างผู้ถือหุ้น คณะกรรมการและ
คณะกรรมการตรวจสอบที่มีต่อการบริหารกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ปทุมพร หิรัญสาส์. (2557). *การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการใน 56-1:
กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คณะบริหารวิทยาการจัดการ, สาขาการบัญชี
- พรรณี กัมพลกัญญา. (2558). *การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีรายชื่อหลักทรัพย์ในกลุ่มดัชนี SET 100*.
(การค้นคว้าอิสระปริญญาโทชั้นมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- พุกษา พึ่งจิตต์ประไพ. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม
ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร
กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มก่อสร้าง*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิพัฒน์ นนทนาธรณ์. (2553). *การจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร*. กรุงเทพฯ:
บริษัท ธิงค์บียอนด์ บัคส์ จำกัด.
- มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2555). *การเปิดเผยมูลด้านสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีของบริษัทกรณี
ศึกษา 50 บริษัทขนาดใหญ่ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. จุฬาลงกรณ์
ธุรกิจปริทัศน์, 34(132), 47-67.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มัทนชัย สุทธิพันธุ์. (2555). อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการต่อการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ภาควิชาการบัญชี, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริมา แก้วเกิด. (2559). การวัดคุณภาพกำไรจากการวิเคราะห์งบกระแสเงินสดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชียุติมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ).
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2543). *คุณรู้จัก Creative Accountng และคุณภาพกำไรแล้วหรือยัง ?*. กรุงเทพมหานคร : ไอไอเน็ต อินเทอร์เน็ต รีซอสเซส.
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2547). *มิติใหม่ของการเงินและการวิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติ เพรส.
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2549). *มิติใหม่ของการเงินและการวิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร: ไอไอเน็ตอินเทอร์เน็ต รีซอสเซส.
- ศิลปพร ศรีจันเพชร. (2550, มกราคม - มีนาคม). *การกำกับดูแลกิจการที่ดี คืออะไร*. [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์].วารสารบริหารธุรกิจคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 113.
- ศิลปพร ศรีจันเพชร. (2555, มกราคม - มีนาคม). *หลักสำคัญของการกำกับดูแลกิจการ*. [ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. วารสารบริหารธุรกิจคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สัจจวัฒน์ จันทร์หอม , ศิลปพร ศรีจันเพชร. (2554). *คุณภาพกำไรของบริษัทครอบครัวไทย*. วารสารวิชาชีพบัญชี ปีที่ 8 ฉบับที่ 21 เมษายน 2555.
- สุกิจ อุทินทุ. (2554). *CSR DNA... ถอดรหัส...ความรับผิดชอบต่อสังคม*. กรุงเทพฯ: บริษัท ไทภูมิพัลลขิง จำกัด.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุदारัตน์ แจ่มใจดี. (2559). *คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*
ไทยกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง. (การค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชี
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- สรวิต อิมบำรุง. (2562). “ESG”... คืออะไร . สืบค้น 17 กรกฎาคม 2563 เข้าถึงได้จาก : มอร์นิ่ง
 สตาร์วีเลิร์ช ประเทศไทย <https://www.wealthythai.com/web/contents/WT190900152>
- สุวิสา ไชยสุวรรณ. (2559). *ผลกระทบของกลไกการกำกับดูแลกิจการต่อคุณภาพกำไรของ*
บริษัทจดทะเบียนหลังวิกฤติการณ์ทางการเงินในเอเชีย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชี
มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ฝ่ายพัฒนารูธุรกิจเพื่อความยั่งยืน.
 (2019). *สร้างโอกาสการลงทุนด้วย...“หุ้นยั่งยืน”*. สืบค้น 17 กรกฎาคม 2563 เข้าถึงจาก
<https://www.wealthythai.com/web/contents/WT190800116>
- อัญญา ชันฉวีวิทย์, ศิลปพร ศรีจันทพร, และเดือนเพ็ญ จันทร์ศิริศรี. (2552). *การกำกับดูแลกิจการเพื่อ*
สร้างมูลค่ากิจการ. บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
- อรพรรณ ไบเต็น. (2558). *ความสัมพันธ์ของโครงสร้างผู้ถือหุ้น องค์ประกอบของคณะกรรมการ*
และการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร กระณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คณะบริหารวิทยาการ
จัดการ,สาขาการบัญชี
- อิสริย์ ไชวีวัฒนา. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรกับเงินปันผลตอบแทนของบริษัท*
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้า
ไทย ปีที่ 29 ฉบับที่ 3 เดือนกรกฎาคม-กันยายน 2552.
- อิสริย์ สุขสว่าง. (2550). *คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*
ไทยกลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์. (การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
,บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ไอลดา หนูตะพังค์. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม* กรณีศึกษา กลุ่มบริษัทอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิตรัฐบาลบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- Bradshaw, M. T.; et al. (1999). *Earnings Quality and Financial Reporting Credibility: An Empirical Investigation*. School of Business Administration. Michigan: University of Michigan.
- Eljayash, K.M., Kavanagh, M. & Kong, E. (2013). *Environmental Disclosure Practices in National oil and Gas Corporations and International oil and Gas Corporations Operating in Organization of Arab Petroleum Exporting Countries*, International Journal of Business, Economics and Law, 2(1), 35-52. ISSN 2289-1552
- Fan, J. P. H.; & Wong, T. J. (2002). *Corporate Ownership Structure and the Informativeness of Accounting Earnings in East Asia*. Journal of Accounting and Economic. 34: 401-425.
- Francis, Jennifer; et al. (2004). *Cost of Equity and Earnings Attributes*. The Accounting Review. 79(4): 967-1010.
- Gray, R., Kouhy, R., & Lavers, S. (1995). *Constructing a Research Database of Social and Environmental Reporting by UK Companies*, Accounting, Auditing & Accountability Journal, 8(2), 78-101. DOI 10.1108/09513579510086812
- Krippendorff, K. (1989). *Content Analysis*. In E. Barnouw, G. Gerbner, W. Schramm, T. L. Worth, & L. Gross (Eds.), International encyclopedia of communication, 1, 403-407. New York, NY: Oxford University Press. Retrieved from http://repository.upenn.edu/asc_papers/226

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Lai, S.L. & To, W.M. (2015). *Content Analysis of Social Media: a Grounded Theory Approach*, Journal of Electronic Commerce Research, 16 (2), 138-152.
- Leuz, C.; et al. (2003). *Earning Management and Investor Protection: an international Comparison*. Journal of Financial Economics. 69.
- Merriam, S.B. (2002). *Introduction to Qualitative Research*, Retrieved from [http://stu.westga.edu/~bthibau1/MEDT9208484-9620 Bayler/introduction_to_qualitative_research/introduction_to_qualitative_research.pdf](http://stu.westga.edu/~bthibau1/MEDT9208484-9620%20Bayler/introduction_to_qualitative_research/introduction_to_qualitative_research.pdf)
- Ratanajongkol, S., Davey, H., & Low, M. (2006) *Corporate social reporting in Thailand The news is all good and increasing*, Qualitative Research in Accounting & Management, 3(1), 67-83. DOI 10.1108/11766090610659751
- Rose, S., Spinks, N., & Canhoto, AL. (2015). *Quantitative content analysis, Management Research*, Retrieved from http://documents.routledge-interactive.s3.amazonaws.com/9780415628129/Chapter962069620-9620Quantitative9620content%620analysis9620final_edited.pdf
- Schipper, K. & Vincent, L.(2003).*Earnings Quality*. Accounting Horizons; 2003; 17, ProQuest Central.
- Sloan, Richard G. (1996). *Do Stock Prices Fully Reflect Information in Accruals and Cash Flows About Future Earnings?*. The Accounting Review. 71.

ภาคผนวก

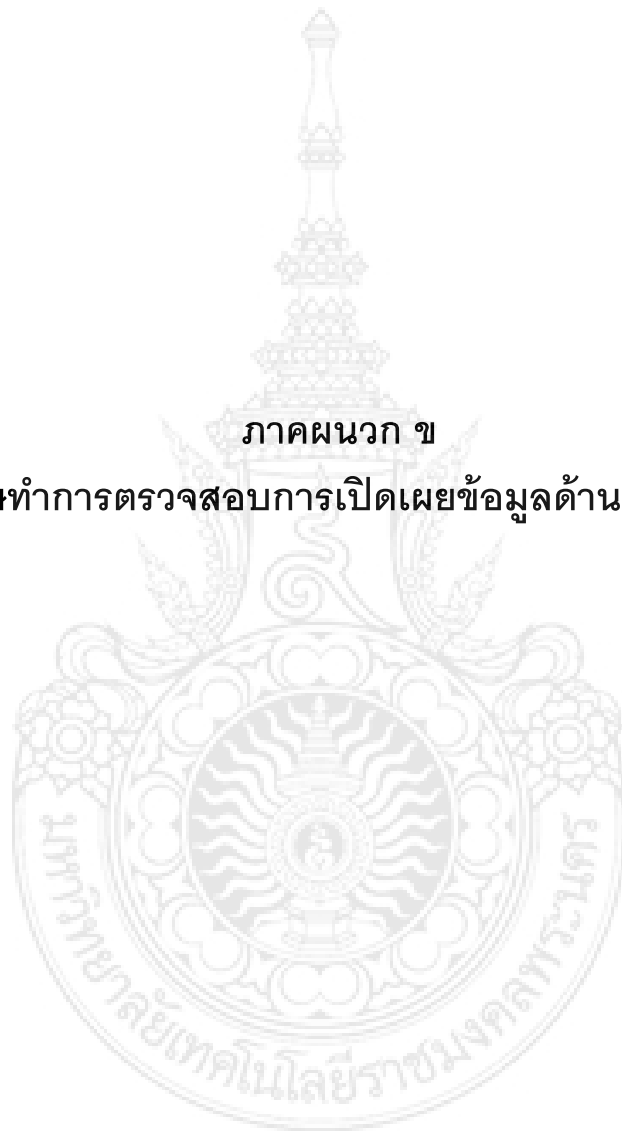
ภาคผนวก ก
รายชื่อบริษัทที่อยู่ในดัชนีความยั่งยืน
(รอบระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 – 30 มิถุนายน 2563)

No.	Symbol	SETTHSI Company	Sector	No.	Symbol	SETTHSI Company	Sector
1	AAV	ASIA AVIATION PCL	Transportation & Logistics	36	KTC	KRUNGTHAI CARD PCL	Finance and Securities
2	ADVANC	ADVANCED INFO SERVICE PCL	Information & Communication Technology	37	LPN	L.P.N. DEVELOPMENT PCL	Property Development
3	AMATA	AMATA CORPORATION PCL	Property Development	38	MINT	MINOR INTERNATIONAL PCL	Food and Beverage
4	AOT	AIRPORTS OF THAILAND PCL	Transportation & Logistics	39	MTC	MUANGTHAI CAPITAL PCL	Finance and Securities
5	BAFS	BANGKOK AVIATION FUEL SERVICES PCL.	Energy & Utilities	40	NYT	NAMYONG TERMINAL PCL	Transportation & Logistics
6	BANPU	BANPU PCL	Energy & Utilities	41	PM	PREMIER MARKETING PCL	Food and Beverage
7	BBL	BANGKOK BANK PCL	Banking	42	PSH	PRUKSA HOLDING PCL	Property Development
8	BCP	BANGCHAK CORPORATION PCL	Energy & Utilities	43	PTG	PTG ENERGY PCL	Energy & Utilities
9	BEM	BANGKOK EXPRESSWAY AND METRO PCL	Transportation & Logistics	44	PTT	PTT PCL	Energy & Utilities
10	BGRIM	B.GRIMM POWER PCL	Energy & Utilities	45	PTTEP	PTT EXPLORATION AND PRODUCTION PCL	Energy & Utilities
11	BPP	BANPU POWER PCL	Energy & Utilities	46	PTTGC	PTT GLOBAL CHEMICAL PCL	Petrochemicals & Chemicals
12	BTS	BTS GROUP HOLDINGS PCL	Transportation & Logistics	47	RATCH	RATCH GROUP PCL	Energy & Utilities
13	CENTEL	CENTRAL PLAZA HOTEL PCL	Tourism & Leisure	48	S	SINGHA ESTATE PCL	Property Development
14	CPALL	CP ALL PCL	Commerce	49	SAT	SOMBOON ADVANCE TECHNOLOGY PCL	Automotive
15	CPF	CHAROEN POKPHAND FOODS PCL	Food and Beverage	50	SC	SC ASSET CORPORATION PCL	Property Development
16	CPN	CENTRAL PATTANA PCL	Property Development	51	SCB	THE SIAM COMMERCIAL BANK PCL	Banking
17	DELTA	DELTA ELECTRONICS (THAILAND) PCL	Electronic Components	52	SCC	THE SIAM CEMENT PCL	Construction Materials
18	DRT	DIAMOND BUILDING PRODUCTS PCL	Construction Materials	53	SPALI	SUPALAI PCL	Property Development
19	DTAC	TOTAL ACCESS COMMUNICATION PCL	Information & Communication Technology	54	STA	SRI TRANG AGRO-INDUSTRY PCL	Agribusiness

No.	Symbol	SETTHSI Company	Sector	No.	Symbol	SETTHSI Company	Sector
20	EA	ENERGY ABSOLUTE PCL	Energy & Utilities	55	TASCO	TIPCO ASPHALT PCL	Construction Materials
21	EASTW	EASTERN WATER RESOURCES DEVELOPMENT AND MANAGEMENT PCL.	Energy & Utilities	56	TFG	THAIFOODS GROUP PCL	Food and Beverage
22	EGCO	ELECTRICITY GENERATING PCL	Energy & Utilities	57	TISCO	TISCO FINANCIAL GROUP PCL	Banking
23	GFPT	GFPT PCL	Agribusiness	58	TMB	TMB BANK PCL	Banking
24	GGC	GLOBAL GREEN CHEMICALS PCL	Petrochemicals & Chemicals	59	TOP	THAI OIL PCL	Energy & Utilities
25	GPSC	GLOBAL POWER SYNERGY PCL	Energy & Utilities	60	TRUE	TRUE CORPORATION PCL	Information & Communication Technology
26	GULF	GULF ENERGY DEVELOPMENT PCL	Energy & Utilities	61	TTW	TTW PCL	Energy & Utilities
27	HMPRO	HOME PRODUCT CENTER PCL	Commerce	62	TU	THAI UNION GROUP PCL	Food and Beverage
28	ICHI	ICHITAN GROUP PCL	Food and Beverage	63	TVO	THAI VEGETABLE OIL PCL	Food and Beverage
29	INTUCH	INTOUCH HOLDINGS PCL	Information & Communication Technology				
30	IRPC	IRPC PCL	Energy & Utilities				
31	IVL	INDORAMA VENTURES PCL	Petrochemicals & Chemicals				
32	JWD	JWD INFOLOGISTICS PCL	Transportation & Logistics				
33	KBANK	KASIKORNBANK PCL	Banking				
34	KKP	KIATNAKIN BANK PCL	Banking				
35	KTB	KRUNG THAI BANK PCL	Banking				

ภาคผนวก ข
กระดาศทำการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

กระตาศทำการ การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อม	คะแนน	
1. การเปิดเผยข้อมูลนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม 2. กำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม 3. การปฏิบัติตามใบอนุญาต กฎหมายและหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม 4. ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม 5. รางวัลด้านสิ่งแวดล้อม 	
2. การเปิดเผยการจัดการและการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม 2. ได้รับมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14000 3. การตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม 	
3. การเปิดเผยผลกระทบของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ของเสีย 2. บรรจุภัณฑ์ 3. การนำกลับมาใช้ใหม่ 4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 5. การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ 6. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 7. การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบ 	
4. การเปิดเผยข้อมูลด้านการเงินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การลงทุนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 2. ค่าใช้จ่ายและต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม 3. หนี้สินด้านสิ่งแวดล้อม 4. คำอธิบายของการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม 5. การประกันภัยด้านสิ่งแวดล้อม 6. สิทธิทรัพย์สินด้านสิ่งแวดล้อม 	
5. การเปิดเผยข้อมูลการวิจัยและศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม 2. การวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม 	
6. การเปิดเผยข้อมูลอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความยั่งยืน 2. การจัดการป่าไม้ 3. การตระหนักถึงความหลากหลายทางชีวภาพ 	

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล ศรารักษ์ ตรีเจริญ
วัน เดือน ปีเกิด 4 มีนาคม 2536
ภูมิลำเนา อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
วุฒิมัธยมศึกษา ปริญญาตรี บช.บ.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา เชียงใหม่	2557

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ตำแหน่ง นักวิชาการสรรพากรปฏิบัติการ สรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 5

